

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola</i>
Reģistrācijas kods	<i>3393800183</i>
Juridiskā adrese	<i>VALĒRIJAS SEILES IELA 1 k-6, RĪGA, LV-1019</i>
Tālrunis	<i>67100607</i>
E-pasts	<i>isma@isma.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija"

Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	4
1. Informācija par augstskolu/ koledžu	4
2.1. Studiju virziena pārvaldība	14
2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte	22
2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums	26
2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade	37
2.5. Sadarbība un internacionalizācija	43
2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana	48
Pielikumi	50
Citi pielikumi	52
Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā (41812)	53
Studiju programmas informācija	56
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	56
3.2. Studiju saturs un īstenošana	60
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	66
3.4. Mācībspēki	71
Pielikumi	76

1. Informācija par augstskolu/ koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem.

Īss augstskolas raksturojums

Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola (turpmāk – ISMA) ir juridiskas personas, Akciju sabiedrības “Izglītības nams” 1994. gada 9. februārī dibināta augstākās izglītības un zinātnes institūcija. 2000. gada 25. janvārī ISMA ir reģistrēta Augstskolu reģistrā, reģistrācijas apliecība Nr.3343800183. 2002. gada 15. novembrī, pamatojoties uz Latvijas Republikas Augstākās izglītības padomes 2002. gada 14. novembra lēmumu Nr. 23, ISMA ir akreditēta uz neierobežotu laiku, piešķirot tiesības īstenot akreditētās studiju programmas un izsniegt valsts atzītus diplomus par augstākās izglītības iegūšanu (2002. gada 15. novembra Akreditācijas lapa Nr. 040).

Misija un vīzija

ISMA misija:

ū Veidot līderus un augstas kvalifikācijas profesionāļus, kuri ar savām zināšanām, savu kreatīvo un inovatīvo darbību, izkopto sabiedriskās atbildības sajūtu spēj nodrošināt valsts tautsaimniecības transformāciju un attīstību;

ū piedāvāt saviem studentiem globālu, integrējošu un transformatīvu mācīšanās pieredzi, kas nodrošina viņu personiskās un profesionālās karjeras virsotņu sasniegšanu.

ISMA vīzija:

Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola – starptautiski atpazīstama, multikulturāla un dinamiska privātā lietišķo zinātņu universitāte Latvijas un Eiropas augstākās izglītības telpā, kuru raksturo izcila izglītība, starptautiski atzīta pētniecība, uz attīstību vērstas inovācijas un kultūra.

Īstenotie studiju virzieni un studiju programmu skaits tajos

ISMA īsteno sekojošus studiju virzienus un tiem atbilstošas studiju programmas:

1. Studiju virziens: **Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība:**

- Pirmā cikla augstākās izglītības bakalaura programma: Uzņēmējdarbības vadība (kods 42345, ISCED kods 0413);
- Pirmā cikla augstākās izglītības bakalaura programma: Uzņēmējdarbības vadība tūrismā (kods 42345, ISCED kods 0413);
- Otrā cikla augstākās izglītības maģistra programma: Uzņēmējdarbības vadība (kods 47345, ISCED kods 0413).

2. Studiju virziens: **Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija:**

- Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības programma: Uzņēmējdarbība restorānu biznesā (kods 41811, ISCED kods 1013), reorganizēta par “Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā” (kods 41812, ISCED kods 1015).

3. Studiju virziens: **Informācijas tehnoloģijas, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne:**

- Pirmā cikla augstākās izglītības bakalaura programma: Informācijas sistēmas (kods 42483, ISCED kods 0612);
- Otrā cikla augstākās izglītības maģistra programma: Datorsistēmas (kods 47483, ISCED kods 0612).

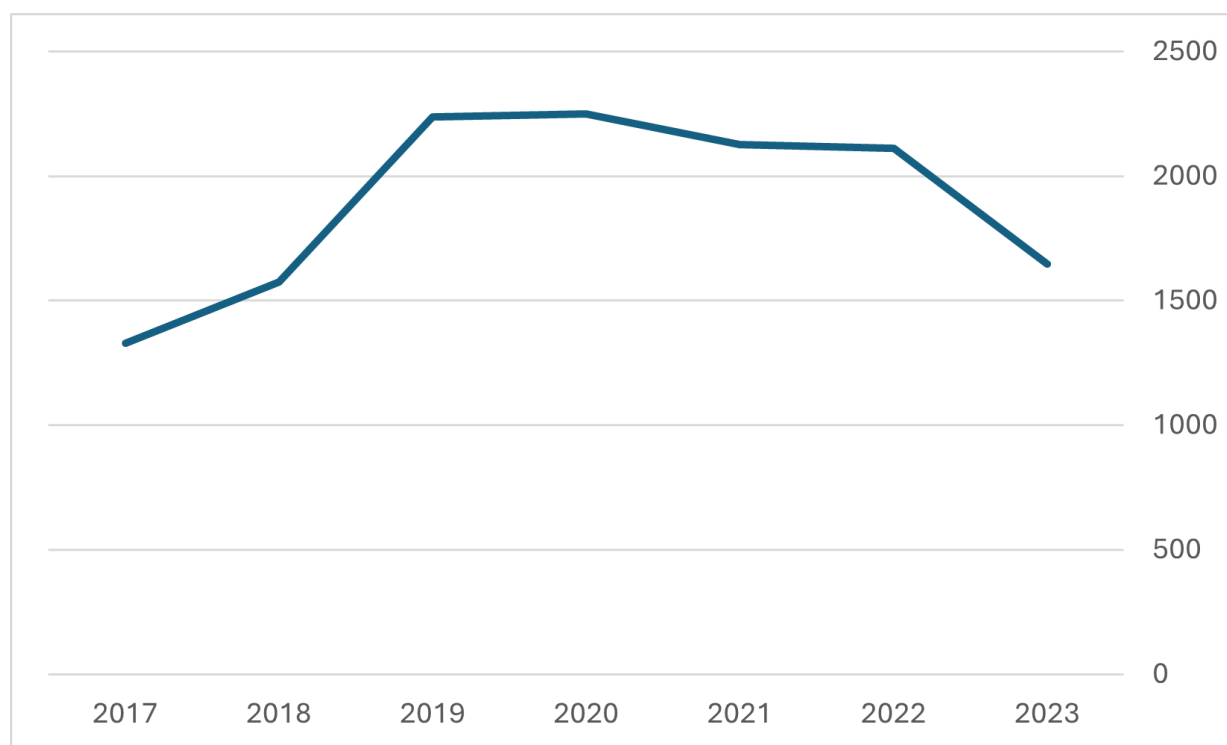
Vispārīga informācija par augstskolas filiālēm

ISMA ir divas filiāles:

1. **Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolas Latgales filiāle** (reģistrēta Izglītības iestāžu reģistrā 2003. gada 18. jūnijā, Reģistrācijas apliecība Nr. 2744802395, izdota 2011. gada 25. oktobrī).
2. **Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolas Fergānas (Uzbekistāna) filiāle** (Izglītības valsts kvalitātes dienesta 2018. gada 16. novembra lēmums Nr. 2-26/744).

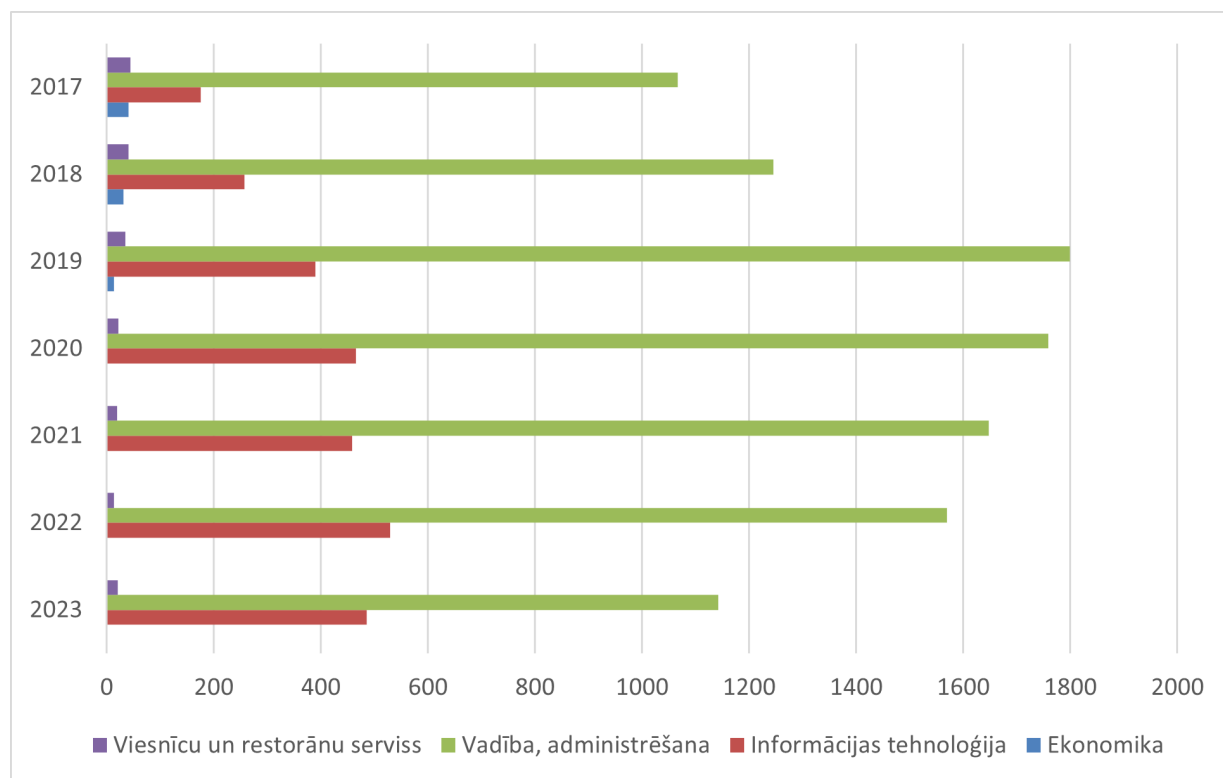
Abās filiālēs līdz šim tiek realizētas tikai virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” bakalaura programmas, plānots uzsākt studiju programmas “Informācijas sistēmas” realizāciju Fergānas filiālē .

ISMA studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā

Analizējot statistikas datus par ISMA studējošo skaitu novērtēšanas periodā, t.i., no 2013. gada līdz 2023. gadam, ir vērojama stabila studējošo skaita pieauguma tendence (skat.attēlu) līdz 2020.gadam, kas, ņemot vērā kopējo ainu Latvijas augstākās izglītības telpā, ir ļoti pozitīvs rādītājs. Īpaši straujš studējošo skaita pieaugums bija vērojams 2018. gadā un 2019. gadā, kas saistīts ar ISMA mārketinga aktivitātēm ārvalstu studējošo piesaistē, kā arī ISMA Fergānas (Uzbekistāna) filiāles atvēršanu. Vienlaikus tas liecina par ISMA piedāvātā izglītības pakalpojuma kvalitāti, kas nodrošina ārvalstu studējošo izvēli studēt tieši ISMA īstenotajos studiju virzienos un tiem atbilstošās studiju programmās. Savukārt kritums 2021.gadā un 2022.gadā skaidrojams ar Covid-19 laikā ieviesto attālināto studiju procesu, kas daudziem interesentiem, sevišķi no Uzbekistānas nešķiet pietiekami pievilcīgs, jo viņi īpaši novērtē Rīgas docētāju klātienēs lekcijas. Pandēmijas laikā bija maz absolventu un maz imatrikulētu studentu, tāpēc 2023.gadā, kad absolventu skaits palielinājās, vērojams kopējā studentu skaita samazinājums.

ISMA studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā, studiju virzienu griezumā

Analizējot ISMA studējošo skaita dinamiku ISMA īstenoto studiju virzienu griezumā, redzams, ka vislielākais studējošo skaits izvēlas studēt ISMA īstenotajā studiju virzienā “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”, savukārt studiju virzienā “Informāciju tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācija, datorvadība un datorzinātne” vērojams straujākais studējošo skaita pieaugums pat tajā periodā, kad kopējais studējošo skaits krities (skat. attēlu).

Augstskolas attīstības stratēģija

Neraugoties uz būtiskām pārmaiņām, kas tuvākajā laikā sagaidāmas augstākās izglītības telpā, kā arī nepārtraukti pieaugošu konkurenci augstākās izglītības vietējā un starptautiskajā tirgū, ISMA ir definējusi savas vērtības, kas palīdzēs pārvarēt visus sagaidāmos šķēršļus un nostiprināt savas pozīcijas nākotnes augstākās izglītības telpā.

ISMA vērtības ir:

IZCILĪBA, kas atspoguļo mūsu apņemšanos nodrošināt kvalitatīvu akadēmisko vidi, kas iedvesmo mūsu studentus intelektuāli, nodrošina augsti kvalitatīvu, modernu un starptautiski atpazīstamu un pieprasītu studiju programmu izstrādi. Izcilība ietver augstskolas attīstību, fizisko labsajūtu un vides aizsardzību. Meklējot izcilību mācīšanās un mācīšanās jomā, tiek radīta atmosfēra, kurā atzīstot un novērtējot savus sasniegumus mēs veicinām savu izaugsmi un attīstām uzņēmējdarbības garu.

DAŽĀDĪBA, kas atspoguļo mūsu apņemšanos veidot un uzturēt iekļaujošu vidi, kas nodrošina mūsu daudzveidīgās vajadzības, palielinot ikviena līdzdalības iespējas dažādos, augstskolai nozīmīgos procesos un kultūrā, tādējādi samazinot izslēgšanas iespējas. Mūsu daudzveidības apguve rada bagātu un draudzīgu atmosfēru, kurā atšķirības kultūrā, perspektīvā un ticībā bagātina akadēmisko diskusiju un mūsu augstskolas sabiedrisko dzīvi.

INTELEKTUĀLĀ BRĪVĪBA, kas atspoguļo mūsu intelektuālo brīvību, domas un vārda brīvību neatkarīgi no ideoloģiskajiem uzskatiem. Mēs meklējam dažādas pieejas jaunu zināšanu apguvei, kas paplašina mūsu redzesloku un uzlabo mūsu izpratni par sabiedrību un sevi. **SADARBĪBA**, kas atspoguļo mūsu starpdisciplināro pieeju un ir vērsta uz iekšējām un ārējām partnerattiecībām.

KREATIVITĀTE, kas atspoguļo mūsu atvērtību jaunām idejām un izteiksmes formām, gatavībai uzņemt risku un uzņēmējdarbības garam.

CIENĀ (sadraudzība), kas atspoguļo mūsu cieņpilno izturēšanos vienam pret otru, spēju novērtēt, ka visi mūsu kopienas locekļi pievieno vērtību un ir pelnījuši cieņu.

ILGTSPĒJA, kas atspoguļo mūsu apņemšanos saglabāt un aizsargāt mūsu darba rezultātā radītās zināšanas, veidot un aizsargāt mūsu ekosistēmu, kā arī atbildīgi izturēties pret mums pieejamajiem resursiem.

ISMA attīstības stratēģija balstās uz trīs stratēģiskajām prioritātēm:

IZCILA IZGLĪTĪBA:

- ✓ zinātniskā pētniecībā balstītas studiju programmas, kas nodrošina mūsu konkurētspējas priekšrocības Latvijas un starptautiskajā augstākās izglītības tirgū;
- ✓ studiju procesa daudzveidība, kas var veicināt savstarpēju cieņu un dot iespēju pilnībā un efektīvi izmantot visus cilvēku talantus un spējas;
- ✓ talantīgāko jauniešu piesaiste studijām;
- ✓ izcila kvalitāte, kā atbilstība mērķim un sasniedzamajiem studiju rezultātiem;
- ✓ izcila kvalitāte, kā atbildība studējošo, sadarbības partneru un sabiedrības priekšā;
- ✓ nepārtraukta pilnveide.

STARPTAUTISKI ATZĪTA PĒTNIECĪBA

- ✓ pētniecības un studiju procesa sinerģija;
- ✓ jaunu produktu un tehnoloģiju ar augstu pievienoto vērtību izstrāde sabiedrības vajadzību un tautsaimniecības attīstības nodrošināšanai; ✓ zināšanu un tehnoloģiju pārnese pētniecības rezultātu ieviešanai ražošanā vai pakalpojumu sniegšanā;
- ✓ iekļaušanās starptautiskajos zinātniskās ekselences tīklos un integrācija Eiropas zinātnes telpā, izmantojot mobilitātes kopprojektus;
- ✓ zinātniskā darba rezultātu publicēšana augstākās kvalitātes starptautiskajā zinātniskajā periodikā.

UZ ATTĪSTĪBU VĒRSTAS INOVĀCIJAS UN KULTŪRA

- ✓ jauna studējošo, darbinieku un ISMA administrācijas attiecību kultūra, īpaši izprotot mūsu multikulturālo vidi;
- ✓ studiju programmu elastīgums, gan attiecībā uz saturu un formu, gan laiku, secību un vidi;
- ✓ jauna studiju procesa organizācija, kas sevī ietver mācīšanu un mācīšanos, elastīgu studiju dizaina modeļu veidošanu, studiju materiālu un līdzekļu izstrādi, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu, alternatīvo metožu izmantošanu zināšanu apguvei;
- ✓ jaunas attiecības ar mūsu sadarbības partneriem ekosistēmas paplašināšanai .

ISMA stratēģiskie mērķi un uzdevumi atbilst noteiktajām stratēģiskajām prioritātēm:

https://www.isma.lv/images/2024/ISMA_strategija_2024_2030_LV.pdf

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

Atbilstoši Augstskolu likuma 12. panta pirmajai daļai un ISMA Satversmes 16. punktam galvenās ISMA lēmēj institūcijas ir ISMA Satversmes sapulce, ISMA Senāts, ISMA rektors, ISMA Akadēmiskā šķirējtiesa un Valde. Atbilstoši Augstskolas likuma 16. pantam un ISMA Satversmes 45. punktam ISMA ir izveidots un darbojas ISMA Padomnieku konvents. Vienlaikus, ISMA īstenoto Studiju virzienu attīstību un īstenošanu koordinē ISMA Studiju virzienu padome.

ISMA Satversmes sapulces darbību reglamentē ISMA Satversmes 21., 22., 23., 24., 25., 26., un 27. punkts, kā arī ISMA Satversmes sapulces nolikums (*apstiprināts 2012. gada 20. decembra Satversmes sapulces sēdē*).

ISMA Satversmes sapulcē ir 30 pārstāvji, kurus ievēlē atbilstoši Augstskolu likuma 13. panta trešajā daļā noteiktajam:

- 18 pārstāvji (60%) no akadēmiskā personāla;
- 6 pārstāvji (20%) no studējošiem;
- 6 pārstāvji (20%) no vispārējā personāla.

ISMA Satversmes sapulces pārstāvju pilnvaru laiks ir četri gadi. ISMA Satversmes sapulces kompetence ir:

- pieņemt ISMA Satversmi un veikt grozījumus tajā;
- ievēlēt un atcelt ISMA rektoru;
- noklausīties ISMA rektora pārskatu;
- ievēlēt ISMA Senātu un atsaukt senatorus;
- ievēlēt un atcelt ISMA Akadēmiskās šķirējtiesas pārstāvjus;
- apstiprināt ISMA Satversmes sapulces, Senāta un Akadēmiskās šķirējtiesas nolikumus;
- ievēlēt ISMA Satversmes sapulces priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un sekretāru;
- izskatīt un izlemt citus konceptuālus augstskolas akadēmiskās un zinātniskās darbības un attīstības jautājumus.

Studējošo pārstāvjiem ISMA Satversmes sapulcē ir veto tiesības jautājumos, kas skar studējošo intereses. Pēc veto piemērošanas jautājumu izskata saskaņošanas komisija, kuru izveido ISMA Satversmes sapulces priekšsēdētājs pēc paritātes principa. Saskaņošanas komisijas lēmumu apstiprina ISMA Satversmes sapulce ar klātesošo divu trešdaļu balsu vairākumu.

ISMA Senāts ir personāla koleģiāla vadības institūcija un lēmēj institūcija, kas apstiprina kārtību un noteikumus, kuri reglamentē ISMA darbības sfēras (izskata un apstiprina studiju programmas, dibina un likvidē struktūrvienības u.c., nosaka studiju maksu). ISMA Senāta darbību un kompetenci reglamentē ISMA Satversmes 28., 29., 30., 31. un 32. punkts un ISMA Senāta nolikums (*apstiprināts 2012. gada 20. decembra Satversmes sapulces sēdē, ar grozījumiem 2017. gada 30. marta Satversmes sapulces sēdē*).

ISMA Senāta sastāvu veido 20 senatori, kurus ievēlē atbilstoši Augstskolu likuma 15. panta trešajā daļā un ISMA Satversmē noteiktajam:

- 15 senatori (75%) no akadēmiskā personāla;
- 4 senatori (20%) no studējošiem;

- 1 senators no vispārējā personāla.

ISMA Senātu ievēlē uz termiņu, kas nepārsniedz trīs gadus. ISMA Senāta kompetencē ir:

- lemt par ISMA un tās struktūrvienību akadēmiskās un zinātniskās darbības jautājumiem, apstiprināt kārtību un noteikumus, kas reglamentē ISMA darbības sfēras;
- apstiprināt ISMA struktūrvienību nolikumu;
- apstiprināt studiju procesa reglamentējošos dokumentus – studiju programmas un to satura un realizācijas aprakstus, pašvērtējumu ziņojumus, plānus un kalendāros grafikus u.c., noteikt kārtību to izstrādāšanai un apstiprināšanai;
- apstiprināt ISMA Padomnieku konventa nolikumu un sastāvu;
- apstiprināt nolikumu par akadēmiskajiem amatiem un to ievēlēšanas kārtību;
- apstiprināt ISMA iekšējās kārtības noteikumus;
- saskaņojot ar Rektoru, lemt par viesprofesoru, viesdocentu vai vieslektoru pieņemšanu bez konkursa izsludināšanas uz termiņu līdz diviem gadiem;
- izskatīt ikgadējo pārskatu par budžeta izpildi un zvērināta revidenta ziņojumu par ISMA finanšu pārbaudes rezultātiem;
- lemt citus jautājumus, kas saskaņā ar ISMA Satversmi un ISMA Senāta nolikumu ietilpst Senāta kompetencē.

Studējošo pārstāvjiem ISMA Senāta sēdēs ir veto tiesības jautājumos, kas skar studējošo intereses. Pēc veto piemērošanas jautājumu izskata saskaņošanas komisija, kuru izveido ISMA Senāta priekšsēdētājs pēc paritātes principa. Saskaņošanas komisijas lēmumu apstiprina ISMA Senāta sēdē ar klātesošo divu trešdaļu balsu vairākumu.

ISMA Rektors īsteno ISMA administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv ISMA. Rektors ik gadu iesniedz pārskatu par ISMA darbību Dibinātājam un ISMA Senātam. Rektors nodrošina un atbild par ISMA izsniegto augstākās izglītības dokumentu atbilstību izglītības kvalitātei, kā arī par ISMA darbības atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un ISMA Satversmei. Rektora tiesības un pienākumus nosaka darba līgums, ISMA Satversme un citi normatīvie akti.

Rektors:

- bez īpaša pilnvarojuma pārstāv ISMA;
- īsteno ISMA administratīvo vadību, ISMA darbības atbilstību Izglītības likumam, Augstskolu likumam un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī ISMA Satversmei;
- sagatavo un sniedz ikgadēju pārskatu par ISMA darbību ISMA Senātam un Dibinātājam;
- nodrošina ISMA stratēģijas īstenošanu;
- nodrošina ISMA iegūstamās izglītības, veikto zinātnisko pētījumu un īstenotās mākslinieciskās jaunrades kvalitāti;
- veicina ISMA personāla attīstību un nodrošina akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību;
- nosaka un saskaņo ar ISMA Senātu profesoru, docentu, lektoru un cita akadēmiskā personāla skaitu, slēdz līgumus ar akadēmiskā personāla pārstāvjiem, pieņem lēmumu par akadēmiskā personāla aizstāšanu pagaidu prombūtnes laikā, ja tas nepārsniedz divus gadus;
- veic personas izslēgšanu no studējošo saraksta;
- nodrošina ISMA rīcībā esošās informācijas konfidencialitāti, kā arī normatīvajos aktos noteiktās fizisko personu datu apstrādes prasības;
- veic citus normatīvajos aktos noteiktos rektora pienākumus.

ISMA Akadēmiskās šķirējtiesas darbību reglamentē ISMA Satversmes 38., 39., 40. un 41. punkts un ISMA Akadēmiskās šķirējtiesas nolikums (*apstiprināts 2012. gada 20. decembra Satversmes sapulces sēdē*). ISMA Akadēmiskā šķirējtiesa sastāv no 3 šķirējtiesnešiem, kuru darbības termiņš ir

trīs gadi. ISMA Akadēmiskās šķirējtiesas sastāvā ISMA Satversmes sapulce aizklātā balsojumā ievēlē 2 akadēmiskā personāla pārstāvjus, savukārt 1 studējošo pārstāvi ievēlē ISMA Studējošo pašpārvalde.

ISMA Akadēmiskā šķirējtiesa izskata:

- studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumus par ISMA Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem;
- strīdus starp ISMA amatpersonām, kā arī struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās;
- Augstskolu likumā noteiktajos gadījumos – iesniegumus par administratīvā akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu un pieņem attiecīgus lēmumus par tiem.

Valde ir Dibinātāja izveidota izpildinstitūcija, kuras sastāvu un izveidošanas kārtību nosaka ISMA statūti un Komerclikums.

Valdes darbību un kompetenci nosaka ISMA statūti, Komerclikums un ISMA Satversmes 42., 43. un 44. punkts. Valde ir ISMA pārvaldes institūcija ISMA stratēģiskajos un finanšu jautājumos un tās kompetencē ir:

- ierosināt Rektora amata kandidatūru ievēlēšanai ISMA Satversmes sapulcē un Rektora atcelšanu;
- izteikt priekšlikumu ISMA Senātam sasaukt ārkārtas Satversmes sapulces sēdi;
- sadarbībā ar ISMA Senātu lemt par akadēmiskās un zinātniskās darbības jautājumiem;
- izteikt priekšlikumus ISMA Senātam par ISMA struktūrvienību izveidošanu, reorganizāciju vai likvidēšanu;
- noteikt ISMA personāla darba samaksu;
- izstrādāt ISMA Satversmes vai tās grozījumu projektu;
- veikt citus tai uzliktos pienākumus.

Valde savā darbībā ievēro Dibinātāja noteiktās ISMA stratēģisko ilgtermiņa mērķu vadlīnijas, kā arī Dibinātāja apstiprināto Stratēģisko darbības plānu.

ISMA Padomnieku konvents ir padomdevēja institūcija, kas konsultē Valdi, ISMA Senātu un rektoru ISMA attīstības stratēģijas jautājumos.

ISMA Padomnieku Konventa darbību reglamentē ISMA Satversmes 45., 46., 47., 48. un 49. punkts, kā arī ISMA Padomnieku Konventa nolikums (*apstiprināts ISMA Senāta 2013. gada 21. marta sēdē, protokols Nr.38*).

Par ISMA Padomnieku Konventa locekļiem var tikt izvirzīti zinātnes, izglītības, kultūras un tautsaimniecības speciālisti, kuri ar savu profesionalitāti, darba pieredzi, kompetenci un sasniegumiem ir apliecinājuši sabiedrības uzticību un var veicināt augstskolas attīstību, un nav augstskolas darbinieki vai studenti.

Kandidatūras ISMA Padomnieku Konventa sastāvam var izvirzīt Valde, Senāts vai rektors. ISMA Padomnieku Konventu ievēlē uz trīs gadiem. Senāts ir tiesīgs vajadzības gadījumā lemt par Konventa sastāva maiņu – locekļu atsaukšanu un jaunu locekļu ievēlēšanu – arī ISMA Padomnieku Konventa vēlēšanu starplaikos.

ISMA Studiju virzienu padome ir koleģiāla ISMA vadības institūcija, kas koordinē konkrēta studiju virziena attīstību un īstenošanu.

ISMA Studiju virzienu padomes darbību reglamentē ISMA Studiju virzienu padomes nolikums (*apstiprināts ISMA 2016. gada 29. decembra Senāta sēdē, protokols Nr.7-16, ar grozījumiem, skat.pielikumu Nr.2.1.6.*).

ISMA Studiju virzienu padomes sastāvu veido:

- studiju virziena direktors;
- studiju virzienā ietvertu studiju programmu direktori;
- studiju virzienā ietvertu studiju programmu specializāciju vadītāji;
- studējošo pārstāvji, kuri studē konkrētā studiju virzienā;
- attiecīgās nozares uzņēmumu (organizāciju) pārstāvji.

ISMA Studiju virzienu padomes funkcijas ir:

- saskaņot studiju virziena direktora iesniegto studiju virziena mērķi, īstenošanas koncepciju un attīstības stratēģiju;
- saskaņot studiju virzienā ietvertu studiju programmu mērķus, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus, studiju plānus un to realizāciju;
- saskaņot studiju virzienā ietvertu studiju programmu gala pārbaudījumu saturu un prasības;
- saskaņot izmaiņas studiju virzienā ietvertu studiju programmu saturā;
- saskaņot studiju virziena direktora iesniegto studiju virzienā ietvertu jauno studiju programmu saturu;
- saskaņot studiju virziena pašnovērtējumu;
- izskatīt un apstiprināt studiju programmu noslēguma darbu tēmas un prakses uzdevumus;
- izvirzīt un iesniegt studiju prorektoram kandidatūras uz vakantajām akadēmiskā personāla vietām studiju virzienā;
- analizēt studentu, absolventu, darbinieku un darba devēju aptauju rezultātus un studējošo pašpārvaldes ieteikumus ar mērķi pilnveidot studiju virziena saturu un īstenošanu.

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2(1) daļā norādītajam, sniedzot pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā sniegts pamatojums.

1	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	ISMA ieviesta un darbojas KVS. ISMA KVS rokasgrāmata, ar ko bez ierobežojumiem var iepazīties ISMA personāls ISMA intranetā (iekšējās informācijas tīklā), kā arī sadarbības partneri (pēc ISMA vadības ieskatiem). Ar ISMA Senāta Senāta 2019. gada 25. aprīļa sēdes lēmumu, protokols Nr. 1-19 apstiprināta ISMA Kvalitātes politika. https://www.isma.lv/images/files/ISMA_Kvalitates_politika_2020_LV.pdf
2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/ koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	ISMA KVS ietvarā izstrādāts un iekļauts process: Studiju pamatprocesa nodrošināšana, kā arī noteiktas par procesu atbildīgās struktūrvienības / amatpersonas – ISMA studiju prorektors, ISMA akadēmiskā darba prorektors, ISMA Studiju daļa, ISMA Katedras, ISMA mācību centrs. Visi dokumenti, kas attiecas tikai uz ISMA studentiem un personālu, izvietoti ISMA intranetā "Iekšējie dokumenti" - https://beta.moodle.isma.lv/course/view.php?id=815
3	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	ISMA KVS ietvarā izstrādāts un iekļauts process: Studiju pamatprocesa nodrošināšana, kā arī noteiktas par procesu atbildīgās struktūrvienības / amatpersonas – ISMA studiju prorektors, ISMA akadēmiskā darba prorektors, ISMA Studiju daļa, ISMA Katedras, ISMA mācību centrs. ISMA personāls, t.sk., studējošie ir iepazīstināti ar ISMA iekšējiem normatīvajiem aktiem, kas reglamentē studējošo sekmju vērtēšanas kritērijus, piemēram, ISMA Studiju nolikums, ISMA studiju pārbaudījumi un to organizēšanas kārtība, Kārtība, kādā notiek studiju kursu akadēmiskā atzīšana ISMA, ISMA Nolikums par studiju praksēm u.c. ISMA Studiju nolikums: https://www.isma.lv/images/2024/dokumenti_lv/ISMA_Studiju_nolikums_lat_2023_final.pdf
4	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	ISMA KVS ietvarā izstrādāts un iekļauts process: Cilvēkresursu vadība un attīstība, kā arī noteiktas par procesu atbildīgās struktūrvienības / amatpersonas – ISMA Administratīvā darba prorektors, ISMA personāldaļa, ISMA Katedras. Izstrādāta arī Cilvēkresursu attīstības stratēģija https://www.isma.lv/images/2024/dokumenti_lv/ISMA_Cilvkresursu_attstbas_stratija_lat_final.pdf
5	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem	ISMA ir izveidota datu bāze, kurā ir ievietota apkopota informācija par studējošo sekmēm. ISMA regulāri veic studējošo anketēšanu (https://beta.moodle.isma.lv/mod/feedback/view.php?id=19087&lang=lv) kurā tiek noskaidrota studējošo apmierinātība ar studiju programmu, studiju procesa organizāciju, studiju programmā piesaistītā akadēmiskā personāla veikumu. Visa informācija tiek regulāri apkopota un ievadīta datu bāzē. ISMA regulāri vāc un apkopo informāciju par absolventu nodarbinātību, to apkopo un uzkrāj datu bāzē. Visa augstāk minētā informācija tiek izmantota ISMA studiju procesa aktualizēšanai, pilnveidei un uzlabošanai.

6 .	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	7 ISMA KVS ietvarā izstrādāts un iekļauts process: Studiju pamatprocesa nodrošināšana, kā arī noteiktas par procesu atbildīgās struktūrvienības / amatpersonas – ISMA studiju prorektors, ISMA akadēmiskā darba prorektors, ISMA Studiju daļa, ISMA Katedras, ISMA mācību centrs. ISMA ir izveidota un darbojas Studiju virzienu padome, tās darbību reglamentē ISMA Studiju virzienu padomes nolikums. https://beta.moodle.isma.lv/pluginfile.php/63893/mod_resource/content/0/Studiju%20virziena%20padomes%20nolikums.pdf
--------	---	--

2.1. Studiju virziena pārvaldība

2.1.1. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu savstarpējās saistes novērtējums.

Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolas Attīstības stratēģija

https://www.isma.lv/images/2024/ISMA_strategija_2024_2030_LV.pdf

izstrādāta, izvērtējot ISMA darbības un attīstības rezultātus, kā arī, sekojot aktuālajiem izaicinājumiem Eiropas Savienības (ES) un Latvijas augstākās izglītības un zinātnes telpā. ISMA Stratēģija ir balstīta atziņā, ka augstākā izglītība ir viens no būtiskākajiem 21. gadsimta resursiem, kas vienlaikus pakļauta radikālām pārmaiņām, kas centrējas piemērotu nacionālu un lokālu risinājumu meklējumos globālo izaicinājumu kontekstā, nodrošinot Latvijas konkurētspēju un cilvēkkapitāla vērtību faktoru.

Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu mērķi un uzdevumi tika noteikti saskaņā ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam (Latvija 2030) noteiktajām prioritātēm:

1. Ilgtermiņa ieguldījumi cilvēkkapitālā – Sociālekonomiskās nevienlīdzības novēršana, nepieciešamo resursu, īpaši kvalitatīvas izglītības, pieejamība kā būtisks priekšnoteikums cilvēka dzīves un darba iespēju nodrošināšanā;
2. Paradīgas maiņa izglītībā. – Kvalitatīva, indivīdam pieejama izglītība mūža garumā, uzlabots tehnoloģiju kompetences vispārējais līmenis, integrējot mācību procesā tālmācības elementus;
3. Inovatīva un ecoefektīva ekonomika. – Uzņēmējdarbību atbalstoša vide, atbalsts jaunu ideju radīšanai un komercializēšanai, zināšanu pārnese un uzņēmēju līdzdalība pētniecībā;
4. Inovatīva pārvaldība un sabiedrības līdzdalība. – Attīstīta Latvijas iedzīvotāju spēja līdzdarboties sabiedriskajos procesos, paredzot nostiprināt vajadzīgās zināšanas un prasmes iegūstamās izglītības ietvaros;

un Latvijas nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.

gadam <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-nacionalais-attistibas-plans> prioritātes **“Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei”** rīcības virzieniem **“Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai”** un **“Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība”**, prioritātes **“Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība”** rīcības virzienam **“Produktivitāte, inovācija un eksports”**, kā arī prioritātes **“Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība”** rīcības virzienam **“Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi”**.

Virziena “Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija” mērķis ir izglītēt daudzpusīgus un radošus speciālistus, kas spēj konkurēt globālajā tūrisma industrijā un veicināt tās

ilgtspējīgu attīstību.

Ievērojot minētos stratēģiskos dokumentus, kā arī Tūrisma un skaistumkopšanas nozares kvalifikāciju struktūrā (NKS) definēto profesiju būtību, formulēti studiju programmas mērķi un sasniedzamie studiju rezultāti.

Īsā cikla studiju programmas “Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā” mērķis ir sagatavot kompetentus un sociāli atbildīgus tūrisma pakalpojumu organizatorus darbam tūrisma un viesmīlības jomas uzņēmumos, kuri spēj sagatavot un piedāvāt pievilcīgas un ilgtspējīgas tūrisma pakalpojumu programmas, iesaistās to realizācijā, virzīšanā un aktualizēšanā.

Studiju programmas uzdevumi:

1. Sniegt studentiem vispusīgas zināšanas un veidot prasmes tūrisma pakalpojumu organizēšanā, nodrošinot turpmākajam darbam nepieciešamo profesionālo un sociālo kompetenču attīstību saskaņā ar tūrisma pakalpojumu organizatora profesijas standartā noteiktajām prasībām.
2. Nodrošināt mūsdienīgu, atklātu, uz studējošo interesēm un vērtībām vērstu studiju procesa organizēšanu, ievērojot savstarpējās tolerances, mijiedarbības un demokrātiskuma principus, motivēt studentus profesionālajai tālākizglītībai un pašpilnveidei.
3. Organizēt un attīstīt sadarbību ar citām izglītības iestādēm un profesionālajām organizācijām, kā arī darba devējiem profesionālajā vidē balstītu mācību organizēšanai un studiju programmas kvalitātes pilnveidošanai.

Sasniedzamie rezultāti:

1. Pārzina tūrisma pakalpojuma piedāvājuma veidošanu, darbības un efektivitātes izvērtēšanas metodiku.
2. Pārzina tūrisma nozares terminoloģiju, uzņēmējdarbību un tūrisma nozari reglamentējošos normatīvos aktus, kā arī informācijas un datu drošības un aizsardzības prasības.
3. Spēj sagatavot tūrisma pakalpojumu programmu atbilstoši pasūtījumam un pieejamiem resursiem, atbildīgi izvēloties piegādātājus un saskaņā ar “zaļās domāšanas” principiem.
4. Spēj efektīvi darboties daudz kultūru vidē, ievērojot starpkultūru komunikācijas un ētikas principus.
5. Spēj izstrādāt un izvietot tūrisma pakalpojuma aprakstu ar pievilcīgu vizuālo materiālu digitālajā vidē, tai skaitā profesionālajās rezervēšanas sistēmās.

2.1.2. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

ISMA studiju virziena **stiprās puses**:

- Studiju virziena programma ir mūsdienīga un aktualizēta.
- Cieša sadarbība ar darba devējiem nodarbību vadīšanā, prakšu vietu nodrošināšanā un

noslēguma darbu izstrādē.

- Studiju virziena programmu realizācijā iesaistīts kvalificēts un profesionāls akadēmiskais personāls ar lielu praktiskā un pedagoģiskā darba pieredzi.
- Izstrādāta un ieviesta skaidra un detalizēta vērtēšanas sistēma.
- Regulāra un sistemātiska studentu, absolventu un darba devēju aptauju veikšana un analīze, atsauksmju apkopošana un priekšlikumu ieviešana.
- Izveidota korektīvo un preventīvo rīcību procedūra skaidram un caurskatāmam konfliktu novēršanas un problēmu risināšanas procesam.

Vājās puses:

- Neliels studentu skaits grupā ierobežo mācību metožu izmantošanu.
- Studenti nav ieinteresēti mobilitātei Erasmus+ programmā.
- Nepietiekams vieslektoru skaits no ārvalstu augstskolām.
- Studenti ir nepietiekami motivēti iesaistīties zinātniski pētnieciskajā darbā ārpus studiju programmas obligātajām prasībām.
- Ierobežoti resursi docētāju profesionālajai attīstībai un jaunu mācībspēku piesaistei.

Iespējas:

- Tūrisma nozares atkopšanās pēc pandēmijas.
- Latvijā ir maz izglītības iestāžu, kas piedāvā iegūt līdzīgu izglītību.
- Reflektanti no trešajām valstīm vēlas iegūt Eiropas līmeņa augstāko izglītību.
- Nozares speciālisti ir pieprasīti darba tirgū.
- Darba devēji ir ieinteresēti sadarbībā ar izglītības iestādēm, kas sagatavo tūrisma jomas speciālistus.

Draudi:

- Politiskā nestabilitāte starptautiskajos tirgos.
- Augstākās izglītības politiskā nestabilitāte.
- Komplicēta demogrāfiskā situācija valstī.
- Nozares izmaiņas, mehatronikas un mākslīgā intelekta attīstība.

Studiju virziena attīstības plāna izstrādes procesā piedalījās visas virziena vadībā iesaistītās puses, tas analizēts un akceptēts Studiju virziena padomē 2023.gada 1.septembrī. Detalizēts vājo pušu novēršanas plāns iekļauts Studiju virziena attīstības plānā, kas aplūkojams 2.1.1. pielikumā, uzsvērta e-vides pilnveide un studiju kursu digitalizācija, kā arī ārzemju vieslektoru lekciju organizēšana vismaz vienu reizi semestrī, piesaistot esošos studiju virziena sadarbības partnerus ārvalstīs un topošo kopīgo studiju programmu docētājus, kā arī meklējot jaunus. Kā nozīmīgākās studiju virziena attīstības iespējas ir Eiropas līmeņa augstākās izglītības diploma popularitāte Kazahstānā, Uzbekistānā u.c. postpadomju valstīs.

Studiju virziena attīstības plāna pīlāri:

- Esošās studiju programmas aktualizācija un jaunas, pirmā cikla programmas izveide;
- Studiju vides pilnveide un darba vidē balstītu studiju nodrošināšana;
- Partnerības veicināšana un studiju virziena internacionalizācija;
- Ilgtspējīgas attīstības pamatprincipu noteikšana un ievērošana.

2.1.3. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un

studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Studiju virziena pārvaldība ir vērtējama kā efektīva vadības struktūras vienkāršības dēļ. Studiju virziena vadītājs vismaz reizi semestrī organizē virziena vadības sapulci, kurā pastāvīgi piedalās katedru vadītāji un virziena studiju programmu direktori. Atsevišķu jautājumu apspriešanas sanāksmēs tiek pieaicinātas citas ieinteresētās puses, piemēram, studiju daļas, karjeras centra vadītāji, studiju prorektors, zinātņu prorektors, studenti, darba devēji, IT daļas vadītājs u.c. Šajās sanāksmēs tiek izanalizēts iepriekšējā periodā padarītais, apspriesti izaicinājumi un ieceres, kā arī definēti uzdevumi nākamajam mēnesim vai ilgākam periodam.

Studiju virziena vadītājam ir šādi pamatpienākumi:

- Veikt studiju programmu efektivitātes analīzi, iniciēt studiju programmu optimizāciju un jaunu studiju programmu izstrādi;
- Organizēt studiju virziena programmu direktoru sadarbību un vērtēt studiju programmu direktoru darba efektivitāti;
- Vadīt un plānot studiju virziena padomes darbu;
- Organizēt jaunu studiju kursu izstrādi un to apstiprināšanu studiju virziena padomes sēdē.
- Organizēt prakses uzdevumu izstrādi un aktualizēšanu sadarbībā ar programmu direktoriem un prakses uzņēmumiem un to apstiprināšanu studiju virziena padomes sēdē.
- Izstrādāt studiju virziena pašvērtējuma ziņojumu un pārstāvēt studiju virzienu vērtēšanas procesā.
- Koordinēt studiju virzienā strādājošo docētāju darbu.
- Ieteikt valsts pārbaudījumu komisijas personāla sastāvu.
- Veicināt sadarbību ar absolventiem un darba devējiem
- Veicināt sadarbību ar Latvijas un ārvalstu augstākās izglītības iestādēm studiju virziena pilnveidei.

Studiju programmu direktoriem ir šādi pamatpienākumi:

- Nodrošināt studiju programmas sagatavošanu, īstenošanu un attīstību;
- Nodrošināt studiju programmas izmaiņu veikšanu, saskaņošanu ar darba devējiem, sagatavošanu apstiprināšanai ISMA Senātā;
- Nodrošināt nepieciešamās dokumentācijas sagatavošanu studiju programmas licencēšanai un akreditācijai, veidot ikgadējos pašvērtējuma ziņojumus;
- Sadarboties ar darba devējiem un sadarbībā ar karjeras centru nodrošināt studiju programmas īstenošanai nepieciešamās prakses vietas;
- Izskatīt pretendentu iesniegumus studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos, salīdzināt iepriekš apgūtos priekšmetus un to apjomu ar attiecīgās studiju programmas atbilstošo daļu un norādīt, kurus priekšmetus no iepriekš apgūtajiem var ieskaitīt un kuros kārtojami papildu pārbaudījumi. Sagatavot ieteikumus par studiju turpināšanas iespējām noteiktā studiju

semestrī;

- Plānot, organizēt un kontrolēt studiju programmas realizāciju, sekot studiju kursu kalendārajam plānojumam un programmas atbilstībai studiju programmas studiju rezultātiem, mērķim un uzdevumiem; apkopot studiju programmas rezultātos rādītājus.

Sadarbība ar citiem studiju programmu direktoriem tiek realizēta, virziena vadītāja uzraudzībā veidojot kopīgu pieprasījumu katedrām līdzīgu studiju kursu izstrādei, pārstrādei un realizācijai.

Ne retāk kā divas reizes gadā tiek sasaukta studiju virziena padomes sēde, kurā iepazīstina ar aktualitātēm gan virzienā, gan programmās, uzklausa studentu un darba devēju viedokļus, izvērtē sagaidāmos izaicinājumus, kā arī apspriež un apstiprina dažādus dokumentus, piemēram, jaunu studiju kursu ieviešanu, prakses uzdevumus u.tml.

Studiju virziena pārvaldība tiešā veidā saistīta ar sadarbību ne tikai ar akadēmisko personālu, bet arī ar administratīvo, atbalsta un tehnisko personālu. Virziena vadības sapulču lēmumus, kuriem nepieciešams finanšu atbalsts un/ vai tehniskais risinājums, studiju virziena vadītājs saskaņo ar studiju prorektoru un apstiprina rektors. Ja rektors vai studiju prorektors kādu no studiju virziena vadības sapulču lēmumiem neatbalsta, tad nākošajā virziena vadības sapulcē šie lēmumi tiek pārskatīti un atļikti vai modificēti. IT nodaļa nodrošina Moodle vides un citu informācijas sistēmu pilnveidi, datortehnikas uzstādīšanu un uzturēšanu, nepieciešamās programmatūras uzstādīšanu un tehnisku atbalstu.

Studiju virziena atbalsta komandu pienākumos ietilpst struktūrvienību lietvedības organizēšana un uzturēšana, studentu uzņemšanas procesa atbalsts, nodarbību sarakstu sagatavošana, studējošo informēšana par izmaiņām studiju procesā, kā arī mācībspēku, reflektantu un studentu apkalpošana un problēmu risināšana. Komandas dalībnieki var konsultēt un sniegt informāciju par jautājumiem, kuri saistīti ar studiju procesu, studiju iespējām un tālākizglītību. Šie speciālisti apkopo nepieciešamos datus, analizē tos, sagatavo nepieciešamās atskaites, kā arī veic citus pienākumus struktūrvienības vadītāja uzdevumā.

2.1.4. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, cita starpā norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Tiesības studēt Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolā ir katram Latvijas pilsonim, Latvijas nepilsonim, Eiropas Savienības pilsonim, Eiropas Ekonomiskās zonas pilsonim vai Šveices Konfederācijas pilsonim un Eiropas Kopienas pastāvīgajam iedzīvotājam, kā arī personai, kurai ir izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja.

Ārzemniekiem, kuriem nav izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja, tiesības studēt ISMA nosaka Augstskolu likuma 83. pants. Lai studētu ISMA, nepieciešama dokumentāri apliecināta un Latvijā atzīta studiju programmas prasībām atbilstoša iepriekšējā izglītība, kā arī angļu valodas prasmes apliecinošs dokuments.

ISMA rūpīgi izvērtē ārvalstnieku (it īpaši ārpus ES valstu pilsoņu) pieteikumus. Ir izstrādāts mehānisms ārvalstu studentu uzņemšanai. Uzņemšanas noteikumus studiju programmās nākamajam studiju gadam atbilstoši 2006.gada 10.oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr.846 *Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās un valsts*

atbalstu pilsoņiem, kas brīvprātīgi pieteikušies valsts aizsardzības dienestā un pabeiguši to līdz kārtējā gada 1.novembrim izstrādā Studiju prorektors un apstiprina Senāts, tad tie tiek publiskoti mājaslapā internetā

https://www.isma.lv/images/2024/dokumenti_lv/ISMA_Uznemsanas_noteikumi_2024_2025_lat.pdf

Studiju uzsākšana vēlākos studiju posmos ir iespējama atbilstoši Studiju nolikumam (https://www.isma.lv/images/2024/dokumenti_lv/ISMA_Studiju_nolikums_lat_2023_final.pdf),

ja nokārtoti attiecīgās studiju programmas iepriekšējo posmu nepieciešamie pārbaudījumi citā augstskolā,

Tad studiju programmas direktors izskata pretendenta iesniegumu studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos, salīdzina iepriekš apgūtos priekšmetus un to apjomu ar attiecīgās studiju programmas atbilstošo daļu un norāda, kurus priekšmetus no iepriekš apgūtajiem var ieskaitīt un kuros jānotiek papildu pārbaudījumi. Viņš arī sagatavo ieteikumus par studiju turpināšanas iespējām noteiktā studiju semestrī. Salīdzinājuma protokolu apstiprina studiju prorektors, pēc tam studiju daļa sadarbībā ar studentu izveido individuālo studiju plānu.

Studiju uzsākšana vēlākos studiju posmos iespējama arī tad, kad pretendents Augstskolu likuma 59.² un 59.³ pantā noteiktajā kārtībā, ievērojot 2018. gada 14. augusta Ministru kabineta noteikumus Nr. 505 *Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi*, ir atzītas iepriekš iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences:

https://www.isma.lv/images/2024/dokumenti_lv/Nolikums_par_rpus_formls_izglitbas_rezulttu_atzanu_2023_lat.pdf.

Ārzemnieku uzņemšana notiek saskaņā ar Augstskolu likuma 83. pantu. Ārzemnieku uzņemšanu ISMA organizē ISMA Ārējo sakaru daļa un ISMA Uzņemšanas komisija.

Ārzemnieki tiek uzņemti, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:

- Ārējo sakaru daļā ir saņemts Akadēmiskās informācijas centra ekspertīzes slēdziens saskaņā ar Augstskolu likuma 85.pantu un ir izpildītas attiecīgajai studiju programmai atbilstošo ISMA Uzņemšanas noteikumu prasības.
- Ārzemniekiem ir jāiesniedz starptautiskās testēšanas institūcijas pēdējo piecu gadu laikā izsniegts angļu valodas prasmes apliecinājošs dokuments. Valodas prasmei ir jāatbilst vismaz EKP B2 pakāpei. Minēto dokumentu neiesniedz tie ārzemnieki, kuri vidējo izglītību ieguvuši attiecīgās studiju programmas īstenošanas valodā.

Reģistrējoties studijām, pretendents aizpilda un nosūta uz ISMA pieteikuma anketu ārzemju studentiem, pases kopiju, izglītības dokumentu kopijas, kas apliecina studiju uzsākšanai nepieciešamo iepriekšējo izglītību. Nobeidzot uzņemšanas procesu, ĀSD ārzemnieka uzņemšanas dokumentāciju nodod ISMA Uzņemšanas komisijā, lai veiktu imatrikulāciju.

2.1.5. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Studiju procesa īstenošana pamatojas uz studentcentrētas izglītības principiem. Kā piemēram,

studiju procesā tiek nodrošināta studentu vajadzību daudzveidība, veidojot dažādus, katram piemērotus mācīšanās veidus un ceļus. Docētāji tiek mudināti regulāri novērtēt un uzlabot pasniegšanas veidus un metodes, viņi saņem augstskolas atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā. Studijas balstās uz studējošā patstāvību, vienlaicīgi nodrošinot pasniedzēja vadību un atbalstu – katra studiju krusa aprakstā ir norādīts studējošo patstāvīgā darba apjoms un saturs, kā arī tā vērtēšanas metodes. Studenti saņem skaidrojumu par vērtējumu, un, ja nepieciešams, padomus darba uzlabošanai. Ja studējošais ir neapmierināts ar vērtējumu, viņš var iesniegt apelāciju.

Studiju programmu vērtēšanas pamatprincipi atbilst Izglītības likuma prasībām, kurš nosaka, ka valsts izglītības standarts ir dokuments, kas atbilstoši izglītības pakāpei un veidam nosaka izglītības programmu galvenos mērķus un uzdevumus, izglītības obligāto pamatsaturu, iegūtās izglītības vērtēšanas pamatkritērijus un vispārējo kārtību. Valsts izglītības standartus nosaka Ministru kabinets.

Studentu sasniegumu vērtēšana notiek atbilstoši 2019.gada 19.decembrī Senātā apstiprinātajai *ISMA studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība*

https://beta.moodle.isma.lv/pluginfile.php/63897/mod_resource/content/0/Studiju_p%C4%81rbaud%C4%ABjumi_un_to_organiz%C4%93%C5%A1anas_k%C4%81rt%C4%ABba_2019_redAS_final.pdf

Tā paredz, ka pārbaudījumu veidi ir starppārbaudījumi un studiju kursa noslēguma pārbaudījumi.

Starppārbaudījumu veidi ir:

- kontroldarbs;
- tests;
- patstāvīgais darbs;
- praktiskais darbs;
- referāts;
- darbs seminārā;
- diskusijas;
- grupu darbs;
- projekts;
- situācijas analīze (case study);
- prezentācija;
- cits darba veids atbilstoši studiju kursa specifikai.

Starppārbaudījumu skaits un veids ir noteikts studiju kursa aprakstā, tos izvēlas studiju kursa docētājs un apstiprina katedras sēdē.

Studiju kursa noslēguma pārbaudījumu formas ir:

- eksāmens – zināšanu, prasmju un kompetences pārbaudes veids par studiju kursu, kurā vērtējums tiek noteikts ballēs, izmantojot 10 ballu sistēmu.
- ieskaite ar atzīmi – zināšanu, prasmju un kompetences pārbaudes veids; tā tiek kārtota, pabeidzot studiju kursu vai arī svarīgu studiju kursa posmu. Ieskaiti organizē līdzīgi eksāmenam, vērtējums tajā ir 10 ballu sistēmā
- ieskaite – zināšanu, prasmju un kompetences pārbaudes veids; tā tiek kārtota, pabeidzot studiju kursu vai arī svarīgu studiju kursa posmu. Ieskaiti organizē līdzīgi eksāmenam, vērtējums tajā ir – ieskaitīts vai neieskaitīts, attiecīgi elektroniskajā veidlapā tiek izdarīta atzīme: ja ieskaitīts – “i”, ja neieskaitīts – “ni”.

Eksāmenos un ieskaitēs var izmantot dažādus pārbaudes veidus (rakstveidā, mutvārdos,

datorizēti, kombinētā formā (piemēram, rakstveidā un mutvārdos). Studiju kursa noslēguma vērtējums veidojas, izmantojot arī akumulējošo vērtēšanu, kurā zināšanas, prasmes un kompetences tiek vērtētas, pamatojoties uz studiju darbā uzrādītajiem rezultātiem visa studiju kursa īstenošanas laikā un ietverot eksāmena / ieskaites vērtējumu.

Studiju kursa pārbaudījumi, to forma un veids noteikti studiju kursa aprakstā un par tiem studējošos informē docētājs, uzsākot studiju kursa apguvi. Studējošie tiek informēti par papildus mācību līdzekļiem, kurus atļauts izmantot.

Valsts pārbaudījumu norises kārtību katrā studiju programmā pēc studiju programmas direktora ieteikuma apstiprina Studiju virziena padomē, un studiju programmas direktors nodrošina studējošo informēšanu par šo kārtību.

2.1.6. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rikus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

Studējošajiem ir pieejams ISMA iekšējais dokuments *ISMA studiju pārbaudījumi un to organizēšanas kārtība*, kurā definēti studējošā akadēmiskā godīguma pārkāpumu veidi un soda mēri.

Ar šo dokumentu, līdzīgi kā ar citiem studiju procesu regulējošiem dokumentiem, studenti var iepazīties Moodle sistēmā

<https://beta.moodle.isma.lv/course/view.php?id=815>

Arī docētāji pastiprināti pievērš uzmanību akadēmiskā godīguma principu ievērošanai un, uzsākot darbu, informē studentus par studiju kursa vērtēšanas principiem, tai skaitā plaģiātisma sekām.

Piemēram, ja pārbaudījuma laikā notiek krāpšanās – studējošais neievēro pārbaudījuma noteikumus, izmanto neatļautus palīg līdzekļus vai citu personu palīdzību, - docētājam ir tiesības izraidīt studējošo no pārbaudījuma. Pirms izraidīšanas no pārbaudījuma norises vietas docētājam jā sastāda akts brīvā formā par neatļautas darbības fakta konstatāciju, aktā ietverot vismaz šādas sastāvdaļas: datums, iesaistītā studējošā vārds un uzvārds, studiju gads, notikušā izklāsts, docētāja paraksts un paraksta atšifrējums. Bez docētāja aktu var parakstīt arī studējošais un citi ISMA personāla pārstāvji, kuri ir notikušā aculiecinieki. Docētājs par notikušo informē ISMA Studiju daļu un iesniedz aktu ievietošanai studējošā personas lietā. Šādā gadījumā pārbaudījumu atkārtoti kārtot var ne ātrāk kā pēc kārtējās sesijas. par maksu (maksā tiek noteikta ar rektora rīkojumu atbilstoši kārtības reizei).

Lai salīdzinātu ISMA studējošo darbus ar citu augstskolu/koledžu darbu tematiskajām kolekcijām, ISMA pievienojusies LU Vienotās datorizētās plaģiātisma kontroles sistēmai.

Docētāja, kuram iesniedz pētniecisko darbu studiju kursa ietvaros un noslēguma darbu (kvalifikācijas, bakalaura, maģistra, doktora darba), pienākums ir veikt iesniegtā materiāla elektronisko pārbaudi. Ja, veicot elektronisko akadēmiskā godīguma pārbaudi, tiek saņemts atzinums, ka darbs satur plaģiātisma pazīmes, darba vadītājs par to tajā pašā dienā ziņo programmas direktoram. Tālāk tiek šķīroti gadījumi:

1. Ja akadēmiskā godīguma principi pārkāpti pētnieciskajā darbā studiju kursa ietvaros, studējošajam jāizvēlas cita tēma un darbs jāpārstrādā. Šādi piemēri bijuši, piemēram, studiju kursā "Projektu vadība". Asociētais profesors Ivars Linde regulāri liek izvēlēties jaunas tēmas

un iesniegt citus darbus.

2. Ja akadēmiskā godīguma principi pārkāpti noslēguma darbā, studiju programmas direktors kopā ar noslēguma darba vadītāju divu dienu laikā sagatavo rakstisku atzinumu, ka darbs satur plaģiātu, un iesniedz to studiju prorektorei. Pēc atzinuma saņemšanas studiju prorektore uzaicina studējošo, kura darbā pārkāpti akadēmiskā godīguma principi, iepazīties ar rakstisko slēdzienu un sniegt rakstisku paskaidrojumu. Pēc studējošā paskaidrojuma saņemšanas studiju prorektore sasauca komisiju un kopīgi tiek nolemts par studējošā pielaidi vai atstādināšanu no noslēguma darba aizstāvēšanas. Pagaidām šādu gadījumu nav bijis, jo studenti noslēguma darbus iesniedz darbu vadītājiem pa daļām, un iespējamais plaģiātisma risks tādejādi tiek mazināts.

2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte

2.2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošu studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

Studiju virziena līmenī iekšējā kvalitāte tiek nodrošināta:

- veicot studiju programmā studējošo aptauju par akadēmiskā personāla darba kvalitāti un studiju programmas realizācijas novērtējumu. Aptaujas rezultātus saņem katrs novērtētais personiski, rezultāti apkopotā formā tiek apspriesti attiecīgās Studiju virziena padomes sēdē;
- analizējot darba devēju ikgadējās aptaujas, aptaujas pēc studiju prakšu aizstāvēšanas, kā arī izziņot viedokli par prakšu uzdevumu veikšanu no darba devējiem, kuri piedalījušies prakšu aizstāvēšanā;
- reizi studiju gadā tiek pārskatītas un aktualizētas studiju programmas, studiju kursu apraksti, metodiskie materiāli, mācību literatūra un piedāvātās studiju darbu (pētniecisko darbu un noslēguma darbu) tēmas;
- akadēmiskajam personālam tiek organizēti un piedāvāti kursi un semināri par jaunākajām mācību un pedagoģiskajām metodēm, kā arī tiek veicināta kvalifikācijas paaugstināšanas kursu apmeklēšana. Piemēram, pārskata periodā ISMA Mācību centrs organizēja šādus kursus:
 - Starpkultūru komunikācija modernajā izglītības vidē – rīki un mērķi (28.01.2022)
 - Zinātniskie pētījumi (28.01.2022)
 - Darbs ar bibliogrāfiju akadēmiskajos pētījumos (21.04.2022)
 - Zinātniskā raksta publikācija. (22.04.2022)
 - Akadēmiskā personāla profesionālās kompetences pilnveides seminārs (26.01.2023.)
 - Bulings jauniešu vidū un kā tam pretoties (16.11.2023)
 - Artificial Intelligence in education – challenges, opportunities, problems and tasks/ Mākslīgais intelekts izglītībā - izaicinājumi, iespējas, problēmas un uzdevumi (26.01.2024)
 - Mākslīgais intelekts un izglītības perspektīvas (16.02.2024)
 - Studiju procesa īpatnības, strādājot ar studējošajiem ar funkcionālajiem traucējumiem

(27.03.2024)

- Starpdisciplinārās saiknes mūsdienu skolā. Iespējas, inovācijas, izaicinājumi (26.04.2024)

Saimniecības daļas un IT daļas darbinieki nepārtraukti seko telpu un tehniskā aprīkojuma kvalitātes prasību atbilstībai.

Studiju gada laikā notiek iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība, studiju gada noslēgumā notiek studiju virziena, studiju programmu un augstskolas vājo un stipro pušu, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana kopsapulcē.

2.2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Ja pārskata periodā studiju virzienā tikušas izstrādātas jaunas studiju programmas, raksturot to izveides procesu (t.sk. studiju programmu apstiprināšanas procesu).

Jaunu studiju programmu izveides un sagatavošanas licencēšanai procesu, studiju programmas realizāciju un īstenošanas uzraudzību, kā arī aktualizēšanu reglamentē ISMA kvalitātes vadības sistēmas (KVS) procedūra "Studiju programmas"

<https://beta.moodle.isma.lv/course/view.php?id=815>. Studiju virziena padomē, diskutējot ar darba devējiem par aktualitātēm nozarē un darba tirgū, tiek analizētas tirgus nišas un meklētas studiju virziena paplašināšanas iespējas.

Studiju programma izstrādāta un aktualizēta, balstoties uz normatīvajiem aktiem (Augstskolu likums, izglītības standarts un profesijas standarts), iepriekšējās studiju virziena akreditācijas ekspertu norādījumiem, studējošo un absolventu aptauju rezultātiem, noslēguma darbu rezultātiem, aktuāliem zinātniskajiem pētījumiem, tajā skaitā ISMA mācībspēku veiktajiem pētījumiem, kā arī darba devēju ieteikumiem, kas izteikti aptaujās, raksturojumos no prakses vietām, tiekoties konferencēs, darba grupās, konsultējot noslēguma darbu izstrādē, recenzējot darbus un piedaloties valsts pārbaudījuma (bakalaura vai maģistra darba aizstāvēšanas) komisijās. Šāda kompleksa un daudzveidīga pieeja studiju satura un procesa pilnveidē nodrošina programmas satura atbilstību darba tirgus prasībām un nozares attīstības tendencēm.

Studiju programmas izstrādē un īstenošanā tiek ievērota loģiska secība – atbilstoši profesijas standartā definētajām prasībām, darba tirgus pieprasījumam un kopējam studiju virziena mērķim tiek formulēts programmas mērķis un no tā izrietošie uzdevumi; programmas saturs (studiju kursu sadalījums) balstīts uz mērķa un studiju rezultātu sasniegšanu un izglītības standartā noteiktajiem kritērijiem; attiecīgi studiju kursu saturs tiek veidots, lai īstenotu profesijas standartā noteikto zināšanu, prasmju, kompetenču apguvi, tādējādi nodrošinot studiju programmas mērķa realizāciju.

Studiju kursu saturs tiek apspriests un apstiprināts, sadarbojoties studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem un studiju virziena padomes dalībniekiem, līdz ar to tiek nodrošināta starppriekšmetu sasaiste un kopējo prasību attiecībā pret studiju rezultātu sasniegšanu saskaņošana, kā arī izslēgta nevajadzīga satura dublēšanās.

Saskaņā ar ISMA iekšējo kārtību, studiju programmas aktualitāti uzrauga attiecīgā Studiju virziena padome, nepieciešamības gadījumā veicot korekcijas studiju plānā, studiju kursu saturā, prakses uzdevumos u.c. Studiju kursu apraksti tiek aktualizēti un izskatīti atbilstošajās katedrās vismaz reizi

gadā, parasti pirms studiju gada sākuma vai pēc nepieciešamības biežāk. Studiju plāns tiek apstiprināts ne retāk kā reizi gadā ISMA Senātā.

Izmaiņas studiju programmās un tās parametros tiek veiktas, balstoties uz iepriekšējās studiju virziena akreditācijas ekspertu norādījumiem, izmaiņām valsts normatīvajos aktos, studējošo un absolventu aptauju rezultātiem, noslēguma darbu rezultātiem, aktuāliem zinātniskajiem pētījumiem, kā arī darba devēju ieteikumiem.

2.2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

Studējošo un darbinieku sūdzību un priekšlikumu iesniegšanu, kā arī novērotās kļūdas, nevēlamas situācijas un/vai nepilnības, kas tiek konstatētas, reglamentē ISMA KVS procedūra "Neatbilstību vadība", kurā ievietota arī korektīvo/ preventīvo darbību shēma no informācijas saņemšanas brīža līdz ceļoņu analīzei.

Informāciju par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus kādai no ISMA struktūrvienībai atbilstoši tās darbības sfērai studējošajiem sniedz programmas direktors ievadlekcijā, rakstiski tā pieejama visiem studējošajiem un darbiniekiem ISMA iekšējā e-vidē.

Ja sūdzības iesniedzējs norādījis savu e-pasta adresi, tad neatkarīgi no sūdzības iesniegšanas veida (elektroniski vai papīra formā) vienas dienas laikā pēc korektīvo/preventīvo pasākumu veikšanas informācijas iesniedzējam par veiktajiem pasākumiem un rezultātiem paziņo elektroniski.

Ja sūdzības iesniedzējs vēlas palikt anonīms, viņš savu informāciju atstāj Studentu pašpārvaldē, tādā gadījumā arī atbilde tiek nosūtīta Studentu pašpārvaldei. Piemēram, no Studentu pašpārvaldes Studiju daļā tika saņemta sūdzība, ka kāds docētājs regulāri kavē nodarbības sākumu par 5-10 minūtēm. Atbildīgās katedras vadītājs tajā pat dienā tikās ar docētāju un pārrunāja šo situāciju. Nākamajā nodarbībā ieradās hospitētājs un konstatēja, ka, lai gan docētājs ieradās savlaicīgi, viņam nebija izveidojies kontakts ar grupu. Pēc studiju semestra aptaujā gandrīz visi studējošie negatīvi izteicās par studiju priekšmetu kopumā. Docētājam tika piedāvāts apmeklēt saskarsmes psiholoģijas seminārus, taču viņš atteicās. ISMA nākamajā semestrī neturpināja darba attiecības ar šo viesdocentu

2.2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Augstskolā regulāri tiek iegūti, apstrādāti un analizēti šādi dati, kas attiecas uz studiju programmām:

- dati par studentiem (t.sk. imatrikulācija, eksmatrikulācija, studiju programmas apguves rezultāti, mobilitāte);
- dati par docētājiem (novadīto stundu skaits, vadīto darbu skaits un vērtējumi, zinātniskā un praktiskā darbība, mobilitāte);
- aptauju rezultāti (studentu, personāla, absolventu, darba devēju viedoklis);
- materiāli tehniskās bāzes pilnveides izdevumi.

Ievērojot 2016. gada 27. aprīļa Studiju akreditācijas komisijas ieteikumus "Studējošo, darba devēju un absolventu aptaujā ietveramie obligātie jautājumi", 2016. gadā ISMA tika izstrādātas vienotas studējošo, darba devēju un absolventu anketas visām studiju programmām, kas ļauj izvērtēt ne tikai konkrēto studiju programmu, bet visas augstskolas darbu kopumā. Anketēšana notiek katru gadu, līdz ar to var izsekot un izvērtēt iesaistīto pušu viedokļu dinamiku un noteikt, kur un kādas izmaiņas studiju procesā būtu jāievieš.

2.2.5. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros (VIIS un E-platforma) pieejamajai informācijai.

Tīmekļa vietne: www.isma.lv

Atbildīgais: Antoņina Djakona - Attīstības un inovāciju prorektore

Galvenie mērķi:

1. Satura pārvaldība: vietnes satura, tostarp rakstu, attēlu un videoklipu, ievietošana, rediģēšana un dzēšana.

Satura veidi: informācija no studiju programmu direktoriem, prorektoriem, katedrām, starptautiskajiem sadarbības partneriem, akadēmiskā personāla, Studentu padomes, informācija no ISMA Fergānas filiāles.

Iekšējie dokumenti, informācija par studiju programmām un uzņemšanas kārtība ISMA ir ievietota latviešu un angļu valodā.

Tīmekļa vietne satur informāciju par notiekošajām konferencēm, publikācijām un stažēšanos. Latvijas un ārvalstu studentiem tiek ievietota informācija par prakses pabeigšanas, stipendiju saņemšanas kārtību, kā arī Biznesa inkubatora, bibliotēkas un Studentu padomes darbu.

Mājaslapā atrodama informācija par ISMA partneriem un absolventiem.

Aktuālā ziņu sadaļa ir aktīva.

2. Atjaunināšana un atbalsts:

Regulāra programmatūras, spraudņu un vietņu motīvu atjaunināšana, lai nodrošinātu drošību un funkcionalitāti.

3. Drošība:

Uzbrukumu uzraudzība un novēršana, regulāra datu dublēšana, drošības sistēmu uzstādīšana.

4. Tehniskā palīdzība:

Darbinieku tehnisko problēmu risināšana, atbildes uz jautājumiem saistībā ar vietnes funkcionalitāti.

5. Analīze un uzraudzība:

Vietnes trafika uzraudzība, lietotāju uzvedības analīze, analītikas rīku izmantošana.

6. Veiktspējas optimizācija:

Vietnes ielādes ātruma uzlabošana, resursu optimizācija efektīvas darbības nodrošināšanai.

7. Izaugsmes stratēģijas izstrāde:

Vietnes uzlabošanas pasākumu plānošana un īstenošana, jaunu lietotāju piesaiste un esošo apmierinātības paaugstināšana.

8. Darbs ar reklāmas un mārketinga uzņēmumiem:

Reklāmas izvietošana, mārketinga stratēģiju efektivitātes uzraudzība.

9. Atbilstība likumiem:

Satura pārvaldība atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas saistīti ar interneta resursiem.

E-platforma (MOODLE)

Atbildīgais: Dmitrijs Skorodihins - IT Inženieris

Pielāgo platformu augstskolas vajadzībām, uzrauga platformas kvalitāti. Ievieto materiālus studijuursos un uzrauga to izmantošanu studentiem. No izglītības daļas viņš saņem informāciju par studentiem, kuriem nepieciešams pieslēgties MOODLE sistēmai un pieslēgt tos konkrētām grupām un noteiktiem studiju kursiem. Kopš 2023. gada novembra BigBlueButton platforma lekciju un tiešsaistes konsultāciju vadīšanai ir savienota ar MOODLE, kas aizstāja ZOOM.

Viņš arī vada seminārus lektoriem par darbu MOODLE platformā.

VIIS Valsts izglītības informācijas sistēma

Atbildīgās personas:

Mihails Kovaļevskis - Datu aizsardzības speciālists

Datu imports VIIS (Valsts izglītības informācijas sistēma) studējošo un absolventu reģistrā

Jevfrosija Kovaļenko - Personāla daļas vadītājs

Datu imports VIIS (Valsts izglītības informācijas sistēma) akadēmiskā personāla reģistrā

Oksana Miņailo - Studentu servisa vadītāja

Darja Kuzina- Ārējo sakaru koordinētājs

Jūlija Galkina - Ārējo sakaru koordinētājs

Datu imports VIIS (Valsts izglītības informācijas sistēma) ārvalstīs izsniegto izglītības dokumentu reģistrā.

2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums

2.3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finansu nodrošinājuma noteikšanai un pārdalei. Norādīt datus par pieejamo finansējumu pētniecībai un/ vai mākslinieciskajai jaunradei, tā avotiem un to izmantošanu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu attīstībai.

ISMA ir juridiskas personas dibināta privāta augstskola, tāpēc studējošo iemaksātā studiju maksa ir galvenais studiju procesa nodrošināšanas finansējuma avots.

Pastāvīgie pašu ieņēmumu avoti augstskolā ir:

- ieņēmumi no studiju maksas (75%);
- ieņēmumi no mācību kursiem (6%);
- ieņēmumi no līgumpētījumiem (5%);
- ieņēmumi no citas zinātniskās darbības (11%);
- ieņēmumi no telpu nomas, komunāliem pakalpojumiem un citiem pakalpojumiem (3%).

Savukārt, studiju maksa tiek segta no fizisko un/vai juridisko personu līdzekļiem, to veido: studējošā personīgie līdzekļi, studējošā darba devēja līdzekļi, studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu, komerckredīts, sponsoru līdzekļi.

ISMA ir privāta augstskola un nesaņem valsts finansējumu savai darbībai. ISMA studiju programmu finansējums tiek veidots, izejot no iegūtās studiju maksas. Kā papildus darbību veicinošus aktīvus var minēt finansējumu no projektiem, tostarp arī starptautiskiem un mobilitātes veicinošu finansējumu Erasmus+ programmas ietvaros. Tāpat ISMA iesaistītais akadēmiskais personāls un studenti īsteno privāta uzņēmējdarbības sektora pasūtītus pētījumus uzņēmējdarbības un tūrisma un viesmīlības jomā, konsultācijas, rīko apmācības neformālās izglītības ietvaros, tostarp arī starptautiskās, ISMA Karjeras centrs īsteno dažādu studiju kursu piedāvājumu ārpus formālām studijām.

Plānojot finansējuma sadali konkrētam studiju virzienam un tajā iekļautām studiju programmām, ISMA valde ņem vērā noteiktus parametrus:

- administratīvi-saimnieciskās darbības nodrošināšana,
- izmantotā telpu fonda funkcionalitātes nodrošināšana;
- studiju procesa nodrošināšana ar mācību līdzekļiem;
- augstskolas sociālās dzīves (studentu pasākumi, skolnieku iesaiste, fukšu balle, prakses konferences, ISMA festivāls u.c.) nodrošināšana;
- sociālie atvieglojumi studentiem (budžeta vietas u.c.),
- mācību aprīkojuma atjaunošana un papildināšana (datornodrošinājums, datorprogrammatūra u.c.),
- veicināšanas pasākumi (studiju programmu virzīšana t.sk. sociālajos tīklos).

Nepieciešamie līdzekļi tiek saplānoti grāmatvedības nodaļā atbilstoši studiju virzieniem, studiju programmām un augstskolas kopumā darbības nodrošināšanai un finansiālais atbalsts tiek izdalīts virzienam atbilstoši rektora rīkojumam.

Analizējot sadalījuma pieeju aprēķiniem un plānojumam, var teikt, ka tiek pielietota jaukta pieeja, kad tiek plānoti uzkrājumi, izejot no ieplānotiem ienākumiem, izejot no studentu skaita un uzņemto pirmkursnieku prognozējamā skaita pirms uzņemšanas uzsākšanas. Vēlāk šie dati tiek salīdzināti ar faktisko studējošo skaitu programmā un sadalītais finansējums studiju virzienam un to programmām tiek korigēts. Tāpat, ņemot vērā stratēģiskos attīstības plānus, tiek veikti uzkrājumi, kas sastāv 10% no kopējo ieņēmumu skaita.

Darba algām un pētniecībai tiek izdalīti 27-32% finansējuma, tai skaitā bibliotēkas resursu un datu bāzu iegādei 5-6%.

Pēdējos gados ISMA finansējusi šādus projektus:

Projekts	EUR
Aktīvā mārketinga kompleksa ieviešana ar mērķi palielināt Latvijas privāto augstskolu konkurētspēju	7560
Attālās izpētes tehnoloģijas izstrāde stratosfēras un meteorītu izcelsmes aerosolu klimata ietekmes modelēšanai	6010
Augstskolu reitingu analīze un izvērtējums	5010
Bioekonomikas modelis kā ilgtspējīgas attīstības veidošanās un dzīves kvalitātes uzlabošanas pamats,	8500
Elektroniskie viedie pakalpojumi un mārketinga platforma: jaunas vērtības tradicionālajam tirgum	6160
Informācijas-analītiskais ekoloģisko risku pārvaldības sistēmu modelis uz transporta infrastruktūras piemēra	6160
Inovācijas kā galvenais izaicinājums veselības tūrisma jomā Latvijā	7500
Integrēta viedo pakalpojumu platforma dronu lietotājiem	6010
Lauka emisijas katods: jaunu materiālu un konstrukciju attīstības perspektīvas un modeļi	8500
Lēmumu atbalsta sistēma ģeneratoru izvietojuma optimizēšanai, pamatojoties uz ģeotelpiskajiem datiem	8500
MODX,RU portāla izstrāde	3600

Mūsdienu augstskolu attīstības stratēģiju galvenie virzieni	6010
Organizācijas darbības spēju novērtēšanas patstāvīgi pielāgojošie algoritmi	6050
Sistēmas drošības uzlabošana: pašpielāgojošu algoritmu uzlabošana	6630
Tūrisms visiem: pieejamais tūrisms Latvijā,	6170
Vadības algoritmu uzturēšana	5190
Vadības sistēmas pašregulējošie algoritmi,	15140
Kopā:	118700

2.3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem.

Studiju programma tiek realizēta Rīgā.

Regulāri tiek papildināti bibliotēkas resursi, labiekārtotas telpas un nodrošināta studiju procesa organizēšanai nepieciešamā tehnika.

2021.gadā ISMA bija parakstījusi sadarbības līgumu ar Latvijā lielāko konferenču centru ATTA. Pandēmijas dēļ iekārtošanos jaunajās telpās sanāca apturēt. 2023./2024. mācību gadu ISMA Rīgā studējošie uzsāka jaunajās telpās Valērijas Seiles (bij. Lomonosova) ielas 1 5.korpusā.

Tāpat ir paredzēts joprojām izmantot laboratoriju "Gastro studija" un daļu no esošām auditorijām un administratīvām telpām esošajos 6. un 7. korpusos Valērijas Seiles ielā 1. Lai nodrošinātu studentiem piemērotu vidi augstu studiju rezultātu sasniegšanai, dažādām lekcijām tiek izmantotas atbilstošas auditorijas, piemēram, vairākās auditorijās ir ērti pārvietojami krēsli ar piestiprinātiem maziem galdiņiem pierakstiem, līdz ar to nepieciešamības gadījumā ir viegli organizēt darbu pāros, lielākās vai mazākās grupās.

Gastro studija ISMA izveidota un aprīkota kā laboratorija, lai sniegtu iespēju studentiem apgūt restorāna biznesa specifiku.

Studiju procesa ietvaros studentiem nodrošinātas darba vidē balstītas mācības restorānos, viesnīcās un SIA "UCS", kas pēc pārbaudījuma izsniedz studentiem sertifikātu darbam ar R-Keeper kases sistēmām.

2021.gadā tika atjaunota ISMA.LV vietne <https://www.isma.lv>, kas paredz ērtāku un ātrāku

komunikāciju ar studējošiem un tiem, kas tikai vēlas iestāties ISMA. ISMA studējošiem ir arī iespēja saņemt iekšējas kārtības informāciju, piemēram, personāla kontaktus vai stundu sarakstu savai grupai, ielogojoties vortālā my.isma.lv.

2.3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei: Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāzu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/ platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datubāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datubāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

ISMA bibliotēkas telpu kopējā platība ir 286m², no kurām lasītāju apkalpošanas telpas - 160m², krātuvju telpas - 118m², pārējās telpas (telpas bibliotekāriem)- 8m². Lasītāju zālē kopējais lasītāju vietu skaits - 37.

Bibliotēkas darba laiks ir katru dienu no 9.00 līdz 22.00.

Tajā pieejami šādi pakalpojumi:

- mācību grāmatu izsniegšana lasīšanai mājās
- zinātniskā krājumā esošo grāmatu izsniegšana uz vietas
- lasītavas un e-lasītavas pakalpojumi, tai skaitā pieeja datu bāzēm
- 7 lietotāju datori patstāvīgam darbam
- materiālu kopēšana/ drukāšana /skenēšana pašapkalpošanās režīmā (maksas pakalpojums)
- starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumi
- konsultācijas elektronisko resursu izmantošanā
- konsultācijas tematiskajā informācijas meklēšanā elektroniskajos resursos
- ISBN/ISSN numuru piešķiršana
- ISMA izdevniecības pakalpojumi

ISMA mācībspēki regulāri publicē zinātniskus rakstus brīvi pieejamos zinātniskos krājumos, piemēram, ResearchGate.net un Academia.edu resursos. ISMA studējoši arī ir aicināti reģistrēties resursos un lietot brīvi pieejamo informāciju zinātniskos nolūkos.

Bibliotēkas krājumu papildināšanas un datu bāzes abonēšanas procedūras soļi:

1. Studiju gada sākumā ISMA budžeta ietvaros tiek izdalīti līdzekļi bibliotēkas tehniskai attīstībai un grāmatu fonda atjaunošanai.
2. Sadarbībā ar studiju programmu direktoriem un katedru vadītājiem tiek veidoti jaunākās literatūras/datu bāzes abonēšanas pasūtījumi ISMA studiju virziena ietvaros.
3. Zinātniskās literatūras piegādātāja meklēšana un izvēle.
4. Bibliotekāre salīdzina pasūtījumu sarakstus un sagatavo kopējo augstskolas pasūtījumu ar

cenām.

5. Ja pasūtījumu summa pārsniedz budžetu (15 000 EUR gadā), tie tiek analizēti ISMA administrācijas sēdēs un gala variantu apstiprina ISMA rektors.
6. Grāmatu iepirkšana un noformēšana bibliotēkas fondā.
7. Docētāju un studentu informēšana par jaunas literatūras piegādi.
8. Jaunās literatūras izstādes organizēšana bibliotēkā.

ISMA studējošajiem un mācībspēkiem pieejamie tiešsaistes resursi:

- ISMA mākoņservisā Moodle ir ievietoti lekciju materiāli, uzdevumi, ierakstītas video lekcijas.
- ISMA elektroniskajā bibliotēkā atrodas digitālās grāmatas.
- ISMA studējošiem ir piekļuves iespējas Starptautiskā Valūtas fonda (International Monetary Fund) publikāciju apkopojumam.
- ISMA studējošiem ir piekļuves iespējas EBSCO un Scopus datu bāzēm.
- Studējošie un mācībspēki tiek rosināti lietot tiešsaistes zinātnisko publikāciju resursus, tādus kā Academia.Edu, Research Gate un dažādas citas brīvpieejas (open Access) zinātniskās datubāzes un platformas, piemēram, Google Scholar, Index Copernicus, Open Research Library u.c.
- ISMA studējošiem ir iespēja iepazīties ar ISMA zinātniskā žurnāla “Economics and Education” regulāriem izdevumiem tiešsaistē, kā arī ar ISMA konferenču “Information Technologies and Management” un “Open learning and education” tēzēm un abstraktiem. Tāpat ISMA vietnē tiek izvietotas norādes uz partneru institūciju publikācijām un monogrāfijām, kur tiek publicēti ISMA mācībspēku un doktorantūras studentu darbi, piemēram, norāde uz starptautisku monogrāfiju “Intellectual Challenges to Economic Globalism” un citām.
- ISMA ir oficiālais izdevniecības “Baltija Publishing” partneris

<http://www.baltijapublishing.lv/> .

4 reizes gadā ISMA izdod žurnālu International Scientific Journal “Economics&Education”, kurš indeksēts Copernicus, kā arī citās populārās zinātnisko rakstu bāzēs (skat. <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/econedu/indexed>). Visiem ISMA mācībspēkiem un studentiem ir pieejama viena bezmaksas publikācija katrā akadēmiskajā gadā.

ISMA bibliotēkas fonda resursu apkopojums virzienam uz 01.08.2023:

Temati	Nosau-kums	Vienību skaits	Latviešu	Angļu	Citas
Tūrisms un viesmīlība	445	607	119	59	429
Restorānu bizness	83	169	67	17	85
Ekonomika	374	549	154	36	359
Menedžments	549	699	136	105	458
Mārketing	254	418	134	46	238

Uzņēmējdarbība	308	410	190	32	188
Tiesības	296	531	130	21	380
Loģistika	45	77	9	1	67
Soc. Zinātnes	421	568	195	46	327
Finanses un bankas	213	327	78	13	236
Matemātika	122	191	32	16	143
Datorzinātnes	399	751	83	107	561
Dizains	77	81	25	4	52
Zinātniskā pētniecība	28	34	2	6	26
Kopā bibliotēkā:	3614	5412	1354	509	3549

2.3.4. Sniegt raksturojumu un novērtējumu par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumiem, kas tiek izmantoti studiju procesā (piemēram, MOODLE). Ja studiju virzienam atbilstošās studiju programmas īsteno tālmācībā, jānorāda arī šai studiju formai īpaši piemērotie rīki.

Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai pieejamā infrastruktūra un materiāltehniskais nodrošinājums nodrošina iespēju paaugstināt ISMA konkurētspēju, darbības kvalitāti un efektivitāti, kā arī informācijas pieejamību, integrējot IT risinājumus administratīvajos, studiju un zinātniskā darba procesos, nodrošinot studentus, administratīvo un akadēmisko personālu ar modernu, uzticamu, drošu un vienotu IT infrastruktūru un kvalitatīviem IT pakalpojumiem.

Informācijas tehnoloģiju departaments strādā trīs jomās:

1. integrētas ISMA informācijas sistēmas izveide, attīstīšana un uzturēšana nodrošinot atbalstu administratīvā, studiju un zinātniskā darba veikšanai;
2. kvalitatīvu un nepārtrauktu datu pārraides pakalpojumu nodrošinājums, kā arī ISMA datu centru un galveno tīkla resursu uzturēšana;
3. atbalsts IT pakalpojumu izmantošanā, t. sk. informēšana par jauniem IT risinājumiem, nepieciešamo konsultāciju nodrošinājums un IT apmācību organizēšana.

Lai nodrošinātu vienkāršu un efektīvu IT lietotāju identifikāciju, ir ieviesta IT lietotāju identitātes vadības sistēma, kā rezultātā katram IT lietotājam tiek izveidota un uzturēta unikāla elektroniskā identitāte.

Lai nodrošinātu efektīvu studiju procesa realizāciju, tai skaitā tālmācībā, tiek izmantota *Moodle* e-studiju vide, kurā visa saistošā informācija tiek sagatavota automatizētā veidā (studiju kursi,

lietotāji, grupas, pieejas tiesības, u.c.). Šajā sistēmā tiek nodrošināta komunikācija students-mācībspēks. Mācībspēki sistēmā izvieto dažādus elektroniskus materiālus, zināšanu pārbaudes testus, mājas darbus, informāciju par konkrēta studiju kursa norisi, u. c. Studējošie var pieslēgties un piekļūt elektroniskiem mācību līdzekļiem jebkurā laikā un vietā. Attālinātām tiešsaistes nodarbībām un konsultācijām mācībspēkiem tiek nodrošināta Zoom videokonferenču platforma.

Efektīvai telpu resursu pārvaldībai un mācību plānošanai ir veikta nodarbību telpu un grafiku digitalizācija. Ikviens students un mācībspēks var aplūkot savu nodarbību grafiku, kur var redzēt katras nodarbības norises vietu, norises laiku, mācībspēku, telpu, nodarbības nosaukumu un nodarbības tipu. Papildus lietotāju ērtībai sistēma būtiski atvieglo nodarbību plānošanas un grafiku sastādīšanas procesu, kā arī optimizē telpu aizpildījumu un lietojuma efektivitāti.

Kvalitātes nodrošināšanai tiek izmantota digitāla studējošo aptauju sistēma, ar kuras palīdzību tiek veikta iksemestra studiju kursu un studiju programmu īstenošanas kvalitātes kontrole. Pamatojoties uz kvalitātes kontroles rezultātiem, tiek veikti regulāri pasākumi studiju programmu un procesu pilnveidošanai.

Lai nodrošinātu stabilu un drošu informācijas tehnoloģijas infrastruktūras darbību, tiek veikts nepārtraukts IT infrastruktūras un sistēmu monitorings, kā rezultātā tiek veikta proaktīva incidentu kontrole. Datiem tiek veidotas datu rezerves kopijas.

2.3.5. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

2023.gadā ISMA izstrādājusi Cilvēkresursu stratēģiju

https://www.isma.lv/images/2024/dokumenti_lv/ISMA_Cilvkresursu_attstbas_stratija_lat_final.pdf .

ISMA personāla politika ir vērsta uz augstskolas mērķu īstenošanu, nodrošinot darbinieku efektīvu vadīšanu un ar to saistīto procesu saskaņotu izpildi, tāpēc kvalitātes vadības sistēmas ietvaros augstskolā ir izstrādāta un tiek īstenota šāda akadēmiskā personāla sastāva veidošanas politika:

- Nodrošināt, lai visus studiju kursus pasniegtu kvalificēti, zinātniski un metodiski sagatavoti pasniedzēji, kuri darbā izmanto mūsdienīgas darba metodes un pārzina uzņēmējdarbības praksi.
- Nodrošināt, lai ne mazāk kā 50% mācībspēku strādātu pamatievēlēšanas vietā.
- 50% no ievēlētajiem mācībspēkiem ir doktora zinātniskais grāds.
- Vismaz diviem no studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir jābūt zinātniskajam grādam nozarē.
- Nozares kursu studijām piesaistīt komercdarbības speciālistus no uzņēmumiem atsevišķu tēmu izklāstam.
- Sekmēt akadēmiskā personāla attīstību un ISMA finansiālo iespēju robežās motivēt pilnveidot docētāju pedagoģisko, profesionālo un zinātnisko kvalifikāciju gan Latvijā, gan ārpus tās.

Studiju virziena docētāji regulāri paaugstina savu kvalifikāciju, piedaloties dažādos semināros unursos gan kā dalībnieki, gan kā vadītāji.

Mācībspēku darbība visa gada laikā tiek vērtēta gan analizējot akadēmiskā personāla pašvērtējumu, gan veicot un apkopojot studentu aptauju rezultātus.

Viens no būtiskākajiem aspektiem ir mācībspēku piesaistes un darbā pieņemšanas caurskatāmība un atklātība.

Mācībspēku piesaiste notiek, izsludinot konkursu uz vakantajām amata vietām mājas lapā isma.lv. Pretendenti, kuri nav strādājuši ISMA, tiek aicināti novadīt vieslekciju, kuru hospitē atbilstošās katedras vadītājs vai viņa nozīmētais docētājs un programmas direktors. Pēc vieslekcijas studiju programmas direktors veic studentu aptauju un apkopotos rezultātus par katru kandidātu iesniedz Studiju virziena padomē, kur tiek analizēti iesniegtie dokumenti un notiek pārrunas ar kandidātiem. Studentiem, kuri studē konkrētā studiju virzienā, ir veto tiesības, ja viņu viedoklis par docētāju ir negatīvs. Ja Studiju virziena padome akceptē kandidatūru, tuvākajā Senāta sēdē notiek atklātas vēlēšanas. Pēc vēlēšanām pretendentiem tiek paziņoti balsojuma rezultāti un pozitīva balsojuma rezultātā rektors slēdz līgumu ar ievēlēto docētāju.

2.3.6. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

Studiju programmas docētāji regulāri paaugstina savu kvalifikāciju, piedaloties dažādos semināros unursos gan kā dalībnieki, gan kā vadītāji. Ja docētājam ir vēlme apmeklēt kādu konkrētu semināru, viņam jāiesniedz studiju prorektoram iesniegums, saskaņots ar studiju programmas direktoru. ISMA administrācija izvērtē iesniegumu un piešķir finansējumu līdz 100%. Tā, piemēram, tika saņemti vairāki iesniegumi par docētāju vēlmi paaugstināt savu angļu valodas līmeni, apmeklējot angļu valodas kursus. ISMA administrācija, izvērtējot šos iesniegumus un plānoto filiāles izveidi Uzbekistānā, noorganizēja bezmaksas kursus saviem docētājiem.

Mācībspēku darbība visa gada laikā tiek vērtēta gan analizējot akadēmiskā personāla pašvērtējumu, gan veicot un apkopojot studentu aptauju rezultātus. Docētājiem, kuru zinātniski pētnieciskā un pedagoģiskā darbība tiek vērtēta augstāk, ir prioritāte piedalīties Erasmus+ programmā. Docētāju zinātniski pētnieciskās darbības paaugstināšanai tika pieņemts lēmums apmaksāt konferences dalības maksu un ar dalību tajā saistītos izdevumus, ja ISMA docētāja publikācija tiks atzīta par kvalitatīvu un ievietota SCOPUS vai Web of Science datu bāzē.

Augstskolā valda uzskats, ka vislabākā mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana tiek iegūta aktīvi iesaistoties zinātniskajā darbībā, piemērojot iegūtos pētījumu rezultātus praksē, sadarbojoties ar uzņēmējdarbības pārstāvjiem un piedaloties starptautiskajā zināšanu un kompetenču apmaiņā.

Attiecīgi, studiju virziena mācībspēki tiek aktīvi stimulēti piedalīties ERASMUS+ ietvaros rīkotajos pieredzes apmaiņas braucienos, piedalās starptautiskajās nedēļās, projektos un citos pasākumos. Tāpat ISMA starptautisko sakaru daļa aktīvi piesaista ārzemju mācībspēkus piedalīties ar lekcijām ISMA, nodrošinot pasniedzēju zināšanu un prasmju apmaiņu.

Pieteikšanās procedūra apmaiņu vizītei uz partneruniversitāti (kuru kopējais skaits pārsniedz 80 augstskolas) ir sekojoša – studiju gada sākumā starptautisko sakaru daļa izplata starp mācībspēkiem aizpildes formu, kur pasniedzēji norāda sev vēlamās aktivitātes un īstenošanas

periodu. Starptautisko sakaru daļa sadarbībā ar ISMA valdi un virziena un programmu direktoru izskata aktivitātes atbilstību mācību procesam un pēc apstiprināšanas pasniedzējs var pretendēt uz finansējuma saņemšanu.

Veicinot ISMA mācībspēku zināšanu un kompetenču apmaiņu ar ārzemju akadēmisko personālu, 2019. gadā ISMA bija uzsākusi jaunu iniciatīvu, kas arī vērsta uz mācībspēku sadarbības veicināšanu pedagoģiski-metodiskajā darbā. 2019. gada 23.-26.aprīlī ISMA risinājās pirmā Erasmus+ Mācību un prakses nedēļa (*Erasmus+ Staff Teaching and Training Week at ISMA University*). Šo nedēļu apmeklēja ap 40 dalībnieku no Vācijas, Portugāles, Lietuvas u.c. valstīm, tādējādi tika veicināta starptautiskā sadarbība. Dalībnieki novērtēja šo pasākumu ļoti augsti, tika lemts turpināt šo aktivitāti ik gadu, diemžēl šos plānus uz laiku pārtrauca Covid-19 pandēmija.

Tomēr ir pozitīvi piemēri, kad tika veicināta ISMA mācībspēku kvalifikācijas celšana. Pandēmijas laikā ISMA sāka aktīvi sadarboties ar neformālās izglītības pārstāvjiem, piedāvājot kvalifikācijas celšanas pasākumus tiešsaistē (lekcijas, pieredzes apmaiņas attālinātās tikšanās, seminārus u.c.) Ukrainas, Lietuvas, Spānijas u.c. augstskolu pārstāvjiem. Šī pieredze tiek turpināta, piesaistot aizvien jaunus mācībspēkus.

2.3.7. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās, administratīvās (ja piemērojams) un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu.

Studiju virziena studiju programmu realizācijā iesaistīti 19 docētāji, no tiem 14 ir ievēlēti ISMA, pārējie pieaicināti dalīties ar savu profesionālo pieredzi. No ievēlētā akadēmiskā personāla 8 docētājiem jeb 57,1% ir doktora grāds, 6 docētājiem jeb 42,9% ir maģistra grāds.

Mācībspēku slodze tiek aprēķināta, ņemot vērā trīs aspektus – darbu auditorijās un konsultācijās (akadēmiskais aspekts), organizatorisko darbību (organizatoriskais aspekts) un darbu ārpus ISMA studiju procesa (pētnieciskais aspekts).

Mācībspēku slodzes kompensācija organizatoriskā darbā

- **prorektoram - 300 stundas** ak. gadā.
- **studiju virziena/ programmas vadīšanā** (studiju programmas direktors, studiju virziena vadītājs) - **150 stundas** ak. gadā.
- **jaunas studiju programmas sagatavošanā licencēšanai** (studiju programmas direktors) - **300 stundas** ak. gadā.
- **studiju virziena sagatavošanā** akreditācijai (studiju virziena vadītājs) - **300 stundas** ak. gadā.
- **studiju programmas sagatavošanā** akreditācijai (studiju programmas direktors) - **200 stundas** ak. gadā.
- **katedras vadīšanā** (katedras vadītājs) - **150 stundas** ak. gadā.
- **katedras u.c. struktūrvienību lietvedības organizēšanā** - **60 stundas** ak. gadā.
- **studentu grupas kuratora** darbā - **60 stundas** ak. gadā.
- **jauna studiju kursa metodiskā kompleksa radīšanā**, ieskaitot e-materiālus, saskaņā ar

pieņemto formu - **150 stundas** ak. gadā.

Pētnieciskais darbs

- mācību metodisko materiālu (met. norādījumi, lekcijas utt.) sagatavošana publicēšanai - **1 akad. stunda** uz 1 nosacītu (A4=1800 simbolu) lapu.
- zinātniska raksta sagatavošana publicēšanai - **3 akad. stundas** uz 1 nosacītu (A4) lapu.
- zinātnisko vai metodisko materiālu rediģēšana pirms publicēšanas - **1 akad. stunda** uz 5 nosacītām (A4) lapām.
- zinātnisko konferenču tēžu sagatavošana publicēšanai - **2 akad. stundas** uz 1 nosacītu (A4) lapu.
- konferences organizācija (konferences moderators) - **50 stundas** akad. gadā

2.3.8. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

ISMA studiju process ir studentcentrēts, jo:

- ISMA respektē studentu multikulturālo kontingentu un viņu vajadzību daudzveidību. Katrai ārvalstu studiju grupai ir kurators, kurš risina ne tikai ar studiju procesu saistītos jautājumus, bet arī sagaida studentu lidostā, pavada līdz dzīves vietai, iepazīstina ar sadzīvei nepieciešamo produktu iegādes vietām, transporta izmantošanas noteikumiem u.tml.
- Rūpējoties par auditoriju pieejamību studentiem ar ratiņkrēsliem, papildus tika noslēgts līgums par telpu Valērijas Seiles ielas 1 5.korpusa nomu. Auditorijas izvietotas 1.stāvā un ērti pieejamas.
- ISMA izmanto dažādus programmu īstenošanas veidus, atbilstoši iespējām.
- Atbilstoši apstākļiem ISMA izmanto daudzveidīgas pedagoģiskās metodes, gan klātienes, gan neklātienes studentiem organizējot gan grupu darbu, gan diskusijas, gan citas mācību metodes;
- Veicina studējošā tieksmi uz patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošinot mācībspēka vadību un atbalstu – katram docētājam ir konsultāciju stundas, bez tam tiek apmaksātas konsultāciju stundas noslēguma darba vadīšanai;
- Veicina abpusēju cieņu studējošā un mācībspēka attiecībās, pastāv atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai – studenti tiek iesaistīti studiju programmu un studiju vides pilnveidošanas procesā, izmantojot iesaistišanos Studentu pašpārvaldē un dalību dažādās ISMA lēmēj institūcijās (skat. sadaļu par ISMA lēmēj institūcijām), aptaujas un “sūdzību un ierosinājumu kasti”;
- Studentiem tiek nodrošināta individuāla pieeja studiju procesa organizēšanā – studentiem, kuri objektīvu iemeslu dēļ nav apmeklējuši lekcijas, nodrošināta pieeja studiju kursu aprakstam, kurā atspoguļotas tēmas, kas konkrētajā nedēļā tika izskatītas, un pieejama literatūra un mācību materiāli, lai šīs tēmas apgūtu;

- Studentu darbu vērtēšana ir konsekventa, taisnīga, piemērota visiem studentiem. Vērtēšanas kritēriji ir aprakstīti kursu aprakstos un paskaidro, kādā mērā tie sasnieguši sagaidāmos studiju rezultātos; studenti saņem skaidrojumu par vērtējumu. Lai nodrošinātu studentu studiju gaitas uzskaiti, izveidota e-platforma, kurā students var sekot līdzi savai sekmībai un studiju dokumentācijai;
- Uzņemšanas procedūras un kritēriji ir atklāti, uzņemšanas noteikumi ievietoti mājas lapā un ir publiski pieejami:

https://www.isma.lv/images/2024/dokumenti_lv/ISMA_Uznemšanas_noteikumi_2024_2025_lat.pdf

2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade

2.4.1. Studiju virziena zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un/ vai mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

ISMA galvenās zinātniskās pētniecības jomas studiju virziena ietvaros ir:

- Ilgtspējīgs tūrisms
- Mākslīgais intelekts
- Izglītības vadība

Pētījumu ietvaros pārskata periodā iznākušas šādas publikācijas:

- Dehtjare J., Mironova J., Balode I. (2002) "Innovative strategy development for supporting sustainable tourism in Latvia" , Innovative Instruments For Procurement of Investment and Infrastructural Development of the Territories and Communities, Educational and Research Institute Public Administration; Dnipro, Ukraine https://web.archive.org/web/20220524003652id_/https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%94%D0%A3%D0%9C%D0%A1_2022_170522.pdf
- Ravil I. Mukhamediev, Yelena Popova, Viktors Gopejenko (2022) Review of Artificial Intelligence and Machine Learning Technologies: Classification, Restrictions, Opportunities and Challenges, Mathematics 2022, 10, 2552 <https://doi.org/10.3390/math10152552> MDPI, Basel, Switzerland
- Djakona, V., Lapaine, T., Riaschenko, V. (2022). Changing Approach to the Development of Higher Education in Latvia: Key Drivers. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, 44(1) 13-19. <https://sciendo.com/article/10.15544/mts.2022.02> SCIENDO Volume 44 (2022): Issue 1 (March 2022)
- Mironova, J. (2019). Latvian Hotel Industry Challenges and Trends, University of Latvia, <https://doi.org/10.22364/hssl.26.1.6>
- Riaschenko, V., Mironova J. Juraboev R. Promoting Sustainable Entrepreneurship Through Business Incubators. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «стійкість освіти і науки в умовах трансформації», May 21-22, 2024. Kyiv, Ukraine, УДК 001.1; 378.1.

- Mironova J., Riaschenko, V., Juraboev R. Analysis of Factors for the Implementation of Sustainable Tourism in Latvia. Journal Business & Law N1.2024, p.7, ISSN 2690-9801 (Online). Journal DOI: <https://doi.org/10.52340/bal>
- Riaschenko, V., Mironova J., Dikhaminjia I., Korjuhina J. Promoting Sustainable Entrepreneurship Through Business Incubator and Accelerator. International Scientific-Practical Conference "The Role of Universities in Innovative Entrepreneurial Ecosystems: Academic Entrepreneurship and Innovations", 19-20 April, 2024, Tbilisi, Georgia, p.43. ISBN 978-9941-33-763-5. DOI 10.52340/9789941337635.

Izpētes rezultāti un atziņas, kas gūtas, sagatavojot pētījumus un publikācijas, tiek iestrādāti atbilstošajos studijuursos, piemēram, izmantojot situāciju analīzē, piedāvājot instrumentus un tehnoloģijas izpētei vai lēmumu pieņemšanā vai kā labās prakses piemēri.

2.4.2. Zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

ISMA zinātniski pētnieciskā darbība ir neatņemama studiju procesa sastāvdaļa. Visi vadošie virziena programmu docētāji, kuri aktīvi piedalās zinātniskajos pētījumos, plaši pielieto iegūtos zinātniskos rezultātus studiju procesā: gatavojoties lekcijām, izstrādājot praktiskos piemērus un mācību metodiku, semināru nodarbības, patstāvīgos un projektu darbus, kā arī noslēguma darbu tematiku. Divi studiju virziena programmu realizācijā iesaistītie ievēlētie mācībspēki ir Latvijas Zinātnes padomes eksperti:

Profesors	Joma	Termiņš
Viktors Gopejenko	Sociālās zinātnes-Ekonomika un uzņēmējdarbība Dabaszinātnes-Datorzinātnes un informātika	01.12.2024 07.06.2026
Viktorii Riashchenko	Sociālās zinātnes-Ekonomika un uzņēmējdarbība	02.02.2025

Arī pārējie studiju virziena docētāji iesaistās pētījumos, projektos, piedalās konferencēs un semināros. Mācībspēku publikācijas iekļautas studiju kursu aprakstos, kā arī saturiski pilnveido studiju kursus.

Lielai daļai docētāju ir arī praktiskā pieredze, kuru viņi pārnes uz ISMA studiju procesu, sniedzot praktiskus piemērus, tādējādi nostiprinot studējošo teorētiskās zināšanas, pilnveidojot viņu prasmes un kompetences.

2.4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt

turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai.

ISMA veiksmīgi sadarbojas ar ārvalstu un Latvijas pētniekiem. Piemēram,

Ar Klaipeda University of Applied Sciences (Lietuva) un Military University of Veliko Ternovo (Bulgārija), ir uzsākti kopīgi pētījumi par mākslīgo intelektu, kura ietvaros tiks izveidota starptautiska darba grupa pētījuma par mākslīgā intelekta izmantošanu izglītībā, kura rezultātā tiks izstrādātas vadlīnijas mākslīgā intelekta izmantošanā.

Pētījumos sadarbībā ar Latvijas, Lietuvas un Bulgārijas zinātniekiem veikti pētījumi, kura rezultāti atspoguļoti 2024. gada publikācijās:

Generative tools of ai in education. J.Mironova, V.Riashchenko, A.Bondarenko, R.Kinderis, O.Verdenhofa. Proceedings of 14th International Scientific Conference "Business and Management 2024" May 16-17, 2024, Vilnius, LITHUANIA, accepted for publishing, conference in May 2024

Exploring student's view on the of chat gpt in the studies in higher education institution. Julija Mironova, Viktorija Riashchenko, Marina Celika, Valentina Djakona. International Multidisciplinary Conference "Challenges of Contemporary Higher Education" - CCHE 20224 conference in March 2024, publication in conference proceedings

Ethical concerns in using of Generative Tools in Higher Education: Cross - Country Study. J.Mironova, V.Djakona, V.Riashchenko, R.Kinderis, S.Dimitrova. Environment. Technology. Resources. Rezekne, **Environment, Technology, Resources** Volume 2, Pages 444 - 447, <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85200220458&origin=resultlist>

Artificial Intelligence in Higher Education - Challenges and Opportunities. Jūlija Mironova, Viktoriia Riashchenko, Olga Verdenhofa, Valentina Djakona
XX. International Balkan and Near Eastern Congresses Series on Economics, Business and Management- Ohrid/ Republic of North Macedonia October 14-15, 2023, conference proceedings

ISMA ikgadējās Starptautiskās zinātniskās konferences Information Technologies and Management un Open Learning and Distance Education nodrošina pasniedzēju un studentu zinātnisko pētījumu prezentāciju publiski un virtuālā telpā. Mācībspēku publikācijas iekļautas studiju kursu aprakstos un ir kā bāze studentu turpmākajiem pētījumiem.

2.4.4. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus.

Lai apkopotu informāciju par docētāju paveikto zinātniski pētnieciskajā un praktiskajā darbībā, kas nepieciešama profesionālo studiju programmu kvalitātes pilnveidē, docētājiem lūdz aizpildīt tabulu "Zinātniskā un profesionālā darbība". Balstoties uz tajā sniegtajām ziņām par pētniecību, dalību projektos un praktisko darbību ārpus ISMA, kā arī studentu aptauju rezultātiem par docēto studiju kursu, augstskolas vadība piešķir prēmijas un/ vai paaugstina stundu likmi.

Ja docētājs plāno piedalīties konferencē, viņš iesniedz rektoram pieteikumu un referāta nosaukumu.

Pieteikumu izskata un pieņem lēmumu par konferences izdevumu apmaksu pilnā vai daļējā apmērā.

ISMA darbinieku galvenā zinātniskās un radošās darbības motivācija ir pašrealizācijas iespēja, interese par studēto priekšmetu un iespēja iesaistīties zinātniskajā darbībā, tai skaitā veicot kopīgus pētījumus ar studentiem.

ISMA darbinieku zinātniskās un radošās darbības motivēšanai liela nozīme ir balvām, kuras tiek piešķirtas augstākās izglītības darbiniekiem, kuri visu savu dzīvi ir veltījuši zinātnes un izglītības attīstībai. Kā morālo stimulu ISMA izmanto dažādas darbinieku iekšējās iedrošināšanas formas, piemēram, rektora Atzinības rakstu un Pateicību, balvas naudas vērtībā akadēmiskajam personālam un darbiniekiem, kuri ir guvuši ievērojamus panākumus mācīšanas, pētniecības un pasniegšanas darbā, kā arī metodoloģiskajās aktivitātes. Tāpat aktīvā zinātniskā darbība, tā ir iespēja tikt ievēlētam asociētā profesora vai profesora amatā, kas ietekmē arī algas lielumu.

ISMA Akadēmiskā personāla programmas zinātniskās darbības motivācijas attīstība tiek balstīta uz:

-Sadarbība ar zinātniski pētnieciskajām institūcijām Latvijā – piemēram, Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūts.

-Pētnieki un zinātnieki ar augstu profesionālo kompetenci – gan zinātniskā, gan biznesa pieredze, Scopus un WoS publikācijas utt.

-Starpdisciplināra un uz studentiem vērsta pieeja izglītībā – ar specializācijām atbilstoši tirgus vajadzībām, mūsdienu problēmsituāciju izpēte, pastāvīgas studentu aptaujas utt.

Izpētes rezultāti un atziņas, kas gūtas, sagatavojot pētījumus un publikācijas, tiek iestrādāti atbilstošajos studijuursos, piemēram, izmantojot situāciju analīzē, piedāvājot instrumentus un tehnoloģijas izpētei vai lēmumu pieņemšanā vai kā labās prakses piemēri.

Mācībspēku zinātniskās darbības piemēri, kas izmantoti studiju procesa pilnveidē

Iesaistītie mācībspēki	Pētījums	Atbilstošie studiju kursi
Riashchenko V.	The Development of the innovative capacity of Latvia. 11th International Technology, Education and Development Conference, March 6-8, Valencia (Spain). Pages 10071-10074. ISBN: 978-84-617-8491-2 Strategic management of territorial development theoretical fundamentals. Public Administration and Law Review, (3), 13-23. https://doi.org/10.36690/2674-5216-2022-3-13 , 30.09.2022.	Biznesa vadība
Linde I.	Linde I. Projektu sagatavošana un vadīšana. Mācību līdzeklis – Rīga: SIA „Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmija”, 2017. – 245 lpp. ISBN 9984-708-20-900	Projektu vadības pamati

Oborenko Z.	Zivitere M., Riashchenko V., Oborenko Z. (2019) Tourism for all: accessible tourism in Latvia. In: Development and transformation processes in the tourism industry under the conditions of globalization.. Klaipeda State University of Applied Sciences, Lithuania: Klaipeda, p. 23-30. ISBN: 9786094543845. (Indeksēta EBSCOhost). Pieejams: Google Scholar datu bāzē	Mārketings tūrismā Ievads specialitātē un pētniecībā
Odinokova T.	Odinokova T., Akhmedyarov Y. Development of innovation activity research model and its implementation. ACCESS Journal: Access to Science, Business, Innovation in Digital Economy. ISSN 2683-1007 (Online) 2022, 3(1), 29-42, https://doi.org/10.46656/access.2022.3.1(3) Odinokova T. (2019) Tourism Cluster as a Form of Innovation Activity. Economics. Ecology. Socium. Scientific journal 3 (2) 2019. ISSN: 2616-7107.11	Loģistika
Mironova J.	Analysis of Factors for the Implementation of Sustainable Tourism in Latvia. Mironova J., Riaschenko, V., Juraboev R. Analysis of Factors for the Implementation of Sustainable Tourism in Latvia. 27 Journal Busines & Law N1.2024, p.7, ISSN 2690-9801 (Online). Journal DOI: https://doi.org/10.52340/bal Mironova, J. (2019). Latvian Hotel Industry Challenges and Trends, University of Latvia, https://doi.org/10.22364/hssl.26.1.6	Tūrisma pamati Viesu apkalpošanas standarti

2.4.5. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Starp ISMA studiju virziena stratēģiskajām prioritātēm var minēt studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā, tādējādi veicinot augstskolas zinātnisko potenciālu un absolventu kvalitāti.

ISMA studējošo zinātniski –pētnieciskais darbs īstenojas gan studiju laikā, gan arī ārpus tā. Zinātniskie pētījumi studiju procesa ietvaros tiek veikti saskaņā ar saskaņotiem studiju plāniem. Zinātniski-pētnieciskā darba elementi tiek pielietoti visās nodarbību formās – kursa darba projektos, praktisko un semināru nodarbību laikā, veicot praktiskos darbus, prakses laikā.

Pateicoties laicīgai informācijas izvietojumam tiešsaistē vortālā isma.lv, studējošie aktīvi un rezultatīvi piedalās zinātniski-pētnieciskajos pasākumos (konferencēs un semināros).

Par studējošo aktivitāti liecina sekojošie rādītāji: studentu publikācijas un piedalīšanās ikgadēji rīkotās ISMA konferencēs, tādās kā starptautiskas zinātniskās konferences “Information Technologies and Management”,

(<https://www.isma.lv/zinatne/konferences-un-petijumi/international-scientific-conference-information-technologies-and-management>), "Open Learning and Distance" Education (<https://www.isma.lv/zinatne/konferences-un-petijumi/open-learning-and-distance-education-lv>), sadarbībā ar starptautiskiem darba devējiem rīkotā konference "Internship & Employment" (<https://www.isma.lv/zinatne/konferences-un-petijumi/internship-employment>).

2024.gada maijā studenti piedalījās LBTU rīkotajā Studentu konferencē kur prezentēja savus pētījumus par aktuālākajām tēmām tūrismā.

2.4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

Inovācijas studiju procesā var iedalīt vairākos blokos:

- Inovācijas studentu piesaistei

ISMA's vīzija tiek papildīta, sadarbojoties ar vidusskolu "ISMA Premjers", organizējot augstskolas docētāju integrāciju skolas mācību priekšmetu realizācijā.

Tiek organizēts ikgadējs Festivāls "ISMA aicina talantus", lai atbalstītu talantīgus jauniešus, piedāvājot bezmaksas studijas un atbalstu talanta izkopšanā.

ISMA aicina uz laboratoriju – ISMA Gastro studiju - bērņus no internātiem un no maznodrošinātām ģimenēm, kur pieredzējuši profesionāļi organizē meistarklases, degustācijas, prezentācijas.

Darbojas arī citas laboratorijas, organizējot kreatīvas tikšanās ar skolēniem, tādējādi panākot topošo studentu lielāko interesi par studijām ISMĀ.

- Inovācijas, kas saistītas ar materiāli tehniskās bāzes pilnveidi:

Pārskata periodā ISMA atvērusi pārstāvniecības Uzbekistānā, Ukrainā, Kazahstānā un plāno atvērt Šveicē, visās pārstāvniecībās iekārtoti moderni biroji, kuri aprīkoti ar jaunāko tehniku un ātru internetu.

ISMA ir vienīgā Latvijas augstskola, kura atvērusi filiāli ārzemēs.

Gan Latvijā, gan Fergānas filiālē Uzbekistānā ISMA auditorijas aprīkotas ar projektoriem vai televizoriem, datoriem ar interneta pieslēgumu un ērtām darba vietām.

Studentu apmeklētības, kā arī darbinieku disciplinētības kontrolei iegādāta, uzstādīta un uzinstalēta durvju atvēršanas sistēma, nolasot informāciju no individualizētas kartes čipa.

Sludinājumu un aktuālās informācijas vizualizācijai tiek izmantoti TV ekrāni. Ir izveidota speciāla nodaļa, kas kontrolē ārvalstu studentu uzturēšanos Latvijā un to virzīšanos Eiropā Erasmus+ mobilitātes laikā, tai skaitā izmantojot GPS koordinātas.

- Inovācijas, kas saistītas ar radošuma veicināšanu un starptautisku sadarbību:

Pēc studentu pašpārvaldes iniciatīvas notiek studentu internacionalizācijas vakari, kuru mērķis ir panākt lielāku toleranci un studentu no trešo valstīm integrāciju, piemēram, NAVRUZ svētku sagaidīšana, Spāņu vakars u.c. Notiek arī dažādi ISMA studentu dzīves pasākumi, kuros tuvāk iepazīstas studenti no dažādām kultūrām (Erasmus+ mobilitātes dalībnieki, vietējie studējošie,

studenti no Indijas, Uzbekistānas u.c. valstīm), piemēram, plova gatavošana un baudīšana.

- Inovācijas, kas saistītas ar studentu profesionālo pilnveidi:

Regulāra vieslektoru uzņemšana no ES partneruniversitātēm, sadarbība Erasmus+ programmas ietvaros, ISMA mācībspēku piedalīšanās ar savām lekcijām citu ES universitāšu rīkotajos pasākumos un atgriezeniskā saite savu studentu pieredzes vairošanai.

- Inovācijas sabiedrībai:

Pārskata periodā ISMA Biznesa inkubatorā norisinājās profesionālo zināšanu asambleja, kurā, satiekoties ar uzņēmējiem un ISMA mācībspēkiem, skolēni varēja apspriest uzņēmējdarbības attīstības aspektus tādās jomās kā digitālās tehnoloģijas, mārketing, tūrisms, valodas, restorānu serviss u.c.

2.5. Sadarbība un internacionalizācija

2.5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

ISMA augstskolai ir daudz sadarbības partneru, tie ir gan citas augstākās izglītības institūcijas, asociācijas, vidējās izglītības iestādes, gan darba devēji Latvijā un ārvalstīs.

ISMA veiksmīgas sadarbības ar Ventspils augstskolu ietvaros izveidoja Nanotehnoloģiju laboratoriju, kā rezultātā realizēti šādi projekti:

- 2017 - 2020

ERAF Projekts Methods and Tools for the Design in Reconfigurable Environment Nr. 1.1.1.1/16/A/234

- 2021 - 2023

ERAF Projekts Research and Application Methodology Development of a New Preventive Eye Muscle Training and Strengthening Device EYE ROLL Nr.1.1.1.1/20/A/038

Tiek turpināta sadarbība pētniecībā ar LBTU profesori Baibu Rivžu veicot kopīgu pētījumu par mākslīgā intelekta izmantošanu studijās, kura rezultāti tiks prezentēti LBTU starptautiskajā zinātniskajā konferencē "Economic Science for Rural Development 2024" un publicēti konferences krājumā, kas ir indeksēts WoS.

Darba devēji no vairākām organizācijām tika piesaistīti studiju procesa organizācijas apspriešanai. Piemēram, ar viesnīcas Hanza valdes locekli un viesnīcas Unimarine SPA Hotel direktori tika apspriestas nepieciešamās studentu prasmes un industrijas gaidas.

Tika paplašināts ekskursiju skaits uz uzņēmumiem, kuru laikā studentiem ir iespēja gan apskatīt potenciālo darba vietu, gan arī piedalīties semināros par dažādām aktuālām tēmām, kā piemēram, seminārs viesnīcā Kempinski par ilgtspējīga tūrisma praksēm.

Ir vairāki kritēriji, pēc kuriem tiek izvēlēti sadarbības partneri. Galvenie no tiem – sadarbības partneru sasaiste ar studiju virzienu un studiju programmu saturu, sadarbības partneru darbības efektivitāte, kā arī to reputācija, kas mūsdienās spēlē lielu lomu partneru vidū. Galvenokārt, ISMA būvē ilglaicīgas partnerattiecības, ar kuriem var sadarboties vairākos jautājumos.

Lai iegūtu jaunus kontaktus un jaunus sadarbības partnerus, ISMA augstskolas programmas direktori, Karjeras centra pārstāvji, kā arī ISMA vadība piedalās vietējās un starptautiskajās konferencēs, semināros, kā arī tiek izmantotas starptautiskās mobilitātes iespējas.

Bez tam, lai piesaistītu jaunus darba devējus, ISMA augstskola rīko ikgadējo prakses un nodarbinātības konferenci, kurā uzstājas jau esošie ISMA sadarbības partneri, kā arī tiek aicināti jauni.

Galvenie kritēriji partneru meklēšanai un efektīvas sadarbības organizēšanai:

1. Galvenās izglītības programmas un pakalpojumi
2. Galvenie veiksmes faktori (izglītības produktu un pakalpojumu atbilstība patērētāju un tirgus prasībām, izglītības un zinātnes nepārtrauktība un pēctecība).
3. Mācībspēka sastāvs un struktūra.
4. Augstskolas konkurences pozīcija – studentu programmas, specializācijas, skaits.
5. Partnera darbības nozīmīgums ISMA augstskolas kopienā (studenti, mācībspēki, vadība).
6. Nozīmīgums ārpus augstskolas kopienas (vecākiem, darba devējiem, asociācijām utt.).
7. Mūsdienu izglītības tehnoloģiju pielietošana, apmācība studentiem paredzētās papildu izglītības programmās (papildu speciālie kursi un studiju kursu cikli, padziļinātu mācību priekšmetu kursi).
8. Apmācības programma un studiju plāns. Šis kritērijs palīdz mums noteikt sadarbības iespēju kopīgu apmācības programmu izveidošanai vai zinātniskā darba vadīšanai, vai dubulto diplomu ieviešanas procesa organizēšanai. Tāpēc šajā gadījumā mums jāatrod kopējie parametri šādiem jautājumiem: Kāds ir studiju plānu, apmācības programmu, atsevišķu kursu redzējums attiecībā uz zinātnisko un profesionālo komponentu? Kāda loma ir apmācības programmā zinātniskā darba iemaņu veidošanai? Cik lielā mērā studenti studiju laikā var piedalīties pētniecības projektos?
9. Mācīšanas metodes. Svarīgi ir rast atbildes uz šādiem jautājumiem: Kādas mācību metodes izmanto mācībspēki? Kādas tehnoloģijas tiek izmantotas? Vai ir iespējas mācīties tālmācībā vai attālināti? Vai studentiem ir iespēja iegūt kredītpunktus, piedaloties projektos? Kā tiek nodrošināta studentu maksimālā līdzdalība mācībās? Kādi līdzekļi tiek izmantoti, lai motivētu studentus?
10. Nodrošināšanas un pasniegšanas procesi. Šī kritērija īstenošana ietekmē arī kopīgo apmācības programmu kvalitāti, kā arī studentu apmaiņas iespējas. Tāpēc ir svarīgi precizēt šādus jautājumus: Kādā veidā uzlabojas izglītības kvalitāte? Kā tiek atbalstīta informācijas tehnoloģiju prasmju attīstīšana pasniedzēju vidū? Kā jaunie studenti tiek iepazīstināti ar apmācības sistēmu? Kā studentiem tiek sniegta palīdzība mācību procesā, izvēloties kursus un disciplīnas? Kā tiek organizēta diplomdarbu vadīšana?
11. Kvalitātes nodrošināšana. Šim kritērijam ir svarīgi sekojošie jautājumi: Kā tiek uzraudzīts studentu progress? Kā tiek vērtēta izglītības programmas funkcionalitātes iespējas un kvalitāte? Vai piedāvātajām studiju programmām ir nacionālā vai starptautiskā akreditācija?
12. Starptautiskā darbība. Kā ir saistītas mācību internacionalizācija un pētījumu internacionalizācija? Cik ļoti pasniedzēji atzinīgi vērtē starptautisko apmācības veidu (apmācības svešvalodā)? Vai studiju programmas ir pieejamas gan vietējiem, gan ārvalstu studentiem? Vai apmaiņas studentiem ir īpaši pielāgotas studiju programmas? Kādā valodā tiek realizētas šīs programmas?

Darbam ar darba devējiem un zinātniskajām institūcijām, asociācijām vissvarīgākie kritēriji ir: galvenie veiksmes faktori, partnera darbības nozīmīgums ISMA augstskolas kopienā, nozīmīgums ārpus augstskolas kopienas, mūsdienu izglītības tehnoloģiju pielietošana, apmācība papildu izglītības programmās studentiem.

Darbam ar izglītības iestādēm svarīgākie kritēriji ir: pamata izglītības programmas un pakalpojumi, galvenie veiksmes faktori, mācībspēku sastāvs un struktūra, augstskolas konkurences pozīcija, partnera darbības nozīmīgums ISMA augstskolas kopienā, mūsdienu izglītības tehnoloģiju pielietošana, apmācība papildu izglītības programmās studentiem, apmācību programma un studiju plāns, apmācības metodes, nodrošināšanas un pasniegšanas metodes, kvalitātes nodrošināšana, starptautiskā darbība.

2.5.2. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie ārvalstu sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

ISMA aktīvi izmanto Erasmus+ mobilitātes iespējas, lai veidotu kontaktus ar dažādām ārvalstu institūcijām. Tā, piemēram,

- Tika realizēta BIP (Blended Intensive Mobility nedēļu gara mobilitāte), kura ietvaros uz nedēļu ieradās studenti un mācībspēki no Polijas, Lietuvas un Portugāles. Tāpat ISMA mācībspēki piedalījās Kaunas University of Applied Sciences rīkotajā BIP programmā. BIP programmu ir paredzēts rīkot katra mācību gada pavasara semestrī, kas palielinās ISMA atpazīstamību Eiropas Savienības studentu vidū, kā arī pastiprinās sadarbību ar ārzemju augstskolām un to mācībspēkiem.
- Programmas direktore Jūlija Mironova 2022.gada decembrī piedalījās Edirnes provinces Nacionālās izglītības direktorāta (Turcija) rīkotajā projektā, kur dalījās ar dažādām mācību metodēm ar Edirnes provinces tehnikumu mācībspēkiem, kā arī vadīja seminārus par izdegšanu (kopumā tika apmeklētas 5 izglītības iestādes un vadīti semināri vairāk kā 150 mācībspēkiem). Tika apmeklētas profesionālās izglītības iestādes (VET), kuru laikā tika prezentēta ISMA un tās programmas.
- J.Mironova un V.Riashchenko apmeklēja Edirnes provinci un tehnikumus 2024.gada pavasarī, tāpat ar semināriem mācībspēkiem par digitāliem rīkiem izglītībā un ar ISMA prezentēšanu studējošiem šajos tehnikumos.
- Mironova 2023.gada rudenī tika uzaicināta uz Klaipeda University of Applied Sciences, lai prezentētu ISMA augstskolu un dalītos savā pieredzē starpkultūru menedžmentā. Sadarbība ar Klaipeda University of Applied Sciences tiek stiprināta katru gadu.

Slēdzot starpaugstskolu starptautiskos sadarbības līgumus, ISMA Ārējo sakaru daļa parasti sagatavo standarta līgumus, kas paredz sadarbību visu ISMA programmu ietvaros, tas ir, multiprogrammu līgumus, kuros nav atsevišķa definējuma darbībai katrā no programmām. Tas ir saistīts galvenokārt ar ISMA institucionālo struktūru – samērā neliela privāta augstskola, kurā strukturālais sadalījums neparedz iedalījumu fakultātēs. Attiecīgi, visas katedras, kā arī pārējās nodaļas atrodas vienotā studiju virziena vadības un atbalsta matricveida struktūrā, un studiju programmās iesaistītie

docētāji un administratīvais personāls darbojas konsolidēti. Līdz ar to līgumi par starpinstitucionālu sadarbību, kas paredz kopīgu projektu izstrādi, vieslektoru abpusējas vizītes, sadarbību konferencēs utt., nav sadalīti un attiecīgi parakstīti katrai no programmām, ja nav paredzēts citādi, piemēram, līgumi par studējošo pārņemšanu neakreditācijas gadījumā vai konkrētas studiju programmas studentu apmaiņa.

Savstarpēja sadarbība ar ES un to partnervalstīm pēdējos gados pārsvarā tiek īstenota, izmantojot Erasmus un Erasmus+ programmu iespējas un finansējumu. Attiecīgi, Erasmus+ programmas ietvaros noslēgtie līgumi lielā mērā jau atspoguļo iepriekšminēto sadarbību (vieslektoru vizītes, administratīva personāla vizītes, darbs kopīgajos projektos utt.), līdz ar to gadījumā, ja tiek noslēgts Erasmus+ ietvaros Bilateral Agreement, parasto sadarbības līgumu neslēdzam, jo tā būtu līdzīgu funkciju pārklāšanās. Jāpiemin, ka noslēdzot Erasmus+ Bilateral Agreement, sadalīšana pa programmām ir obligāts Erasmus+ prasību pants un tas arī tiek atbilstoši norādīts.

Galvenie kritēriji partneru meklēšanai un efektīvas sadarbības organizēšanai:

1. Galvenās izglītības programmas un pakalpojumi
2. Galvenie veiksmes faktori (izglītības produktu un pakalpojumu atbilstība patērētāju un tirgus prasībām, izglītības un zinātnes nepārtrauktība un pēctecība).
3. Mācībspēka sastāvs un struktūra.
4. Augstskolas konkurences pozīcija - studentu programmas, specializācijas, skaits.
5. Partnera darbības nozīmīgums ISMA augstskolas kopienā (studenti, mācībspēki, vadība).
6. Nozīmīgums ārpus augstskolas kopienas (vecākiem, darba devējiem, asociācijām utt.).
7. Mūsdienu izglītības tehnoloģiju pielietošana, apmācība studentiem paredzētās papildu izglītības programmās (papildu speciālie kursi un studiju kursu cikli, padziļinātu mācību priekšmetu kursi).
8. Apmācības programma un studiju plāns. Šis kritērijs palīdz mums noteikt sadarbības iespēju kopīgu apmācības programmu izveidošanai vai zinātniskā darba vadīšanai, vai dubulto diplomu ieviešanas procesa organizēšanai. Tāpēc šajā gadījumā mums jāatrod kopējie parametri šādiem jautājumiem: Kāds ir studiju plānu, apmācības programmu, atsevišķu kursu redzējums attiecībā uz zinātnisko un profesionālo komponentu? Kāda loma ir apmācības programmā zinātniskā darba iemaņu veidošanai? Cik lielā mērā studenti studiju laikā var piedalīties pētniecības projektos?
9. Mācīšanas metodes. Svarīgi ir rast atbildes uz šādiem jautājumiem: Kādas mācību metodes izmanto mācībspēki? Kādas tehnoloģijas tiek izmantotas? Vai ir iespējas mācīties tālmācībā vai attālināti? Vai studentiem ir iespēja iegūt kredītpunktus, piedaloties projektos? Kā tiek nodrošināta studentu maksimālā līdzdalība mācībās? Kādi līdzekļi tiek izmantoti, lai motivētu studentus?
10. Nodrošināšanas un pasniegšanas procesi. Šī kritērija īstenošana ietekmē arī kopīgo apmācības programmu kvalitāti, kā arī studentu apmaiņas iespējas. Tāpēc ir svarīgi precizēt šādus jautājumus: Kādā veidā uzlabojas izglītības kvalitāte? Kā tiek atbalstīta informācijas tehnoloģiju prasmju attīstīšana pasniedzēju vidū? Kā jaunie studenti tiek iepazīstināti ar apmācības sistēmu? Kā studentiem tiek sniegta palīdzība mācību procesā, izvēloties kursus un disciplīnas? Kā tiek organizēta diplomdarbu vadīšana?
11. Kvalitātes nodrošināšana. Šim kritērijam ir svarīgi sekojošie jautājumi: Kā tiek uzraudzīts studentu progress? Kā tiek vērtēta izglītības programmas funkcionalitātes iespējas un kvalitāte? Vai piedāvātajām studiju programmām ir nacionālā vai starptautiskā akreditācija?
12. Starptautiskā darbība. Kā ir saistītas mācību internacionalizācija un pētījumu internacionalizācija? Cik ļoti pasniedzēji atzinīgi vērtē starptautisko apmācības veidu (apmācības svešvalodā)? Vai studiju programmas ir pieejamas gan vietējiem, gan ārvalstu studentiem? Vai apmaiņas studentiem ir īpaši pielāgotas studiju programmas? Kādā valodā

tiek realizētas šīs programmas?

Darbam ar darba devējiem un zinātniskajām institūcijām, asociācijām vissvarīgākie kritēriji ir: galvenie veiksmes faktori, partnera darbības nozīmīgums ISMA augstskolas kopienā, nozīmīgums ārpus augstskolas kopienas, mūsdienu izglītības tehnoloģiju pielietošana, apmācība papildu izglītības programmās studentiem.

Darbam ar izglītības iestādēm svarīgākie kritēriji ir: pamata izglītības programmas un pakalpojumi, galvenie veiksmes faktori, mācībspēku sastāvs un struktūra, augstskolas konkurences pozīcija, partnera darbības nozīmīgums ISMA augstskolas kopienā, mūsdienu izglītības tehnoloģiju pielietošana, apmācība papildu izglītības programmās studentiem, apmācību programma un studiju plāns, apmācības metodes, nodrošināšanas un pasniegšanas metodes, kvalitātes nodrošināšana, starptautiskā darbība.

2.5.3. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei. Ienākošās un izejošās mācībspēku un studējošo mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Mācībspēkus ISMA piesaista, rīkojot vairākas starptautiskas konferences gadā <https://www.isma.lv/zinatne/konferences-un-petijumi> . Ar interesantākajiem lektoriem tiek veiktas pārrunas par iespējamu sadarbību.

Liela nozīme mobilitātes veicināšanai ir augstskolas dalība Erasmus+ programmā.

Lielākās grūtības, ar kurām ISMA saskaras, ir nepieciešamība uz mobilitātes laiku pārplānot lekciju sarakstu, taču Studiju daļa ar to viegli tiek galā.

Ārvalstu studējošo piesaistei ISMA:

- organizē reklāmas kampaņu braucienus, t.sk. piedalās ar izglītību saistītās izstādēs;
- veido savas pārstāvniecības (tādas ir Baltkrievijā, Uzbekistānā, Ukrainā, Kazahstānā, Šveicē);
- atbalsta un piesaista aģentus, kas piedāvā savus starpniecības pakalpojumus (Indijā, Azerbaidžānā);
- izmanto studentus kā "ISMA vēstnešus", kuri ar savu pozitīvo pieredzi, studējot ISMA, piesaista savus radus, draugus un paziņas. ISMA darbojas ģimenes atlaide studiju maksai.

Svarīgākie studentu atlases kritēriji, lai piedalītos praksē vai studijās Erasmus+ programmas ietvaros, saskaņā ar ISMA Studentu mobilitātes Erasmus+ programmas nolikumu, ir šādi:

- studenti ir pārcelti uz otro studiju gadu;
- studenti ir sekmīgi;
- studentiem ir pietiekošas atbilstošās svešvalodas zināšanas.

Studentu atlasī koordinē ISMA Erasmus + programmas Dome, kuras sastāvā ietilpst:

- Studiju daļas vadītājs
- Ārējo sakaru prorektors (Erasmus koordinators)
- Ārējo sakaru daļas pārstāvis
- Atbildīgais par ārējiem sakariem studentu pašpārvaldē

- Studiju sektora vadītājs studentu pašpārvaldē
- Valodu katedras pārstāvis
- Karjeras centra vadītājs

Pēc visu studentu pieteikumu saņemšanas ISMA Erasmus koordinators ierosina sasaukt Domi, lai varētu izvērtēt katra studenta pieteikumu un pieņemt lēmumu par to, kurš tiek nominēts dalībai Erasmus + programma ietvaros.

2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana

2.6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

Rekomendāciju ietekme uz studiju kvalitāti bijusi augsta, jo studiju programmas tādā veidā tika pilnveidotas atbilstoši nozares attīstības tendencēm.

Studiju kvalitātes komisijas iepriekšējā (2012) akreditācijas lēmumā sniegtās rekomendācijas tika izpildītas – uzņemšanas prasības maģistra studiju programmā “Uzņēmējdarbības vadība” tika koriģētas.

ISMA veiktie uzlabojumi atbilstoši ekspertu rekomendācijām (detalizētāk skat. 2.6.1. pielikumu):

- Ir izstrādāta ISMA Cilvēkresu attīstības stratēģija;
- Noslēgti jauni sadarbības līgumi;
- Akadēmiskais personāls piedalās citu augstskolu kvalitātes vērtēšanā, tai skaitā noslēguma darbu aizstāvēšanas komisijās visos līmeņos.
- Ir ieviesti jauni, nozares prasībām un tirgus vajadzībām atbilstoši brīvās izvēles studiju kursi visas programmās.
- Studenti tiek informēti ar aptauju rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem, aktīvāk iesaistīti pašvērtējuma ziņojuma tapšanā..
- Docētāji paaugstinājuši pedagoģisko meistarību, izmanto mūsdienīgas mācību metodes.
- ISMA Biznesa institūta un Datortehnoloģiju institūta ietvaros notiek pētnieciskā darbība, kura sekmē padziļinātu priekšmetu docēšanas līmeni.
- Studiju programmas ir pilnveidotas atbilstoši aptauju rekomendācijām.
- Atjaunināta sadarbības programma ar vidusskolām un profesionāli tehniskajām skolām.
- Notiek studentu plašāka iesaiste konferencēs, semināros u.c. – katram maģistrantam jāpiedalās vismaz vienā ISMA rīkotajā konferencē
- Sagatavoti jauni projektu pieteikumi un plānota studējošo iesaiste tajos.

2.6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde.

(Nav attiecināms:)

Pielikumi

I - Informācija par augstskolu/ koledžu		
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja attiecināms)		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	1.2.Iekšējo_normatīvo_dokumentu_saraksts_ISMA.xlsx	1.2.List_internal_regulatory_documents_ISMA.xlsx
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	1.3.Parvaldības_struktūras_shema_ISMA.pdf	1.3.Schematic_Management_Structure_ISMA .pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns	2.1.1.Virziena_attīstības_plāns.docx	2.1.1.Development_plan_direction.docx
Studiju virziena pārvaldības struktūra	2.1.2.pielikums.St.virz.struktura.pdf	2.1.2. Structure-direction.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta.	BA_Turiba_ISMA_sadarbiba.docx	BA_Turiba_ISMA_sadarbiba.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	2.1.4.Apliecinājums_zaudejumu_kompensacija_lv_eng.edoc	2.1.4.Apliecinājums_zaudejumu_kompensacija_lv_eng.edoc
Studiju līguma tipveida paraugs	2.1.5.pielikums. Studiju_līgums.docx	2.1.5.pielikums. Studiju_līgums.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte		
Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu analīze	2.2.1.Aptauju_rezultatu_analīze_LV.docx	2.2.1.Surveys.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	2.3.1.Pamatinformācija_par_studiju_virziena_īstenošanā_iesaistītajiem_mācībspēkiem_TUR.xlsx	2.3.1.Info_Teaching_staff_TUR.xlsx
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	2.3.2.Mācībspēku_CV.pdf	2.3.2.Teaching_stuff_CV.pdf
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstītu apliecinājumu, ka studiju virzienam atbilstoši studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	2.3.3.Apliecinājums_valsts_valoda.edoc	2.3.3.Acknowledgment_language.edoc
Augstskolas/ koledžas apliecinājumu par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	2.3.4.Apliecinājums_svesvaloda.edoc	2.3.4.Acknowledgment_English.edoc
II - Studiju virziena raksturojums - 2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Kvantitatīvo datu apkopojums par studiju virzienam atbilstošām zinātniskās un/vai lietišķās pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā	2.4.1.Kvantitatīvo_datu_apkopojums_par_pētniecību.xlsx	2.4.1.Quantitative_data_research.xlsx
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	2.4.2.Mācībspēku_publicāciju_saraksts_TUR.pdf	2.4.2.ScientificWork_ENG_TUR.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.5. Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts ar citām institūcijām, t.sk. par prakses nodrošināšanas līgumiem	2.5.1.Sadarbības_līgumu_saraksts_TUR.docx	2.5.1.List of cooperation agreements.docx
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	2.5.2.Statistika_ārvalstu_Tur.xlsx	2.5.2.Statistics_from_abroad_Tour.xlsx
Statistikas dati par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	2.5.3.Statistika_studejoso_mobilitate_Tur.xlsx	2.5.3.Statistics_students_mobility_Tur.xlsx
Statistikas dati par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti	2.5.4.Incoming-Outgoing_Staff_Tur.xlsx	2.5.4.Incoming-Outgoing_Staff_Tur.xlsx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats par saņemtajām rekomendācijām gan iepriekšējā akreditācijā, gan licencēšanas un/ vai izmaiņu novērtēšanas procedūrās un/ vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā	Rekomendaciju_izpildes_parskats_Tur_2024.docx	Rekomendaciju_izpildes_parskats_Tur_2024_+ENG_tabula.docx
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	2.6.2.Iesniegums_programmu_saraksts_TUR.edoc	2.6.2.Iesniegums_programmu_saraksts_TUR_ENG.edoc
III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs		
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)		
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		

Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām		
--	--	--

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
Ārvalstu studentu uzņemšanas process	1.4.Ārzemju studentu uzņemšanas process.pdf
Admission process of International Students	1.4.Admission process International Students.pdf

Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā (41812)

Studiju virziens	<i>Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	41812
Studiju programmas veids	<i>Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Jūlija</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Mironova</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>julija.mironova@isma.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Mg.soc.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	29341791
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot kompetentus un sociāli atbildīgus tūrisma pakalpojumu organizatorus darbam tūrisma un viesmīlības jomas uzņēmumos, kuri spēj sagatavot un piedāvāt pievilcīgas un ilgtspējīgas tūrisma pakalpojumu programmas, iesaistās to realizācijā, virzīšanā un aktualizēšanā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Sniegt studentiem vispusīgas zināšanas un veidot prasmes tūrisma pakalpojumu organizēšanā, nodrošinot turpmākajam darbam nepieciešamo profesionālo un sociālo kompetenču attīstību saskaņā ar tūrisma pakalpojumu organizatora profesijas standartā noteiktajām prasībām.</i> <i>2. Nodrošināt mūsdienīgu, atklātu, uz studējošo interesēm un vērtībām vērstu studiju procesa organizēšanu, ievērojot savstarpējās tolerances, mijiedarbības un demokrātiskuma principus, motivēt studentus profesionālajai tālākizglītībai un pašpilnveidei.</i> <i>3. Organizēt un attīstīt sadarbību ar citām izglītības iestādēm un profesionālajām organizācijām, kā arī darba devējiem profesionālajā vidē balstītu mācību organizēšanai un studiju programmas kvalitātes pilnveidošanai.</i>
Sasniedzamie studiju rezultāti	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Pārzina tūrisma pakalpojuma piedāvājuma veidošanu, darbības un efektivitātes izvērtēšanas metodiku.</i> <i>2. Pārzina tūrisma nozares terminoloģiju, uzņēmējdarbību un tūrisma nozari reglamentējošos normatīvos aktus, kā arī informācijas un datu drošības un aizsardzības prasības.</i> <i>3. Spēj sagatavot tūrisma pakalpojumu programmu atbilstoši pasūtījumam un pieejamiem resursiem, atbildīgi izvēloties piegādātājus un saskaņā ar “zaļās domāšanas” principiem.</i> <i>4. Spēj efektīvi darboties daudz kultūru vidē, ievērojot starpkultūru komunikācijas un ētikas principus.</i> <i>5. Spēj izstrādāt un izvietot tūrisma pakalpojuma aprakstu ar pievilcīgu vizuālo materiālu digitālajā vidē, tai skaitā profesionālajās rezervēšanas sistēmās.</i>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	<i>Kvalifikācijas darbs</i>

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	—
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Tūrisma pakalpojumu organizators</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola	RĪGA	VALĒRIJAS SEILES IELA 1 k-6, RĪGA, LV-1019

Pilna laika klātiene - 2 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība un angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	—
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Tūrisma pakalpojumu organizators</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola	RĪGA	VALĒRIJAS SEILES IELA 1 k-6, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika neklātiene - 2 gadi, 5 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	—
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Tūrisma pakalpojumu organizators</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola	RĪGA	VALĒRIJAS SEILES IELA 1 k-6, RĪGA, LV-1019

Nepilna laika neklātiene - 2 gadi, 5 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5

Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>120</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība un angļu valodes prasmes vismaz B 2 līmenī</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	-
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Tūrisma pakalpojumu organizators</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola	RĪGA	VALĒRIJAS SEILES IELA 1 k-6, RĪGA, LV-1019

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Studiju programmā "Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā", ievērojot iepriekšējās studiju virziena akreditācijas ekspertu komentārus un ieteikumus, izmaiņas pieprasījuma struktūrā, kā arī aktualizējot studiju programmu atbilstoši darba tirgus vajadzībām un zinātnes attīstības tendencēm, kopš iepriekšējās akreditācijas lapas izsniegšanas notikušas šādas izmaiņas studiju programmas parametros – korigēts studiju programmas nosaukums, mērķis un uzdevumi, kvalifikācija, programmas kods. Nemainīgs palicis studiju programmas apjoms un ilgums, īstenošanas vieta, studiju veids un forma, uzņemšanas noteikumi, kā arī noslēguma pārbaudījums. Līdzšinējais apjoms bija 80 KP, tagad saskaņā ar Augstskolu likumā noteikto programmas apjoms ir 120 ECTS KP. Saskaņā ar ISMA rektora rīkojumu 1 kredītpunkts (ECTS KP) atbilst 25 akadēmiskām stundām.

Ņemot vērā pieprasījumu pēc dažāda līmeņa un profila speciālistiem un darbiniekiem tūrisma jomā, nolemts mainīt piešķiramo kvalifikāciju uz tūrisma pakalpojumu organizators, atbilstoši paplašinot arī programmas nosaukumu no "Uzņēmējdarbība restorānu biznesā" uz "Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā", līdz ar šīm korekcijām mainīts arī programmas kods uz 41812 (skat. arī 3.2.1.nodaļu).

Studiju programmas mērķis, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti korigēti atbilstoši akreditācijas ekspertu komentāriem un ieteikumiem, Tūrisma un skaistumkopšanas NEP izstrādātajai kvalifikāciju struktūrai, Latvijas nacionālajam attīstības plānam 2021.-2027. gadam (LNAP 2021-2027), kā arī darba tirgus vajadzībām un zinātnes attīstības tendencēm, saskaņojot tos ar ISMA attīstības stratēģiju un studiju virziena mērķi.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Studiju programma "Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā" pilnībā atbilst studiju virzienam "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija", sagatavojot kompetentus un sociāli atbildīgus speciālistus, kuri var sagatavot un piedāvāt pievilcīgas un ilgtspējīgas tūrisma pakalpojumu programmas, kā arī veicinot izpratni par sadarbības un mūžizglītības nozīmi savā profesijā, kas pilnībā atbilst studiju virziena mērķim par daudzpusīgu un radošu speciālistu sagatavošanu, kuri spēs konkurēt globālajā tūrisma industrijā un veicināt tūrisma industrijas ilgtspējīgu attīstību.

Studiju programmas pilns nosaukums ir īsā cikla studiju programma „Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā”, kas pilnībā saskan ar iegūstamo kvalifikāciju – tūrisma pakalpojumu organizators.

Programmas kods ir 41812, kas atbilst izglītības programmu grupai "Tūrisma un atpūtas organizācija". Studiju programma ir balstīta uz atbilstošā profesijas standarta „Tūrisma pakalpojumu organizators” prasībām, kas saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2022. gada 9. februāra sēdē, protokols Nr. 1.

Norāde: <https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-206.pdf>

Atbilstoši šim standartam un darba tirgus situācijai ir formulēts studiju programmas mērķis, akcentējot kompetenci, sociālo atbildību un ilgtspējīgu pieeju tūrisma pakalpojumu izstrādē un realizācijā. Uzdevumi izvirzīti, lai sasniegtu studiju programmas mērķi un ir orientēti uz tādu studiju procesa elementu saskaņotību kā studiju saturs, profesionālo zināšanu un prasmju apguve, studiju vide, mūžizglītība un sadarbība.

Studentu uzņemšana studiju programmā „Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā” notiek saskaņā ar ISMA Uzņemšanas noteikumiem, kas atbilstoši normatīvo aktu prasībām katru gadu tiek apstiprināti ISMA Senātā un publicēti ISMA mājas lapā www.isma.lv. Tiesības studēt ISMA studiju programmā “Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā” ir katram Latvijas pilsonim un Latvijas nepilsonim, kā arī Eiropas Savienības pilsonim, Eiropas Ekonomikas zonas pilsonim vai Šveices Konfederācijas pilsonim un Eiropas Kopienas pastāvīgajam iedzīvotājam, kuram ir derīga uzturēšanās atļauja. Ārzemniekiem, kuriem nav izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja, tiesības studēt ISMA nosaka Augstskolu likuma 83. pants. Ārvalstnieku uzņemšanas procedūras ISMA shematisks attēlojums pievienots 1.4. pielikumā (sadaļā Citi pielikumi).

Lai studētu ISMA studiju programmā “Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā”, nepieciešama dokumentāri apliecināta un Latvijā atzīta vidējā izglītība vai vidējā profesionālā izglītība. Kā arī angļu plūsmā studējošajiem ir nepieciešams pierādīt, ka viņu angļu valodas zināšanas ļauj iegūt augstāko izglītību Latvijā.

Studiju ilgums ļauj optimāli apgūt visas programmas prasības. Atbilstoši Augstskolu likuma prasībām pilna laika studijās programma, kuras apjoms ir 120 ECTS, tiek realizēta 2 gadu laikā jeb 4 pilni semestri, kas paredz 30 ECTS apguvi katrā studiju semestrī. Savukārt nepilna laika studijās programmas īstenošanai atvēlēti 2 gadi un 5 mēneši jeb 5 semestri, iespējami līdztvērtīgi izkārtot apgūstamo kredītpunktu skaitu pa semestriem. Pēdējais studiju semestris gan pilna, gan nepilna laika studijās atvēlēts prakses veikšanai un kvalifikācijas darba izstrādei.

Programmas apguve tiek piedāvāta pilna laika klātienes vai nepilna laika neklātienes studijās latviešu vai angļu valodā. Pilna laika studijas latviešu valodā pamatā izvēlas vietējie jaunieši drīzumā pēc vidusskolas absolvēšanas. Ārvalstniekiem pilna laika studijas angļu valodā piemērotas, jo ir vienīgā iespēja trešo valstu studējošajiem saņemt uzturēšanās atļauju Latvijā, lai iegūtu šeit izglītību.

Nepilna laika neklātienes studijas ir mazāk pieprasītas nekā pilna laika, taču, ņemot vērā, ka studentiem, kas studiju laikā uzsāk darba gaitas, tā bieži vien ir vienīgā iespēja studijas pabeigt, nolemts to saglabāt un piedāvāt arī turpmāk gan latviešu, gan angļu valodas plūsmās.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Studiju programma "Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā" ir aktuāla un nozīmīga Latvijas tautsaimniecības attīstībai. Atbilstoši Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027.gadam

(NAP2027) definētajiem mērķiem un rīcības virzieniem studiju programma sagatavo speciālistus, kuri izprot tūrisma attīstību kā vienu no tautsaimniecības un vides attīstības prioritātēm, spēj radīt un veiksmīgi pārdot pievilcīgus tūrisma produktus eksporta palielināšanai, popularizējot Latvijas tēlu un veicinot patērētāju un investīciju piesaisti, kā arī sekmēt ilgtspējīgu tūrisma attīstību un stiprināt arī ekonomiski vājāko reģionu attīstību (<https://www.mk.gov.lv/lv/media/15162/download?attachment>).

Studiju programmu mērķauditorija ir ļoti plaša – tie ir tūrisma, viesmīlības un ēdināšanas industrijas uzņēmumu darbinieki privātajā vai publiskajā sektorā (piemēram, informācijas centri un valsts iestādes, kas saistītas ar tūrisma izplatīšanu un popularizēšanu), kā arī jebkurš interesents, kurš plāno uzsākt uzņēmējdarbību vai vēlas gūt padziļinātas zināšanas un kompetences tūrisma un viesmīlības jomās, turklāt izglītības ieguve tiek piedāvāta ne tikai Latvijas iedzīvotājiem, bet arī ārvalstniekiem (īstenojot programmu arī angļu valodā).

Studiju programma veidota tā, lai pēc tās absolvēšanas studenti būtu orientēti uz mūžizglītību patstāvīgi un spētu turpināt studijas tālākos studiju posmos.

Īsā cikla profesionālā augstākā izglītības studiju programma “Uzņēmējdarbība restorānu biznesā”, reorganizēta par “Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā”, ilgstošu laiku bijusi samērā pieprasīta jauniešu vidū. Diemžēl, uzsākoties pandēmijai, tūrisma nozare cieta lielus zaudējumus, jo vairāki uzņēmumi bija spiesti apturēt savu darbību uz laiku vai arī pilnībā, kas atspoguļojās gan ISMA studentu skaitā, gan arī studentu un absolventu nodarbinātības rādītājos. Tomēr šobrīd tūrisma industrija aktīvi atsāk savu darbību, un, kā liecina Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācijas (LVRA) dati, ir jau gandrīz pilnībā atjaunojusies, līdz ar to pieprasījums pēc kvalificēta darba spēka kļūst arvien lielāks.

ISMA absolventi jau studiju laikā iet praksē, pārsvarā ēdināšanas uzņēmumos un viesnīcās. Uzņēmumi ir apmierināti ar studentu sagatavotību darba tirgum. Daudzi uzņēmumi paraksta ar studentiem darba līgumus pēc veiksmīgas prakses iziešanas. ISMA regulāri tiek veiktas absolventu aptaujas. No absolventiem, kas atsaukušies uz lūgumu piedalīties aptaujā, liela daļa norādīja, ka turpināja strādāt savās prakses vietās, daļa norādīja, ka nodarbināti sešu mēnešu laikā pēc studiju beigšanas. Nodarbinātības līmenis bija aptuveni 85 %. Daļa absolventu, iegūstot pieredzi darba vietās, sapratuši, ka ir spējīgi vadīt paši savu uzņēmumu un turpināja studijas ISMA profesionālā bakalaura studiju programmās “Uzņēmējdarbības vadība” un “Uzņēmējdarbības vadība tūrismā”, lai iegūtu nepieciešamo izglītību un kļūtu par uzņēmējiem. Vairums absolventu jau uzreiz pēc īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Uzņēmējdarbība restorānu biznesā” turpināja studijas profesionālā bakalaura programmās.

Absolventu nodarbinātības analīze liecina, ka studiju programma nodrošina ne tikai teorētisko bāzi, bet arī praktiskās zināšanas, kas tiek sniegtas nozares studijuursos, piemēram, *Ēdināšanas uzņēmumu darba organizācija, Ēdināšanas uzņēmumu pārvaldība, Ceļojumu un viesnīcu vadības informācijas tehnoloģijas, Ēdienu gatavošanas tehnoloģijas* u.c. Darba devēju aptauja liecina par to, ka zināšanas, kuras iegūtas studiju laikā, ir pietiekamas, lai spētu veiksmīgi uzsākt darbu tūrisma industrijā.

Kā piemērus var minēt sekojošas absolventu darba vietas:

Z.K. SIA "Paviljons Ziedoņdārzs", vecākā oficiante

R.J. SIA Lido, pavāra palīgs

G.P. SIA Lage, vecākais oficiants

Ņ.P. SIA Justina (Forums Boutique Hotel) – viesu apkalpošanas servisa speciālists

V.K. Grilbārs “Muca” īpašnieks

J.L. “Vairāk Saules” restorāns, pavāra palīgs

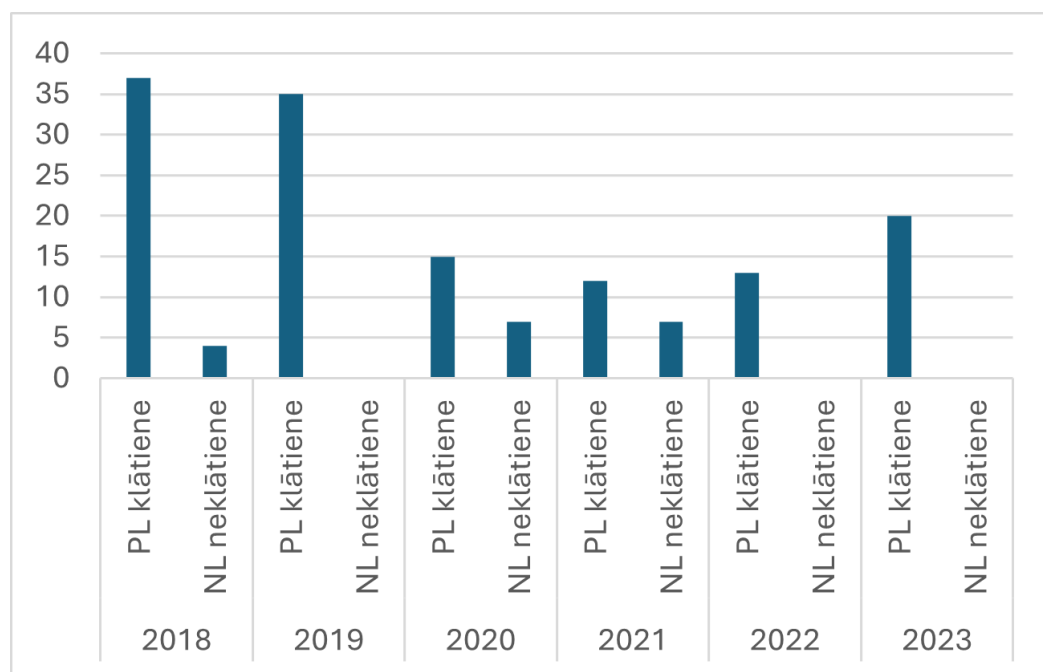
P.Š. SIA Steiku haoss, pavāra palīgs

N.B. – Anglija – restorānu ķēdes top menedžere.

A.M. Norvēģija - Store Saftige Biffer AS (Steak house), pavārs

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Analizējot statistikas datus par studējošo skaitu programmā, redzams, ka pēdējo gadu dinamika ir lejupejoša, taču jāņem vērā Covid-19 pandēmijas ietekme, kas nenoliedzami skāra gan studiju procesus, līdz ar to kopējo pieprasījumu, gan arī atstāja spēcīgu negatīvu ietekmi uz tūrisma jomu kopumā. Detalizēti dati par studējošo statistiku apkopoti 3.2.2.pielikumā.

Studējošo skaits pa gadiem 2018.-2023.g.

Ņemot vērā joprojām jūtamo pandēmijas ietekmi un to, ka Latvijas tūrisma industrija vēl aizvien nav pilnībā atguvusies pēc pandēmijas, par ko liecina CSB statistikas dati, var secināt:

- Tūrisma un viesmīlības uzņēmumu darbības pārtraukšana uz nenoteiktu laiku izraisījusi bažas starp vidusskolu absolventiem, līdz ar to strauji samazinājās reflektantu skaits. Pēc CSB statistikas datiem, piemēram, viesnīcu skaits vēl joprojām nav tāds pats kā 2019.gadā, bet, balstoties uz Lidostas “Rīga” statistikas datiem, arī ienākošais tūrisms vēl nav sasniedzis pirmspandēmijas apmērus.

- Karš Ukrainā, kopā ar Covid-19 pandēmiju veido lielāku nenoteiktību sabiedrības un vidusskolas absolventu vidū, jo gan jaunieši, gan to vecāki nav pārliecināti, vai, uzsākot studijas, būs iespējas tās apmaksāt arī nākotnē.

- Neskatoties uz to, ka Covid-19 izraisītā pandēmija un karš Ukrainā vēl joprojām ļoti ievērojami ietekmē Latvijas tūrisma industriju, CSB statistikas dati parāda augšupejošu tendenci, gan izmitināšanas objektu ziņā, gan ienākošā tūrisma ziņā. Acīmredzot, pateicoties šīm tendencēm, kā arī aizvien aktīvākai sadarbībai ar tūrisma jomas uzņēmumiem, studējošo skaits programmā jau 2023.gadā ir pieaudzis.

Pandēmijas ietekme uz profesionālu darba spēku ir bijusi ļoti ievērojama, liels skaits profesionāļu no tūrisma industrijas ir pārkvalificējušies un veido karjeras citās nozarēs. Tomēr, ņemot vērā tūrisma industrijas attīstības prognozes, industrijā ir un būs liela nepieciešamība pēc jauniem, spēcīgiem un ambicioziem profesionāļiem.

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Studiju programma „Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā” izstrādāta un aktualizēta, balstoties uz normatīvajiem aktiem (2023. g. 13.jūnija MK noteikumi Nr. 305, “Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu”, profesijas standarts “Tūrisma pakalpojumu organizators”, apstiprināts Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2022.g. 9.februāra sēdē, protokols Nr.1), studējošo un absolventu aptauju rezultātiem, noslēguma darbu rezultātiem, aktuāliem zinātniskajiem pētījumiem, tajā skaitā ISMA mācībspēku veiktajiem pētījumiem, kā arī darba devēju ieteikumiem, kas izteikti aptaujās, raksturojumos no prakses vietām, tiekoties konferencēs, darba grupās, konsultējot kvalifikācijas darbu izstrādē, recenzējot kvalifikācijas darbus un piedaloties pārbaudījumu (studentu darbu aizstāvēšanas) komisijās. Šāda kompleksa un daudzveidīga pieeja studiju satura un procesa pilnveidē nodrošina programmas satura atbilstību darba tirgus prasībām un nozares attīstības tendencēm.

Studiju programmas izstrādē un īstenošanā tiek ievērota loģiska secība – atbilstoši profesijas standartā definētajām prasībām un darba tirgus pieprasījumam tiek formulēts programmas mērķis un no tā izrietošie uzdevumi; programmas saturs (studiju kursu sadalījums) balstīts uz mērķa un studiju rezultātu sasniegšanu un izglītības standartā noteiktajiem kritērijiem, saistot tos ar aktualitātēm darba tirgū un jaunākajiem zinātniskajiem atklājumiem nozarē; attiecīgi studiju kursu saturs tiek veidots tā, lai īstenotu profesijas standartā noteikto zināšanu, prasmju, kompetenču

apguvi un nodrošinātu studiju programmas mērķa realizāciju.

Saskaņā ar studiju programmas mērķi programmas saturs veidots tā, lai sagatavotu tādu speciālistu, kurš spēj izstrādāt un piedāvāt tirgū gan patērētājiem pievilcīgas, gan ilgtspējīgas tūrisma pakalpojumu programmas. Tāpēc programmā iekļauti gan studiju kursi, kas pilnveido zināšanas, prasmes un kompetences tūrisma un viesmīlības jomā (piemēram, *Tūrisma pamati, Izmitināšanas industrija, Viesu apkalpošanas standarti*), gan uzņēmējdarbības plānošanā un uzņēmuma procesu organizēšanā (*Biznesa vadība, Loģistika, Mārketings tūrismā*), normatīvajā regulējumā (*Tūrisma biznesa tiesiskais regulējums, Vides, darba un civilā aizsardzība*) un mūsdienīgu tehnoloģiju pielietošanā (*Digitālā pratība, Ceļojumu un viesnīcu vadības informācijas tehnoloģijas*), gan vispārēju attieksmju un kompetenču attīstībai (*Starpkultūru biznesa komunikācija, Otrā un trešā svešvaloda u.c.*). Turklāt studiju kursu īstenošanā iesaistītie mācībspēki ir profesionāļi ar nozīmīgu praktisku pieredzi savā jomā, tostarp arī tūrismā un viesmīlībā, ir uzņēmumu vadītāji un dibinātāji, tāpat, īstenojot studiju kursus, viņi iepazīstina studentus ar jaunāko nozares pieredzi, atklājumiem un metodēm.

Saskaņā ar ISMA iekšējo kārtību, studiju programmas realizāciju un aktualizāciju uzrauga attiecīgā Studiju virziena padome, nepieciešamības gadījumā veicot korekcijas studiju plānā, studiju kursu saturā, prakses uzdevumos u.c. Studiju programmas plānu pēc aktualizēšanas Studiju virziena padomē apstiprina ISMA Senāts. Studiju kursu apraksti tiek aktualizēti un izskatīti atbilstošajās katedrās vismaz reizi gadā, parasti pirms studiju gada sākuma vai pēc nepieciešamības biežāk.

Studiju kursu saturs tiek apspriests un apstiprināts, sadarbojoties studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem un Studiju virziena padomes dalībniekiem, līdz ar to tiek nodrošināta starppriekšmetu sasaiste un kopējo prasību saskaņošana attiecībā pret studiju rezultātu sasniegšanu, kā arī izslēgta nevajadzīga satura dublēšanās (skat. arī 3.4.5.nodaļu).

Programmas "Uzņēmējdarbības vadība tūrismā" studiju kursu saturs tika veidots, izejot no ISMA augstskolas stratēģiskām interesēm, no tūrisma un viesmīlības iekšējā un ārējā tirgus vajadzībām, makro un mikroekonomiskiem rādītājiem un prognozēm, ieteikumiem, kas iegūti no sadarbības ar Latvijas un ārzemju darba devējiem, ņemot vērā tūrisma tirgus apkopojumu statistisku, piedaloties LVRA (Latvijas Viesnīcu un Restorānu asociācijas) un ALTA (Latvijas Tūrisma Aģentu un Tūrisma asociācija) sapulcēs un pasākumos, apsverot mijiedarbībā ar skolēniem, studentiem un absolventiem iztīrātus jautājumus, kā arī ņemot vērā citu ieinteresēto personu viedokļus, programmas mācībspēku pieredzi, kompetenci un profesionalitāti un kopējo ISMA kapacitāti.

Būtiskākās izmaiņas pārskata periodā notikušas saskaņā ar 2023.gada decembrī Studiju virziena padomes lēmumu mainīt iegūstamo kvalifikāciju uz Tūrisma pakalpojumu organizators (no Ēdināšanas servisa organizators), attiecīgi labojot arī programmas nosaukumu no "Uzņēmējdarbība restorānu biznesā" uz "Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā. Šāds lēmums pieņemts, ņemot vērā darba devēju un studentu ieteikumus paplašināt studiju programmas profilu un piedāvāt visaptverošākas zināšanas, prasmes un kompetences tūrisma un viesmīlības jomā. Līdzšinējais akcents uz restorānu biznesu un ēdināšanas pakalpojumiem potenciālajiem studentiem pēc piedzīvotās pandēmijas šķita pārāk nestabils, savukārt nozare šobrīd akūti pieprasa speciālistus, kas spēj strādāt dažādās tūrisma uzņēmumu struktūrvienībās.

Līdz ar šiem lēmumiem studiju programmas saturā tika veiktas izmaiņas, aizvietojojam daļus studiju kursus ar aktuālākiem un nozarei nepieciešamiem, balstoties gan uz darba devēju ieteikumiem, gan studentu vēlmēm, gan mācībspēku ieteikumiem.

Piemēram, studiju kurss "Ekonomika" tika izņemts no A bloka, ņemot vērā studentu pietiekamas zināšanas par ekonomikas procesiem pēc vidusskola beigšanas. Tāpat A blokā tika samazināts kredītpunktu skaits kursam "Kvantitatīvās metodes un statistika", atstājot tikai statistikas bloku, kas

ir pietiekams lai sniegtu studentiem zināšanas, kādas statistikas metodes iespējams izmantot pētniecībā un kvalifikācijas darba sagatavošanā.

Studiju kurss "Lietišķā informātika" tika aizvietots ar studiju kursu "Digitālā pratība" kas ir daudz mūsdienīgāks, un ietver sevī arī informātikas pamatkursu.

Pateicoties studiju plāna aktualizēšanai bija iespēja tajā iekļaut tādus kursus kā "Tūrisma pamati", "Izmitināšanas industrija", "Viesu apkalpošanas standarti", kas gan pēc mācībspēku, gan darba devēju viedokļa padara programmu saturiski vērtīgāku topošajiem profesionāļiem. Industrijas profesionāļu ieteikums kursu izveidē balstījās tieši uz viņu novērojumiem, ka Latvijas augstskolu studenti, uzsākot praksi vai darbu, ne līdz galam izprot viesnīcu un restorānu apkalpošanas pamatus. Šajā studiju kursā studenti gan iegūst teorētiskās zināšanas, gan dodas uz darba vietām uz semināriem, kur izpēta visu apkalpošanas standartu atšķirības un specifiku.

Pie izvēles kursiem tika pievienotas arī divas svešvalodas, balstoties uz industrijas globalizāciju un studentu iespējām strādāt ārzemēs.

Divas prakses tika apvienotas vienā, lai studentiem būtu iespēja dziļāk izpētīt un izprast uzņēmuma darbību, kā arī rakstīt kvalifikācijas darbu uz uzņēmuma bāzes.

Balstoties uz studentu un darba devēju ieteikumiem, tādos studijuursos kā "Tūrisma pamati" un "Ēdināšanas uzņēmumu darba organizācija" studentiem tiks organizēti semināri uzņēmumos, kas parādīs šo uzņēmumu darba specifiku un iespējas.

Apmācību specifika programmas īstenošanā latviešu un angļu valodas plūsmās ir maznozīmīga, saturs ir identisks, arī apmācību metodes būtiski neatšķiras.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programmas "Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā" īstenošanas procesā tiek izmantotas dažādas, daudzveidīgas studiju metodes un formas - lekcijas, literatūras studijas, semināri, praktisko situāciju analīze (*case study*), mācību ekskursijas, diskusijas, prezentācijas, patstāvīgie darbi individuāli un grupās, tiešsaistes lekcijas, video lekcijas, tiešsaistes testi, pielietojot dažādus inovatīvus rīkus un aplikācijas, piemēram, *slido*, *Kahoot!*, *Socratic.com*, kas palīdz gan docētājiem novērtēt studentu zināšanas, gan arī pašiem studējošajiem sekot līdzī savam progresam, *Miro*

studentu sadarbībai arī attālinātā formātā u.tml. Paralēli kontaktstundām studenti veic patstāvīgo darbu izpildi saskaņā ar studiju kursā plānoto.

Vieslekcijas studiju kursu laikā dažādo pašu studiju kursu, turklāt sniedz studentiem iespēju mijiedarboties ne tikai ar lektoru, bet arī ar profesionāļiem no darba vides, kas veicina novatorisko domāšanu, jo izvirza studentu ārpus pierastās lekciju vides un pieprasa no tā sadarbību nepierastā veidā.

Ekskursijas sniedz studentiem iespēju izbaudīt profesionālās vides dažādību dažādos uzņēmumos. Piemēram, ekskursijas pa izmitināšanas objektiem studiju kursā "Tūrisma pamati" sniedz studentiem iespēju kritiski novērtēt objektus, sākot no hosteļa Vecrīgā, beidzot ar piecu zvaigžņu luksuss viesnīcu Kempinski Riga. Šāda pieeja palīdz apgūt uzņēmuma darbības principus, veicina studentos kritisko domāšanu un vienlaicīgi attīsta tajos sociālo atbildību.

Scopus bāzes izmantošana un pētījumu meklēšana dažādosursos sniedz studentiem iespēju sagatavoties kvalifikācijas darbu rakstīšanai, kur vēlams izmantot Scopus datu bāzi kvalitatīvu avotu meklēšanai, kā arī sniedz priekšstatu par jaunākajām inovācijām pētniecībā tūrisma industrijā, kas veido studentos spēcīgus konkurētspējīgus speciālistus, kas savu darbību būs pieraduši balstīt arī uz pētniecības ietvariem.

Saskaņā ar ISMA rektora rīkojumu 1 kredītpunkts (ECTS) atbilst 25 akadēmiskām stundām, no kurām īsā cikla studiju programmās pilna laika klātienē studijās ir paredzētas vismaz 10 kontaktstundas. Nepilna laika neklātienē studijās kontaktstundu nav, ir paredzēta 1 konsultāciju stunda nedēļā katram studiju kursam attālināti vai klātienē pēc studenta izvēles.

Apmācību specifika programmas īstenošanā latviešu un angļu valodas plūsmās ir maznozīmīga, tā kā saturs ir identisks, arī apmācību metodes būtiski neatšķiras.

Regulāri notiek mācībspēku dalīšanās ar pieredzi jaunu, mūsdienīgu apmācības metožu izmantošanā, e-vides iespēju apguvē, radošas domāšanas attīstīšanā un tamlīdzīgi, tam veltīta arī ikgadējā ISMA rīkotā konference „Open Learning and Distance Education”, kas 2024.gada janvārī notika jau 22.reizi.

Studiju metodes un formas mācībspēki izvēlas atbilstoši sava studiju kursa specifikai un lomai studiju programmā, praktiskajai darbībai studiju procesā, kā arī studentcentrētas izglītības principiem, kuru ievērošana augstskolā piešķir studējošajiem papildu pilnvaras un uzliek papildu pienākumus un atbildību. Atbalstot studentu iespējas ietekmēt savu studiju procesu, ISMA mācībspēki pieņem izaicinājumu veidot mūsdienīgu, atvērtu un inovatīvas idejas atbalstošu studiju procesu.

Uzsākot darbu ar konkrēto studentu grupu, docētājs iepazīstina studējošos ar plānotajiem studiju rezultātiem un pārrunā studiju kursa aktualitāti. Tad, ņemot vērā studentu intereses un vajadzības, kā arī studiju kursa specifiku, vienojas ar studentiem par iespējamo mācību procesa un vērtēšanas sistēmas pielāgošanu. Pirms studiju kursa apguves studējošiem tiek paziņots, kādi nosacījumi studiju kursa apguves laikā ir jāizpilda, kā tiek vērtētas zināšanas, kā veidojas gala vērtējums. Šis prasību kopums arī iekļauts katra studiju kursa aprakstā.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo praksi

uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Studiju programmas „Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā” ietvaros ir paredzēta prakse 24 ECTS apjomā. Prakses uzdevumi, gaita un atskaites noformēšanas prasības atspoguļotas prakses aprakstā (skat. 3.1.7.pielikumu Studiju kursu apraksti). Savstarpējā sadarbībā starp studentu un izvēlēto kvalifikācijas darba vadītāju prakses uzdevumi var tikt papildināti vai koriģēti atbilstoši izstrādājamā kvalifikācijas darba tēmai, arī šī procedūra atrunāta prakses aprakstā.

Izstrādājot un aktualizējot prakšu uzdevumus, sadarboties tiek aicināti gan ISMA administratīvie un mācībspēki (programmu direktori, vadošie mācībspēki, Karjeras centra pārstāvji, starptautiskās daļas pārstāvji u.c.), gan vietējie un ārzemju darba devēji, lai nodrošinātu tādu speciālistu sagatavošanu, kuri ir gatavi iekļauties darba tirgū. Aicināti sadarboties tiek arī ISMA studentu pašpārvaldes locekļi, kuri arī regulāri veic aptauju starp studējošiem par viņu vēlmēm un iespējām piedalīties praksē dažādos uzņēmumos.

Visi prakses uzdevumi ir saistīti ar studiju programmas ietvaros sasniedzamajiem rezultātiem, balstīti uz profesijas standartā noteiktajām un studijuursos apgūtajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm. Šī sasaiste un prasības skaidri formulētas prakses aprakstā.

Pirms došanās praksē studentiem tiek rīkoti studiju prakses semināri, kur tiek skaidrota studiju prakses norise, prakses uzdevumu nepieciešamība un studiju prakses dokumentu noformējums, studenti tiek informēti par sadarbības partneriem no Latvijas un ārvalstīm, ar kuriem ISMA sadarbojas prakses un darba ietvaros, tiek iepazīstināti ar Moodle sadaļu, kur viņi var atrast nepieciešamo informāciju par praksi, kā arī iepazīties ar sadaļu, kur norādītas aktuālās vakances.

Katru gadu novembra beigās augstskolā tiek rīkota starptautiskā konference “Internship and Employment”, kur studenti iepazīstas ar potenciālajiem darba devējiem no Latvijas un ārvalstīm, gūst papildu zināšanas uzņēmumu pārvaldības, personāla lietvedības un mārketinga jomā, iepazīstas ar Latvijas un ārvalstu darba tirgus attīstības tendencēm un pieprasījumu, tostarp arī viesmīlības un tūrisma jomā. Konferences nobeigumā katram studentam ir iespēja aprunāties ar viesmīlības un tūrisma jomas uzņēmumu pārstāvjiem, uzdot visus interesējošos jautājumus un pieteikties praksei. Pieredze rāda, ka šī konference ir ļoti lietderīga, jo daudzi studenti iegūst informāciju un izvēlas prakses vietas gan Latvijā, gan arī ārzemju uzņēmumos.

Prakses uzdevumi ir saistīti ar to zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi, kas nepieciešamas tūrisma pakalpojumu organizatoram, prakses laikā veicot vispārīgu tūrisma un viesmīlības industrijas uzņēmuma analīzi, papildinot to ar specifiskākiem jautājumiem atbilstoši prakses vietas darbības specifikai un iegūstot informāciju konkrētas problēmas izpētei un kvalifikācijas darba izstrādei. Tādējādi prakses laikā ir vispārējo uzdevumu daļa, kas veicama neatkarīgi no tā, kādā uzņēmumā prakse tiek izzieta, un atsevišķu uzdevumu sadaļas, veicot praksi ēdināšanas uzņēmumā vai viesnīcā. Ja students ir izvēlējis praksi veikt tūrisma informācijas centrā vai citā tūrisma jomas uzņēmumā, prakses uzdevumu specifisko daļu nosaka programmas direktors individuāli.

Studiju programmas „Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā” studentiem, pateicoties ISMA sadarbības partneriem, tiek piedāvātas plašas prakses iespējas gan Latvijā, piemēram, uzņēmumi Islande hotel, Mogotel Hotels, RadissonBlu, Tez Tour regulāri piedāvā dažādas pozīcijas tūrisma apkalpošanas sfērā – klientu apkalpošanas centrs, administrācija, recepcija, viesu sagaidīšana, gan arī ārzemēs, piemēram, uzņēmumi Odeon Tours (Spānija), Animafest (Spānija), JobTrust (Grieķija) regulāri piedāvā viesu sagaidīšanas, animatora pozīcijas, kā arī praksi recepcijā, HR departamentos.

Vairums no šiem uzņēmumiem piedāvā dažādas prakses un darba pozīcijas, kur var iziet praksi dažādos studiju līmeņos un saistībā ar dažādiem prakses uzdevumiem. Uzņēmumiem tiek izsūtīti studentu prakses uzdevumi, lai tie varētu izprast, kas tieši studentam prakses laikā jāpaveic, regulāri tiek veikta uzņēmumu aptauja, kā arī prakses semināros tiek noteikts studentu pieprasījums un nodrošināta attiecīgā sasaiste. Uzņēmumi arī piedāvā pēdējo kursu studentiem jau pastāvīgas darba vietas, ja tie spēj sevi pierādīt prakses laikā, kas pierāda, ka studentu teorētiskā un praktiskā sagatavotība darba tirgum ir pietiekama.

ISMA turpina nemitīgi attīstīt augstskolā studējošo karjeras iespējas un meklē jaunas prakses vietas, lai visiem studentiem ir iespēja iekļauties Latvijas darba tirgū. Piemēram, 2023.-2024. gadā tika noslēgti jauni sadarbības līgumi ar SIA Sparina, viesnīca Unimars Hotel & SPA; SIA PH Invest, Bellevue Hotel; SIA Kaļķu 20, Hotel Relais le Chevalier. Karjeras centra vadītāja regulāri tiek ar vietējo un ārzemju darba devēju pārstāvjiem, stimulējot tos piedāvāt arī apmaksātas prakses vietas. Studenti tiek aicināti uz sapulcēm, kur karjeras un starptautiskās daļas pārstāvji regulāri informē par prakses iespējām, kā arī šī informācija tiek izplatīta ar mājas lapas, sociālo mediju un informācijas dēļu palīdzību augstskolas telpās. Informācijas sadalē tiek iesaistīti arī studentu pašpārvaldes pārstāvji.

Jāpiebilst, ka studentam ir tiesības pašam atrast prakses vietu, līdz ar to viņš izrunā prakses uzdevumus ar darba devēju patstāvīgi, taču Karjeras centrs aktīvi meklē jaunas prakses vietas, kuras var nodrošināt prakses vietas kā vietējiem, tā arī ārvalstu studentiem.

Konstatētās grūtības, sadarbojoties ar darba devējiem:

- Students netiek pielaists pie prakses veikšanas akadēmisko parādu dēļ;
- Grūtības atrast ārzemju studentam prakses vietu nepietiekamu valsts valodas zināšanu dēļ;
- Mazos uzņēmumos nepietiek personāla praktikantu apmācībai, līdz ar to darba devējs pieprasa vairāk zināšanu no praktikanta, praksi uzsākot;
- Studentu praktisko zināšanu nepietiekamība.

Noslēdzot līgumus par prakses nodrošināšanu angļu valodas plūsmā studējošajiem, prakses vieta tiek informēta par nepieciešamību praksi nodrošināt angļu valodā, kas lielākoties starptautiskajos uzņēmumos nerada īpašas problēmas. Prakses laikā Karjeras centra pārstāvji seko līdzi, sazinās ar prakses vietas pārstāvi, praktikantu, risina radušās situācijas. Ir bijuši gadījumi, kad prakse laikā tiek meklēta jauna prakses vieta, kas pilnībā spēj piedāvāt visus nosacījumus sekmīgai prakses uzdevumu izpildei un pilnvērtīgam studējošā ieguvumam.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studiju programmas noslēgumā, lai iegūtu kvalifikāciju, studējošie izstrādā un aizstāv kvalifikācijas

darbus. Studējošais kopā ar darba vadītāju brīvi izvēlas noslēguma darba tēmu.

Iesniedzot izstrādāto darbu aizstāvēšanai, studenti ir aicināti iesniegt arī atsauksmi no sava darba devēja, kurā viņš norāda, vai piedāvātie jaunievedumi var tikt pielietoti vai jau tiek izmantoti uzņēmuma darbības efektivitātes paaugstināšanai, ja kvalifikācijas darbs izstrādāts, balstoties uz esoša uzņēmuma analīzi. Papildus arī tiek novērtēts, ja pētījumu rezultāti ir publicēti kādā no zinātnisko rakstu krājumiem, piemēram, ISMA starptautiskās konferences *IT&Management* ik gadu izdotajos zinātnisko tēžu krājumos.

Formulējot darba tematus un vērtējot noslēguma darbus, tiek ņemti vērā šādi faktori:

- Studenta sasaiste ar prakses vietu vai esošā darba devēja prasības nepieciešamai analīzei/izstrādātiem jaunievedumiem;
- Izpratne par pētāmā uzņēmuma uzņēmējdarbības procesiem, par to struktūru, finanšu rādītājiem, piedāvāto produktu/pakalpojumu sortimentu klāstu, komunikāciju un virzīšanas politiku, kopējo attīstības stratēģiju, attiecībām ar personālu, konkurentu un nozares analīzi, attīstības tendences industrijā utt.;
- Obligātā prasība ir darba noslēguma daļā piedāvāt jaunievedumu kopumu, kas spētu būtiski ietekmēt uzņēmējdarbības efektivitāti, piemēram, celt konkurētspēju un/ vai paaugstināt peļņu.

Novērtējot studējošo kvalifikācijas darbu tēmas pēdējo gadu laikā un to sasaisti ar darba tirgu, ir jāatzīmē, ka visi aizstāvētie darbi saistīti ar viesmīlību un ēdināšanas uzņēmumu attīstību, tātad ir aktuāli iegūstamās kvalifikācijas ietvaros.

Piemēram, Ēdināšanas uzņēmuma „X” uzņēmējdarbības pilnveidošana; Kāzu svinību ēdināšanas pakalpojumu piedāvājuma izveide SIA „X”; Jauna ēdināšanas uzņēmuma koncepcijas izstrāde; Jauna ēdināšanas uzņēmuma SIA “X” projekta izstrāde.

Kvalifikācijas darbu vidējie vērtējumi pa gadiem svārstās apmēram robežās 7,1-8,2 balles. Lielākā daļa kvalifikācijas darbu ietvaros veikto pētījumu un to rezultātā izstrādāto priekšlikumu ir ekonomiski pamatoti. Līdz ar to ir iespējams apgalvot, ka ISMA studējošie, izvēloties kvalifikācijas darbu tēmu un pētījumu objektus, balstās ne tikai uz teorētiskām zināšanām, kas iegūtas studiju laikā, bet arī uz praktiskām iemaņām, un ir kompetenti noteikt darba tirgus pieprasījumu un nozares attīstības tendences atbilstoši profesionālajiem uzdevumiem.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Studiju programmas „Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā” īstenošana notiek moderni aprīkotās telpās Valērijas Seiles ielā 1, kur ir pilnībā atjaunotas ēkas ar ērtām, gaišām, apsildāmām un vēdināmām nodarbību auditorijām, bibliotēku un kafejnīcu. Nodarbību telpas ir aprīkotas ar visu nepieciešamo mūsdienīgai nodarbību norisei – datoriem, projektoriem, televizoriem, interaktīvajām tāfelēm – kas ir noderīgi gan kā palīg līdzekļi lekciju vadīšanā, gan arī studiju rezultātu novērtēšanai. Piemēram,

studentu prezentācijas prasmes tiek trenētas un pārbaudītas, daudzos studijuursos prezentējot grupu un individuālos darbus, kur tiek izmantoti projektori un atbilstoša prezentāciju programmatūra.

Lai nodrošinātu studentiem piemērotu vidi augstu studiju rezultātu sasniegšanai, dažādām nodarbībām tiek izmantotas atbilstošas telpas, piemēram, vairākās auditorijās ir viegli pārvietojami krēsli ar piestiprinātu nelielu galdu pierakstiem, tādējādi nepieciešamības gadījumā šajās telpās ir viegli organizēt darbu pāros, lielākās vai mazākās grupās. Ir pieejamas 4 auditorijas, kurās kopā ir 73 datori, kur katram studējošajam nodarbības laikā ir pieejams dators.

Studiju programmas īstenošanai nav nepieciešamas speciāli aprīkotas laboratorijas, izņemot studiju kursus, saistītus ar ēdināšanas industrijas aspektiem, piemēram, *Ēdināšanas uzņēmumu darba organizācija* u.c., tai skaitā arī specializētajiem izvēles studiju kursiem. Šādam nolūkam augstskola ir aprīkojusi blakus ISMA kafejnīcai speciālas telpas, kur var veikt kulinārijas meistarklases vai galda klāšanas apmācību, kā arī tur ir R-Keeper (ēdināšanas uzņēmuma uzskaites sistēma) termināls.

Gastro studija ISMA darbojas kā laboratorija gan studentiem, gan ISMA mācībspēkiem, kas, pielietojot Gastro studijas aprīkojumu, izmanto iespēju apgūt ēdināšanas biznesa specifiku un iemācīties izmantot aprīkojumu ēdiena pagatavošanā. Gastro studijas bārā studenti apgūst bāra aprīkojuma darbības pamatus, kā arī apkalpošanu pie galdiņiem. Ar virtuves aprīkojumu studenti iepazīstas Gastro studijas virtuvē. Studija ir aprīkota ar jaunāko gastronomijas aprīkojumu, kas darbojas kā tehniskā bāze jaunu prasmju apgūšanā un pilnveidošanā gastronomijas priekšmetos, kas ir iekļauti programmas obligātajos un izvēles studijuursos. Aprīkojums sastāda lielāko daļu no reāla restorāna aprīkojuma un ir aprīkots ar sadales galdiem, plīti, uzglabāšanas vietām, ledusskapi, saldētavu, ēdiena pagatavošanas aprīkojumu u.c.

Reālajā darba vidē studenti dodas uz meistarklasēm un strādā ar aprīkojumu gan uz restorāniem, gan uz SIA "UCS", kur strādā ar R-Keeper, gan izprotot darbu ar pašu kases aparātu pasūtījumu ievadīšanas un izpildes laikā (ekrāni gan zālē, gan virtuvē) gan ievadot datus no menedžmenta puses. SIA "UCS" izsniedz studentiem sertifikātu darbam ar R-Keeper kases sistēmām.

Papildus studenti apgūst arī *Storehouse* sistēmas darbību, izpildot projektu, sākot ar izejvielu ievadīšanu sistēmā, ražošanu un atlikumu skaitīšanu, kā arī pašas sistēmas būtību – noliktavas uzskaiti, kalkulācijas, pavadzīmju pieņemšana un izrakstīšana u.c.

Studenti arī tiek apmācīti darbam ar sistēmām, ko plaši izmanto viesmīlības un tūrisma jomā strādājošie uzņēmumi studiju kursa *Ceļojumu un viesnīcu vadības informācijas tehnoloģijas* ietvaros. Šī studiju kursa laikā studenti iepazīstas ar *Hotelinco* (viesnīcu vadības informācijas sistēma) un *Amadeus* (aviobiļešu rezervēšanas sistēma tiešsaistē). Kursi, kas saistīti ar informācijas sistēmu apguvi notiek speciāli aprīkotās datorklasēs ar tiešsaistes piekļuves iespējām. Taču programmu *Hotelinco*, kas ir angļu valodā, katrs students var izmantot, lai trenētos un veiktu uzdevumus no jebkuras vietas ar piešķirto lietotājvārdu un paroli.

Studējošajiem un mācībspēkiem ir tiesības uz ISMA pieejamiem tiešsaistes resursiem, tai skaitā:

- ISMA mākoņservisā Moodle ir ievietoti lekciju materiāli, uzdevumi, ierakstītas video lekcijas.
- ISMA elektroniskajā bibliotēkā atrodas digitālās grāmatas.
- ISMA studējošiem ir piekļuves iespējas Starptautiskā Valūtas fonda (*International Monetary Fund*) publikāciju apkopojumam.
- ISMA studējošiem ir piekļuves iespējas Scopus datu bāzei.
- Studējošie un mācībspēki tiek rosināti lietot tiešsaistes zinātnisko publikāciju resursus, tādus

kā *Academia.Edu*, *Research Gate* un dažādas citas brīvpieejas (*open Access*) zinātniskās datubāzes un platformas, piemēram, *Google Scholar*, *Index Copernicus*, *Open Research Library* u.c.

- ISMA studējošiem ir iespēja iepazīties ar ISMA zinātniskā žurnāla “Economics and Education” regulāriem izdevumiem tiešsaistē, kā arī ar ISMA konferenču “Information Technologies and Management” un “Open learning and education” tēzēm un abstraktiem. Tāpat ISMA vietnē tiek izvietotas norādes uz partneru institūciju publikācijām un monogrāfijām, kur tiek publicēti ISMA mācībspēku un doktorantūras studentu darbi, piemēram, norāde uz starptautisku monogrāfiju “Intellectual Challenges to Economic Globalism” un citām.
- ISMA ir oficiālais izdevniecības “Baltija Publishing” partneris <http://www.baltijapublishing.lv/> 4 reizes gadā ISMA izdod žurnālu International Scientific Journal “Economics&Education”, kurš indeksēts Copernicus, kā arī citās populārās zinātnisko rakstu bāzēs (skat. <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/econedu/indexed>). Visiem ISMA mācībspēkiem un studentiem ir pieejama viena bezmaksas publikācija katrā akadēmiskajā gadā.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

ISMA ir juridiskas personas dibināta privāta augstskola, tāpēc studējošo iemaksātā studiju maksa ir galvenais studiju procesa nodrošināšanas finansējuma avots. Kā privāta augstskola ISMA nesaņem valsts finansējumu savai darbībai, un studiju programmu finansējums tiek veidots, izejot no iegūtās studiju maksas. Kā papildus darbību veicinošus aktīvus var minēt finansējumu no projektiem, tostarp arī starptautiskiem un mobilitātes veicinošu finansējumu Erasmus+ programmas ietvaros. Tāpat ISMA iesaistītais akadēmiskais personāls un studējošie īsteno privātā uzņēmējdarbības sektora pasūtītus pētījumus, konsultācijas, rīko apmācības neformālās izglītības ietvaros, tostarp arī starptautiskās, ISMA karjeras centrs īsteno dažādu studiju kursu piedāvājumu ārpus formālām studijām. Iegūtie uzkrājumi tiek izmantoti augstskolas darbības nodrošināšanai, tostarp arī studiju programmu īstenošanai.

Pastāvīgie pašu ieņēmumu avoti augstskolā ir:

- ieņēmumi no studiju maksas (75%);
- ieņēmumi no mācību kursiem (6%);
- ieņēmumi no līgumpētījumiem (5%);
- ieņēmumi no citas zinātniskās darbības (11%);

- ieņēmumi no telpu nomas, komunālajiem pakalpojumiem un citiem pakalpojumiem (3%).

Savukārt, studiju maksa tiek segta no fizisko un/vai juridisko personu līdzekļiem, to veido: studējošā personīgie līdzekļi, studējošā darba devēja līdzekļi, studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu, komerckredīts, sponsoru līdzekļi.

Studiju maksa gadā reflektantiem no Eiropas Savienības un Ukrainas ir 2500 EUR, ārvalstu reflektantiem no citām valstīm 3300 EUR.

Plānojot finansējuma sadali studiju programmām, ISMA valde ņem vērā noteiktus parametrus: administratīvi-saimnieciskās darbības nodrošināšana, izmantotā telpu fonda funkcionalitātes nodrošināšana; studiju procesa nodrošināšana ar mācību līdzekļiem; augstskolas sociālās dzīves (studentu pasākumi, skolnieku iesaiste, fukšu balle, prakses konferences, ISMA festivāls u.c.) nodrošināšana; sociālie atvieglojumi studentiem (atlaides, budžeta vietas u.c.), mācību aprīkojuma atjaunošana un papildināšana (datornodrošinājums, datorprogrammatūra u.c.), veicināšanas pasākumi (studiju programmu virzīšana, t.sk. sociālajos tīklos, olimpiādes, laboratorijas dienas u.c.), nepieciešamie līdzekļi tiek saplānoti grāmatvedības nodaļā atbilstoši studiju virzieniem, studiju programmām un augstskolas darbības nodrošināšanai kopumā, un finansiālais atbalsts tiek izdalīts atbilstoši rektora rīkojumam.

Analizējot sadalījuma pieeju aprēķiniem un plānojumam, var teikt, ka tiek pielietota jaukta pieeja, kad tiek plānoti uzkrājumi, izejot no ielānotiem ienākumiem, izejot no studentu skaita un uzņemto pirmkursnieku prognozējamā skaita pirms uzņemšanas uzsākšanas. Vēlāk šie dati tiek salīdzināti ar faktisko studējošo skaitu programmā un sadalītais finansējums studiju virzienam un to programmām tiek koriģēts. Ņemot vērā stratēģiskos attīstības plānus, tiek veikti uzkrājumi, kas sastāda 10% no kopējo ieņēmumu skaita.

Informācija par izmaksām studiju programmā, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas, apkopota tabulās.

Izmaksas pilna laika klātienēs studentu grupai (4 studenti) studiju programmai "Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā"

Izmaksu veids	Vienība	Vien. sk.	Vienības apmaksā	Kopā izmaksas (EUR)	%
Kontaktstundas (84 ECTS)	ak.st.	672	18 EUR/ak.st.	12096	60,5
Studiju priekšmetu pārbaudījumi	gab.	24	0,25 ak.st. uz 1 stud.	432	2,2
Prakses aizstāvēšana	gab.	4	0,35 ak.st. uz 1 stud. 2 komisijas locekļiem	50,4	0,3

Kvalifikācijas darba vadīšana, recenzēšana, aizstāvēšana	gab.	4	12 ak.st. uz 1 stud.	864	4,3
Administrācijas un infrastruktūras izmaksas	gab.	4	atkarībā no ISMA stud. skaita, balstoties uz iepriekšējā studiju gada rezultātiem	6545,6	32,7
Kopā 4 studentu grupai uz visu mācību laiku				19988	100,0
Uz 1 studentu uz visu mācību laiku				4997	

Izmaksas nepilna laika neklātienes studentu grupai (3 studenti) studiju programmai "Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā"

Izmaksu veids	Vienība	Vien. sk.	Vienības apmaksā	Kopā izmaksas (EUR)	%
Konsultācijas	gab.	21	1 ak.st. nedēļā	6048	41,0
Studiju priekšmetu regulārie pārbaudījumi (2 pārb. uz 3 ECTS)	gab.	56	0,2 ak.st. uz 1 stud.	604,8	4,1
Studiju priekšmetu gala pārbaudījumi	gab.	24	0,25 ak.st. uz 1 stud.	324	2,2

Prakses aizstāvēšana	gab.	3	0,35 ak.st. uz 1 stud. 2 komisijas locekļiem	37,8	0,3
Kvalifikācijas darba vadīšana, recenzēšana, aizstāvēšana	gab.	3	12 ak.st. uz 1 stud.	648	4,4
Administrācijas un infrastruktūras izmaksas	gab.	3	atkarībā no ISMA stud. skaita, balstoties uz iepriekšējā studiju gada rezultātiem	7072,5	48,0
Kopā 3 studentu grupai uz visu mācību laiku				14735,1	100,0
Uz 1 studentu uz visu mācību laiku				4911,7	

Minimālais studējošo skaits studiju programmā neatkarīgi no studiju valodas, lai nodrošinātu programmas rentabilitāti, pilna laika klātienes studijās ir 4 studējošie, savukārt nepilna laika neklātienes studijās tie ir 3 studējošie.

Papildus informācija par infrastruktūru un materiāltehnisko nodrošinājumu atrodama nodaļā 2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Saskaņā ar „Augstskolu likuma” 27.pantu, ISMA akadēmisko personālu veido: profesori, asociētie profesori, docenti, vadošie pētnieki, lektori, pētnieki, asistenti. Akadēmiskie amati ISMA tiek ieņemti atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanai, vēlēšanu kārtībā, ko nosaka augstskolas „Nolikums par akadēmiskajiem amatiem”. Nolikumā iekļauti docētāju kvalifikācijas un atbilstības kritēriji atbilstoši „Augstskolu likuma” 28.,30., 32., 36., 37., 38. un 40. pantam.

Studiju programmas “Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā” īstenošanā iesaistīti 19 mācībspēki, no tiem 14 jeb 74% ir ievēlēti ISMA un tikai 5 jeb 26% ir viesdocētāji. Ievēlēto mācībspēku sadalījums ir šāds:

- 3 profesori;
- 3 asociētie profesori;
- 3 docenti;
- 4 lektori.

No kopējā ievēlēto mācībspēku sastāva 8 jeb 57% ir doktora grāds, savukārt 43% (6) ir maģistra grāds, taču 2 no tiem turpina studijas doktorantūrā. Neievēlētie mācībspēki, kas šobrīd iesaistīti programmas īstenošanā, ir ar maģistra grādu.

Kā redzams no 2.3.2.pielikumā pievienotajiem mācībspēku dzīves gājumiem (CV), studiju programmā iesaistītie mācībspēki īsteno tos studiju kursus, kuros viņu pieredze ir visnozīmīgākā. Jūlija Mironova, kas ir programmas direktore un lektore, ir strādājusi gan par viesnīcas direktori, gan šobrīd vada inovatīvu uzņēmumu tūrisma nozarē A/S “Nordic Marine Engineering”. G.Berjozkinai (“Kompleksā tūrisma industrijas produkta izstrāde”) ir vērtīga pieredze gan lekciju vadīšanā ārzemēs, gan darbā tūrisma uzņēmumos. I.Balodei (“Ceļojumu un viesnīcu vadības informācijas tehnoloģijas”, “Izmitināšanas industrija”) ir nozīmīga pieredze, strādājot Latvijas viesnīcās, I. Lindem ir nozīmīga pieredze dažādās uzņēmējdarbības jomās, T.Lapaine („Lietišķā angļu valoda”) ir tulks ar ilglaicīgu pieredzi.

Praktiķu piesaistīšana apmācību procesā ir viena no studiju programmas prioritātēm, jo tā ir nozīmīga konkurētspējīgā priekšrocība, ko novērtē ISMA studenti. Tāpēc regulāri tiek pieaicināti arī vieslektori ne tikai pilna studiju kursa apguvei, bet arī atsevišķu tēmu iztirzāšanai. Daļa no šādām lekcijām tiek organizēta konkrētām studentu grupām attiecīgā studiju kursa ietvaros, daļa ir plaši pieejamas jebkuram interesentam ISMA. Daži no uzaicinātajiem praktiķiem, speciālistiem, kas 2022.-2024.g. tikuši iesaistīti studiju procesā:

J.Torrent – Profesionālis un uzņēmējs tūrisma, viesmīlības, pasākumu un talantu vadības nozarē, specializējies cilvēkresursu nozarē, tūrisma nozares profesionāļu līderībā un izaugsmē, ar vairāk nekā 20 gadu pieredzi nozarē gan Spānijā, gan Nīderlandē. ITEM Business Solutions īpašnieks.

Jūlija Žagunova, viesnīcas Chevalier Hotel Riga direktore;

Alisa Ratkeviča, viesnīcas Hanza Hotel valdes locekle;

J.Kondurova – Korporatīvo komunikāciju speciālists ar vairāk nekā 10 gadu pieredzi (šobrīd Evolution);

A.Pokrovskā – Digitālā satura un komunikācijas stratēģis; PR un mārketinga speciāliste. Komunikācijas aģentūras MATCH Agency dibinātāja (skat.arī 3.2.1.).

Mācībspēki aktīvi līdzdarbojas studiju programmas pilnveidē, studiju kursu aktualizācijā, metodiskajā darbā, kā arī nemitīgi pašpilnveidojas tālākizglītībasursos, semināros, tālākās studijās, piedalās zinātniskajā pētniecībā, konferencēs, projektos. Zinātniskās darbības rezultāti tiek iestrādāti studijuursos, iepazīstinot arī studentus ar jaunākajām tendencēm nozarē (skat.arī 2.4.2.nodaļu un 2.4.2.pielikumu).

Daļa no programmā iesaistītajiem mācībspēkiem turpina studijas doktorantūrā, piemēram, J.Mironova, Ž.Kļeščevņikova, viņu pieredze ir nozīmīga un vērtīga studiju procesā, sniedzot studējošajiem skaidru priekšstatu par teorētisko zināšanu pielietošanu praksē un darbību zinātniskās pētniecības laukā.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Studiju programmā „Uzņēmējdarbība tūrisma biznesā” vadošo mācībspēku sastāvs kopumā ir samērā stabils, taču kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas, protams, ir notikušas izmaiņas gan mācībspēku sastāvā, gan skaitliskajos rādītājos. Mazliet pieaudzis programmas īstenošanā iesaistīto neievēlēto mācībspēku īpatsvars, tas saistīts ar aizvien pieaugošo studentu un darba devēju prasību pēc stabilām praktiskajām darba kompetencēm, kuras vislabāk var sniegt nozares profesionāļi. Taču joprojām lielā vairākumā programmā iesaistīti ISMA pamatievēlētais akadēmiskais personāls. Studiju programmā nodrošināta arī spēcīga akadēmiskā bāze, pateicoties tam, ka no 14 ievēlētajiem mācībspēkiem 8 ir ar doktora grādu, kas var atbalstīt studējošos zinātniskās pētniecības aktivitātēs.

Vairāki ISMA mācībspēki turpina darbu bakalaura studiju programmā jau ilgstošus gadus, piemēram, Z.Oborenko, J.Korjuhina, V.Gopejenko, T.Lapaine. Taču ir piesaistīti arī vairāki mācībspēki ar ievērojamu pieredzi pedagoģiskajā darbā un praktiskajā uzņēmējdarbībā, tostarp arī tūrismā un viesmīlībā, piemēram, J.Mironova, I. Balode, Z.Oborenko, G.Berjozkina, R.Ševelis.

Studiju programmā iesaistītie mācībspēki T.Odinokova, Z.Oborenko un I.Linde pārskata periodā ieguvuši doktora grādu. Kaut arī daļa mācībspēku vēl nav noslēguši savas studijas doktorantūrā (J.Mironova, Ž.Kļeščevņikova), tomēr viņu praktiskā darba pieredze ir ļoti nozīmīga un vērtīga studiju procesā, sniedzot studējošajiem skaidru priekšstatu par teorētisko zināšanu pielietošanu praksē, turklāt praktiski visi mācībspēki aktīvi darbojas zinātniskās pētniecības laukā.

Kopumā izmaiņas mācībspēku sastāvā vērtējamas pozitīvi, tās notikušas, lai nodrošinātu studiju programmas kvalitātes un konkurētspējas paaugstināšanu.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā

personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Pilnībā izprotot mācībspēku sadarbības nozīmi, ISMA īsteno mācībspēku sadarbību trijos blokos:

1. Mācībspēku sadarbība studiju programmu un studiju kursu aprakstu izstrādē un aktualizēšanā.
2. Mācībspēku sadarbība metodiskā darba pilnveidošanā.
3. Mācībspēku sadarbība zinātniskās jaunrades jomā.

Lai nodrošinātu starppriekšmetu sasaisti un saskaņotas prasības attiecībā pret studiju rezultātu sasniegšanu, kā arī tīktu izslēgta nevajadzīga satura dublēšanās, studiju kursu saturs regulāri tiek apspriests un apstiprināts, sadarbojoties studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem un studiju virziena padomes dalībniekiem. Tas notiek gan Padomes sēdēs, gan katedru sanāksmēs, gan arī mācībspēkiem individuāli tiekoties neformālā gaisotnē, lai savstarpēji dalītos ar informāciju un saskaņotu darbību savos studijuursos.

Regulāri notiek mācībspēku dalīšanās ar pieredzi jaunu, mūsdienīgu apmācības metožu izmantošanā, e-vides iespēju apguvē, radošas domāšanas attīstīšanā un tamlīdzīgu jautājumu apspriešana ikgadējās konferences „*Open Learning and Distance Education*” ietvaros, kas 2024.gada janvārī notika jau 22.reizi. Konferencēs laikā ir iespēja iepazīties ar jaunākajiem pētījumiem un atklājumiem, noklausoties referentu uzstāšanos, kā arī tikt ar kolēģiem no dažādām Latvijas un ārvalstu izglītības iestādēm un citām organizācijām.

Sākot ar 2019. gada aprīli, ISMA ir uzsākusi iniciatīvu, kas arī vērsta uz mācībspēku sadarbības veicināšanu pedagoģiski-metodiskajā darbā. 2019. gadā ISMA risinājās pirmā starptautiskā Erasmus+ Mācību un prakses nedēļa (*Erasmus+ Staff Teaching and Training Week at ISMA University*). Neformālā atmosfērā dalībniekiem bija iespējas pārrunāt aktuālākās augstākās izglītības problēmas, izstrādāt ieteikumus studentu mobilitātes veicināšanai, kā arī dalīties pieredzē par mācību procesa īstenošanas specifiku Ukrainā, Lietuvā, Portugālē un citās valstīs. ISMA pasākums guva lielu atsaucību mācībspēku vidū, diemžēl pandēmija un karš Ukrainā uz laiku lika apmaiņas programmas īstenot attālināti, taču kopš 2023.gada šī aktivitāte atsākās.

2023.gada pavasarī ISMA mācībspēki pirmo reizi rīkoja BIP – *Blended Intensive Mobility* Erasmus+ programmas ietvaros. Studenti un mācībspēki no Portugāles, Lietuvas un Polijas nedēļu garā periodā apmeklēja ISMA rīkotas lekcijas, seminārus un ekskursijas par tēmu “Ilgtspējīgs tūrisms” (“Sustainable Tourism”). Tika apmeklētas dažādas Rīgas un Jūrmalas viesnīcas, rīkots seminārs uz Kurzemes pilīm un muižām, lai studenti spētu izpētīt un salīdzināt ilgtspējīga tūrisma prakses jaunuzceltajās viesnīcās ar līdzīgām praksēm viesnīcās ar vēsturi. Ņemot vērā dalībnieku aktivitāti un atsauksmes, 2024.gada pavasarī šī aktivitāte norisinājās otro reizi un ir plānots to turpināt.

Mācībspēku sadarbība zinātniskās jaunrades jomā tiek īstenota, ievērojot studiju virzienā īstenoto studiju kursu sasaisti. Kopīgi zinātniskie pētījumi aptver tādas jomas kā ilgtspējīgs tūrisms, mākslīgais intelekts un izglītības vadība, kā arī citi ar virziena specifiku saistītie pētījumi.

Piemēram, Analysis of factors for the implementation of sustainable tourism in Latvia. Jūlija Mironova Viktoria Riiascschenko Rasuljon Juraboev; Generative tools of AI in education. J.Mironova, V.Riashchenko, A.Bondarenko, R.Kinderis, O.Verdenhofa; Ethical concerns in using of Generative Tools in Higher Education: Cross - Country Study. J.Mironova, V.Djakona, V.Riashchenko, R.Kinderis, S.Dimitrova u.c.

Mācībspēku zinātniskās darbības piemēri, kas izmantoti studiju procesa pilnveidē, atrodami studiju virziena pašvērtējuma 2.4.4.sadaļā, savukārt pilna informācija par mācībspēku veiktajiem pētījumiem ir atrodama mācībspēku biogrāfijās (2.3.2.pielikumā) un 2.4.2.pielikumā, kur apkopota informācija par mācībspēku zinātnisko pētniecību.

Studentu un mācībspēku skaita attiecība uz pašvērtējuma iesniegšanas brīdi ir šāda: kopumā 19 mācībspēki un 20 studenti, t.i., 1 students uz vienu docētāju.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	3.1.1. Diploms paraugs_UTB.docx	3.1.1. Diploms paraugs_UTB_ENG.docx
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	3.1.2.Statistika par studējošajiem.xlsx	3.1.2.Statistics_students.xlsx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	3.1.3.Atbilstiba_izglitiba_standartam_UTB.docx	3.1.3.Compliance_education_standard_ETB.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām	3.1.4.Atbilstiba_Prof_standartam.xlsx	3.1.4.Compliance_prof_standard.xlsx
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	3.1.5.Kartejums_UTB.docx	3.1.5.Mapping_ETB.docx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	3.1.6.Studiju_plans_UTB_2024.xlsx	3.1.6.Studiju_plans_UTB_2024.xlsx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	3.1.7.Kursu_apraksti_UTB.docx	3.1.7.Course_descriptions_ETB.docx
Studējošo prakses organizācijas apraksts	3.1.8.Prakses_nolikums.doc	3.1.8.Traineeship_regulations.doc
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām		